

Український державний центр радіочастот

Історія та сучасність

„Всегда чти следы прошлого”

Стаций Цецилий

Український
державний
центр
радіочастот

Історія та сучасність

За редакцією

кандидата технічних наук

Слободянюка Павла Васильовича

Київ—2009

Редакційна колегія:

Слободянюк П.В.

Хаїров Є.В.

Ковальський В.М.

Степанов О.А.

Галицький А.Б.

Бондаренко О.С.

Лобасок І.О.

Колектив Українського державного центру радіочастот пишається „сивою давниною” походження підприємства, одного з перших пунктів технічного радіоконтролю. Але саме у 1996 році на базі декількох організацій було створено підприємство зі статусом спеціального органу, наділеного повноваженнями щодо присвоєння радіочастот і позивних сигналів, оформлення дозволів на радіоелектронні засоби, контролю за їх роботою у смугах радіочастот загального користування в частині цивільних користувачів, а також контроль за використанням інформаційної інфраструктури держави в частині телекомунікаційних та інформаційних мереж. Його створення було й необхідним, і своєчасним, оскільки інтенсивне впровадження в Україні дедалі ширшого спектру новітніх телекомунікаційних і радіотехнологій та стандартів вимагало більш ефективного управління радіочастотним ресурсом. Це довели не лише минулі роки, але й, перш за все, ті складні завдання та проблеми, у вирішенні яких УДЦР брав безпосередню участь.

Серед співробітників і ветеранів підприємства багато людей, які створювали та розбудовували УДЦР, щиро пишаючись своєю справою. Саме їхні сміливі ініціативи, сумлінна і копітка праця, знання і досвід, високий рівень компетенції становлять велику практичну цінність та затребувані у відповідальній діяльності з управління використанням радіочастотного ресурсу України.

Ця книга — колективна розповідь про Український державний центр радіочастот, про його становлення і розвиток, про професійне утвердження підприємства та виробничі досягнення його працівників.

Книга адресується ветеранам УДЦР, життя яких тісно пов'язане з історією підприємства, тим, хто зараз продовжує писати його біографію і примножує здобутки попередників, а також широкому колу читачів.

Вступне слово.....	5
У витоків вітчизняної служби радіоконтролю.....	6
Набираючи обертів.....	8
Боротьба з радіохуліганами.....	13
Контроль за ввезенням, реалізацією та застосуванням РЕЗ.....	16
Створення системи технічного радіоконтролю.....	20
Зародження радіочастотної служби.....	25
Присвоєння радіочастот і позивних сигналів.....	26
Моніторинг телекомунікаційних мереж та номерний ресурс.....	34
Міжнародний захист радіочастотних присвоєнь.....	37
В основі розвитку — науковий підхід.....	39
Фінансові ресурси і розвиток підприємства.....	43
Випробувальний центр європейського рівня.....	46
Забезпечити стабільну діяльність.....	49
Підтримуючи імідж підприємства.....	50
Завтра починається сьогодні.....	52
У керма підприємства.....	58
Наші представництва в регіонах.....	63
Вінницька філія.....	64
Волинська філія.....	68
Дніпропетровська філія.....	72
Донецька філія.....	76
Житомирська філія.....	80

Закарпатська філія.....	84
Запорізька філія.....	88
Івано-Франківська філія.....	92
Кіровоградська філія.....	96
Кримська філія.....	100
Луганська філія.....	106
Львівська філія.....	110
Миколаївська філія.....	114
Одеська філія.....	118
Полтавська філія.....	122
Рівненська філія.....	126
Севастопольська філія.....	130
Сумська філія.....	134
Тернопільська філія.....	138
Харківська філія.....	144
Херсонська філія.....	148
Хмельницька філія.....	152
Черкаська філія.....	156
Чернівецька філія.....	160
Чернігівська філія.....	164
Символіка УДЦР.....	168

Шановні друзі!

Вашій увазі пропонується книга, яка є першою спробою відтворити історію зародження і становлення Українського державного центру радіочастот, більш відомого як „Укрчастотнагляд”. Підприємства, що забезпечує ефективне та раціональне користування радіочастотним ресурсом держави в інтересах усіх категорій користувачів з метою економічного, соціального, інформаційного та культурного розвитку країни, її безпеки та обороноздатності.

Історія становлення УДЦР — це непростий шлях, який подолано колективом, крізь невпинний вир науково-технічного прогресу та складні перипетії взаємовідносин з операторами зв'язку, порушниками телерадіоефіру.

За час існування Центр зазнав багатьох перетворень. Але він завжди залишався і залишається стояти на сторожі інтересів держави і людини, забезпечуючи чітке управління радіочастотним ресурсом та здійснюючи нагляд за його користуванням. І в кожного з нас, хто причетний до цієї важливої справи, не виникає сумніву в тому, що з часом в Україні буде належним чином оцінено ту важливу місію, яку в непростий для становлення незалежної держави час зміг з честю виконати Український державний центр радіочастот.

У цьому виданні перед вами постане, на моє переконання, історія успішного підприємства, яким є нині наш Центр. Успішним же підприємство є тоді, коли стабільно зростають економічні показники, існують пристойна заробітна плата та вивірені плани на майбутнє. УДЦР же багато в чому випередив рівень загальнодержавного розвитку, випередив час. А відбулося це завдяки професіоналізму і компетентності топ-менеджерів, прогнозованих дій адміністрації, стабільній і ефективній праці колективу. І, безумовно, довіри до нас з боку влади.

Ми цінуємо і зберігаємо все те, що створено розумом і руками наших попередників. Ми пишаємося їх ентузіазмом, стійкістю, наполегливістю і титанічною працездатністю. Саме тому в цій оповіді ми ставимо на чільне місце людину праці, яка, власне, і привела наше підприємство навиробничий Олімп. Завдяки звитяжній праці кожного працівника покладено наріжний камінь у міцний фундамент сучасного, високорозвинутого і

перспективного підприємства — Український державний центр радіочастот. Саме це й спонукало нас до написання історії Центру. Цього потребує й більш ніж півстолітній шлях розвитку радіочастотної галузі.

Власне, історія, якої б епохи вона не торкалася і якої б пласти людської діяльності не піднімала, — це є, насамперед, історія колективу митців, які творять саму історію.

Кажуть, що той, хто не знає свого минулого, той не має майбутнього. Це дійсно так. Саме тому ми поставили собі за мету зібрати документи, фотографії, спогади колишніх та нинішніх працівників нашого підприємства, щоб створити живу історію УДЦР, зберегти пам'ять про трудовий подвиг наших попередників.

На превеликий жаль, не всі матеріали лягли в основу розповіді. Нам вдалося зібрати лише те, що збереглося на цей час. Але від цього події недалекого минулого і сучасні здобутки, імена їх творців не стають менш значущими.

З повагою,

Павло Слобоđанюк,
начальник Державного підприємства
„Український державний центр радіочастот”,
кандидат технічних наук

У витоків вітчизняної служби радіоконтролю

Фактично міжнародна регламентація радіозв'язку розпочалася у 1912 році з проведення Лондонської радіоконференції. Вашингтонська радіоконференція 1927 року, у якій брало участь вже 80 країн, проводилася з нагоди вдосконалення передавальної і приймальної техніки радіозв'язку. Найважливішим її рішенням було заснування міжнародного консультативного комітету. А вже на мадридській конференції в 1932 році, де обговорювалися питання радіорегулювання, була прийнята Конвенція про створення нової організації — Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ), який і до цього часу переймається питаннями регулювання використання радіочастотного спектра, а також здійсненням радіоконтролю.

Треба відзначити, що двадцять років минулого століття відзначалися стрімким зростанням радіомовлення, успіхами вакуумної техніки і рекордами дальнього зв'язку, що були встановлені на коротких хвилях за допомогою малопотужних аматорських передавачів. У ці роки вважалося, що короткохвильовий діапазон є неперспективним. Використовувався він недостатньо, тому і був відданий на відкуп аматорам, які за досить незначний час його опанували і зробили низку відкриттів у дальньому забезпеченні зв'язку. Це дало поштовх розвитку радіоаматорства. У подальшому, враховуючи досвід аматорів і в професійному радіозв'язку, короткі хвилі стали переважати над довгими, а з розвитком лампових передавачів було встановлено провідну роль високостабільних вузькосмугових радіосигналів.

Ось у такій обстановці у червні 1930 року з метою забезпечення контролю за використанням ефіру поблизу селища Поляна (зараз — ст. Бутово) був розгорнутий Московський пункт технічного радіоконтролю (ПТРК). Ця подія сприяла появі перших паростків служби радіоконтролю за випромінюванням РЕЗ загального призначення, діяльність якої спрямована на забезпечення необхідних умов для передавання повідомлень без завад, очищення ефіру від втручання порушників.

Подібно до Московського ПТРК протягом 1932—1940 років було відкрито пункти радіоконтро-

лю і спостереження у містах Києві, Ростові, Мінську, Ташкенті, Іркутську, Самарканді та Хабаровську, які в подальшому (у 1939 році) увійшли до складу Центру технічного радіоконтролю (ЦТРК) при Головному радіоуправлінні Наркомату зв'язку СРСР. До основних завдань цих пунктів входило проведення робіт з контролю частоти радіостанцій, напруги поля, глибини модуляції, а також організації контролю завантаження ефіру, ширини смуги випромінювання, прослуховування діапазонів і проведення деяких інших видів радіовимірювань, переважно у КХ-діапазоні.

Київський пункт технічного радіоконтролю (КПТРК) був створений у 1934 році на 46-му кілометрі від Києва, в невеликому селищі Борова. Він здійснював нагляд за засобами радіозв'язку та радіомовлення, виконанням правил входження в радіозв'язок, радіообміном та станом електромагнітних полів...

Одним з організаторів його „народження” став випускник Київського політехнічного інституту, начальник державної радіоінспекції *Хоменко А.В.* Першим же начальником було призначено *Балієвича* (на жаль, його ім'я та по-батькові встановити не вдалося) — прекрасного радіоспеціаліста, який, власне, і налагоджував функціонування такого підрозділу.

Хоменко А.В.,
начальник державної радіоінспекції,
організатор „народження” КПТРК

Паростки служби радіоконтролю

Для реалізації КПТРК визначених функцій із Києва доставили апаратуру: приймачі, радіокомпаратор, фотописець з годинниковим механізмом тощо. Після встановлення та налагодження обладнання спеціалісти почали виконувати покладені на пункт завдання.

З 1938 по 1941 рік КПТРК очолював *Гуменков П.М.* Колектив налічував лише п'ять фахівців — це, зокрема, радіооператори *Сергієнко О.П.* і *Белоус І.Д.*, технік *Панасик Н.Н.* Крім здійснення технічного контролю, власними силами доводилося будувати акумуляторну, облаштовувати антенне господарство, огорожувати територію, виконувати різні ремонтні роботи.

Але реалізувати плани завадила Велика Вітчизняна війна...

*Панасик Н.Н.,
ветеран КПТРК*

Співробітники КПТРК пішли на фронт. Як згадує Панасик Н.Н., його призвали до лав Червоної Армії, а потім залишили працювати у підпіллі. Під час окупації гітлерівцями селища Борова він використовував приймач, що вдалося зняти з КПТРК, для збирання донесень „Совінформбюро”. Цю інформацію він розповсюджував серед населення. За допомогою передавача Панасик допоміг налагодити зв'язок з Москвою одному із офіцерів Червоної Армії, а також підтримував обмін інформацією із штабами партизанських з'єднань. Невдовзі Панасика заарештували фашисти та направили до концтабору. З полону йому вдалося втекти лише у сорок третьому.

У 1944 році селище Борова звільнили від фашистських загарбників. Знову нагальною стала потреба відновлення діяльності Київського пункту радіотехнічного контролю. Починали, як кажуть, з нуля. Адже всі господарські приміщення, обладнання, включаючи й антенне господарство, були знищені.

Очолив роботи *Неупокоев К.М.*, який був начальником КПТРК з 1944 по 1950 рік. Коли Костянтин Максимович тяжко захворів, обов'язки начальника пункту виконувала його дружина, *Зінаїда Григорівна*.

Невдовзі відновили будинок, в якому розміщувалося обладнання, побудували акумуляторну. Вдалося роздобути й необхідні прилади для здійснення радіоконтролю: приймачі „Телефункен”, компаратор „Марконі”, самописці.

Через декілька місяців Київський ПТРК відновив роботу. А згодом він увійшов до складу Київської дирекції радіозв'язку і радіомовлення.

Активно відбудовували КПТРК, а потім і працювали в його штаті, *Горбачевич-Туровець Г.П.*, *Кононюк Г.С.*, *Дикий В.І.*, *Білецький О.М.*, *Босий Г.П.* та інші.

У 1945 році штат КПТРК складався вже з 10 осіб. Спеціалісти проводили регулярний контроль роботи радіостанцій.

*Неупокоев Костянтин Максимович з
дружиною Зінаїдою Григорівною*

Набираючи обертів

На початку 1950 року стало очевидним, що подальший розвиток інфраструктури ПТРК в селищі Борова неможливий через цілу низку обставин. В першу чергу, через відсутність стабільних джерел живлення для апаратури.

За рекомендацією Центру технічного радіоконтролю Мінзв'язку СРСР, було вирішено перебазувати ПТРК ближче до української столиці. Почалися пошуки території. Врешті-решт вирішили „оселитися” на вільній ділянці землі площею 10,8 га на 15-му кілометрі Брест-Литовського шосе Києва.

Територію огородили і розділили на дві частини. На одній з них, в двоповерховій цегляній будівлі, розташовувалася радіостанція з потужним антенним полем. На другій розміщувався пункт технічного радіоконтролю.

Всі працівники підключились до будівництва і власними силами прокладали силові та телефонні кабелі, водогін, встановлювали антенне господарство. Незабаром виросла одноповерхова технічна будівля, в якій налічувалося шість кімнат. До неї „притулилася” прибудова, що призначалася для розміщення опалювальної системи. У будівлі знайшлося місце і для проживання сім'ї *Соломка Т.О.*, начальника об'єкту з 1950 року. За 800 метрів від основної будівлі силами колективу збудували компараторну.

З грудня 1951 року пункт радіотехнічного контролю почав працювати за новою адресою. Протягом року обладнали чотири робочих місця, з яких здійснювали контроль радіомовлення і радіозв'язку, проводили виміри напруги поля та запис, а також контроль телебачення. А головне — пункт укомплектували сучасною на той час апаратурою: приймачами „Телефункен”, „АШРО”, „АЕР”, „88 LF”; компаратором „Марконі”; вимірювачами стабільності частоти „ПЧ”

Перша технічна будівля

Білецький О. М.,
першим в Україні прийняв сигнал
Ленінградського телецентру

та „ПЧ-2”, „Бегалкою”, а також телевізорами КВН, Т-2 та стойкою виміру SKU-2.

Вже у 1953 році співробітник КПТРК Олександр Михайлович Білецький, за допомогою телевізора Т-2 і хвильової антени, розміщеної на даху технічної споруди пункту, першим в Україні прийняв сигнал Ленінградського телецентру.

В першій половині п'ятидесятих років штат працівників ПТРК становив вже 20 співробітників, серед яких було 14 технічних працівників, 4 опалювача, одна прибиральниця і один водій, за яким закріпили так звану „полуторку” — старший інженер *Абрамцес С.І.*, радіооператори: *Маноха Є.О.*, *Нюхтіков Ф.З.*, *Приходько В.П.*, *Кулачинський В.Т.*, *Мигач В.І.*, *Бондаренко-Супруненко Г.С.*, *Супруненко М.В.*, *Глинка В.М.*, техніки *Мясковський Г.М.* і *Павленко В.Н.*

Згодом прийняли на роботу *Шестерикова О.І.*, *Тернавських М.П.*, *Ваценок В.І.*, *Іваницьку (Ковтун) Н.С.*

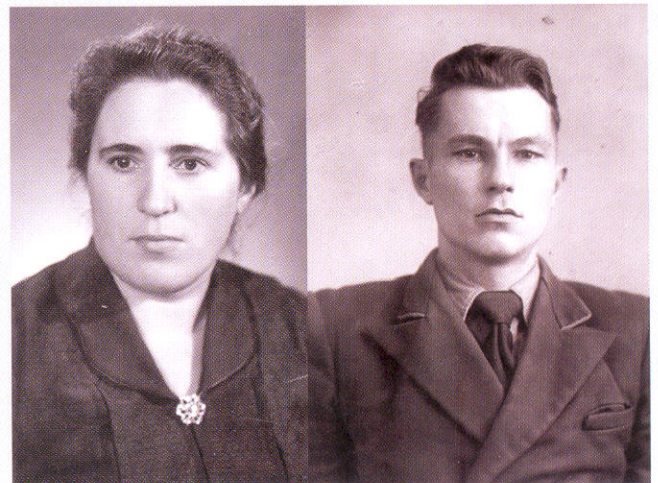
На той час основою ПТРК була Центральна апаратна, де й проводився контроль ефіру. Ще з двох

робочих місць „прослуховували” мовні радіостанції Західної зони в діапазонах ДХ і СХ, вимірювали напруженість поля зв'язних і мовних передавачів.

Робочі місця обладнали списаною з військових частин апаратурою — приймачами типу АШРО (*американські приймачі з живленням на батареях*), короткохвильовими приймачами „Кріт” і середньохвильовими приймачами „Туман”.

Для контролю стабільності частоти й інших параметрів встановили стійку „Бегалка”, яка мала точність вимірювання 1 кГц. Тому часто вимірювання були не точними.

ПТРК тоді одночасно підпорядковувався і Київській дирекції радіозв'язку і радіомовлення, і московському ЦТРК. До сфери управління дирекції належав добір кадрів, діяльність бухгалтерії, партійної і профспілкової організацій, питання трудової дисципліни. Звітність про виконану роботу надходи-

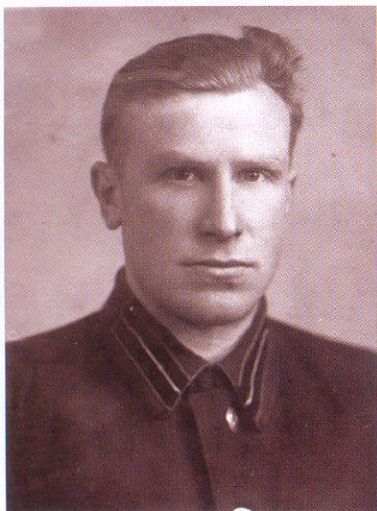

**Бондаренко-
Супруненко Г.С.**

Супруненко М.В.

ла до Центру технічного радіоконтролю, з якого ж і отримувались всі планові завдання щодо контролю за засобами зв'язку.

З 1 січня 1961 року наказом Міністерства зв'язку УРСР від 19.09.1960 року № 295 Київський ПТРК було виведено зі складу Київської дирекції радіозв'язку і радіомовлення та реорганізовано в Київську станцію технічного радіоконтролю (СТРК),

Кулачинський В.Т.

яка підпорядковувалась безпосередньо Міністерству зв'язку УРСР. А вже у вересні 1965 року Київській СТРК було надано статус республіканської (РСТРК).

На цей час її очолював *Юрій Федорович Коренев*. Під його керівництвом (з 1961 р. по 1968 р.) СТРК

розвивалася досить швидко. Були обладнані додаткові робочі місця з контролю передавачів. Збільшився чисельний склад.

До завдань СТРК належав контроль за всіма видами засобів зв'язку України і Молдавії. Фахівці перевіряли стабільність частоти, ширину смуги випромінюван-

Коренев Ю.Ф.

Колектив СТРК, 50—60-ті роки

ня, гармонійні і паразитні випромінювання, роботу на не присвоєних частотах. Виявляли незаконно діючі передавачі та ті, що працювали без позивних. З 1962 року станції технічного радіоконтролю почали проводити контроль за стабільністю радіочастот передавачів та інших параметрів електромагнітної сумісності на відповідність діючим нормам.

У складі СТРК створили лабораторію з вимірювання готової промислової продукції щодо можливого створення під час її використання радіозавад, а також службу Державної інспекції електрозв'язку. Обладнали й автомашину „ЗІС” (ПКЦ) для вимірювання напруженості поля телевізійних передавачів, що працюють на території України. Цим переслідували одну мету — виявити зони покриття телевізійним мовленням і вибрати місця для встановлення телевізійних ретрансляторів у тих районах області, де не були доступними сигнали обласного телецентру. Тоді ж до технічної споруди добудували апаратну з контролю за Київським телецентром. Надійшла й вимірювальна апаратура: стандарт частоти; приймач точного часу для корегування стандарту частоти; установка ПЧ-3; вимірювач ширини смуги ІРЧ; ГУБЕР — для авто-

Колектив РСТРК перед „суботником”

матичного запису рівнів вимірювання в діапазоні частот; німецька установка від „Rohde&Schwarz” з контролю всіх параметрів телевізійних і УКХ-мовних передавачів.

Додатково спорудили ще 2 антени західного напрямку. Деякі підрозділи (*ДІЕ та два пункти з контролю УКХ ЧМ передавачів*) розмістили в приміщеннях, орендованих в Києві.

Для перевірки працездатності приладів і рівня кваліфікації радіооператорів щовівторка проводили так звані контрольно-коректувальні вимірювання. Наприклад, московський передавач виходив в ефір у чітко визначений час на певних частотах, але з різним типом випромінювання. Протягом чотирьох хвилин давав свій позивний, умисно зміщуючись по частоті. Радіооператори всіх СТРК за ці чотири хвилини мали провести вимірювання. І так на всіх частотах. Якщо одна із станцій проводила виміри неточно, то визнався брак у роботі. Київська СТРК браку не допускала.

Порушникам радіоефіру, яких виявляли, надсилали телеграму за підписом начальника СТРК з попередженнями та з вимогою припинити порушення режиму зв'язку. Якщо власник передавача не реагував на попередження, то йому направлялася телеграма про накладення на нього штрафу. У подальшому ставилося питання перед ДІЕ області про припинення роботи передавача-порушника.

З 1968 р. по 1972 р. РСТРК очолював *Редько Г.Г.* При ньому завели картотеку на діючі передавачі. З ЦТРК отримали списки судових радіостанцій Міністерства морського і річкового флоту, Міністерства рибної промисловості. Тепер всі частотопередавачі, враховуючи й ті, що належали міністерствам і відомствам, знаходились під контролем.

Старшому зміни доручалося здійснювати спостереження за магістральними зв'язками та контролювати виконанням завдань, які надходили з ЦТРК. Отримували і чимало скарг, в основному із зарубіжних країн, про радіозавади, що створювали закордонним РЕЗ радянські радіостанції. Вказані частоти оперативно брали під контроль. Виявляли позивний радіостанції, що заважала роботі, дату, час виходу в ефір, частоту, тип випромінювання.

Такі ж претензії до закордонних передавачів надходили і від радянської сторони.

Про факти порушень радіоефіру повідомляли, як правило, за телефоном. Оскільки міжміські розмови були лімітованими, довелося перейти до користування апаратом телеграфного зв'язку.

Пересувний пункт технічного радіоконтролю на базі автобуса ПАЗ

На базі автобуса ПАЗ обладнали пересувний пункт технічного радіоконтролю, за допомогою якого велося спостереження за малопотужними передавачами у віддалених районах України і Молдавії.

Працівники, які знали азбуку Морзе, отримували передавачі, що працюють у режимі А1, ЧМ, ДЧТ. Працівників, що були не „обізнані в Морзе”, ставили на контроль мовних передавачів, прослуховування ДХ і СХ-мовних діапазонів, а також на спостереження за обладнанням, що працювало в телефонному режимі.

Для підвищення кваліфікації працівників направляли на навчання до аматорського радіоклубу. Після шестимісячної підготовки їм присвоювали кваліфікацію радіооператора 3-го класу.

З року в рік обсяг завдань збільшувався. Зростали і вимоги до персоналу. Тому керівництво більш ретельно почало ставитись до добору кадрів. Перевагу надавали радіофахівцям, що пройшли армійську службу. Адже завжди цінувалися їх досвід, дисциплінованість і відповідальність.

З 10 березня 1972 року начальником РСТРК призначили *Галицького А.Б.* Анатолій Борисович серйозно опікувався будівництвом нової технічної будівлі. Але через брак фінансування воно велося повільно і було закінчено лише у 1981 році.

Введення будівлі в експлуатацію стало справжнім святом. Для кожного робочого місця виділили окрему кімнату. Оснастили передовим, на той час, устаткуванням. Додалася апаратна з контролю і пе-

ленгації за передавачами, що незаконно діють, апаратна з контролю за передавачами в аматорських діапазонах. Укомплектувалися й магнітофонами для запису передавачів-порушників. В спеціально обладнане приміщення перевели компараторну. Фактично створили сприятливі умови для ефективної роботи всіх спеціалістів.

Регулярно влаштовували суботники з прибирання і впорядкування території. Навколо технічної будівлі висадили сад з фруктових дерев, власними силами впорядкували невелике озеро.

*Галицький А.Б.,
начальник РСТРК (1972—1996 рр.)*

А коли встановили антени кругового і південного напрямку, з'явилася можливість відстежувати передавачі всієї підконтрольної зони України і Молдавії.

Окрім цього, РСТРК уклала договори на виконання робіт з Ленінградським і Новосибірським науково-дослідними інститутами зв'язку з автозапису певних частот у довгохвильовому діапазоні.

Галицький А.Б. аж до серпня 1996 року очолював Київський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, а потім — Український республіканський центр електромагнітної сумісності і радіоелектронних засобів.

Боротьба з радіохуліганам

На виконання постанови Ради Міністрів СРСР № 829 „Про заходи щодо захисту радіоприймання від індустріальних перешкод” у березні 1951 році було створено Державну радіоінспекцію. До складу інспекції включили відділ по боротьбі з радіоперешкодами, утворили технічні бригади, які виконували функції радіоконтрольних пунктів (РКП). У 1959 році Державна радіоінспекція змінила назву на Державну інспекцію електрозв'язку (ДІЕ), були також утворені служби контролю радіоперешкод.

У 1973 році сталися суттєві зміни і в організації роботи Державної інспекції електрозв'язку. В Міністерстві зв'язку УРСР створили самостійну госпрозрахункову структуру — Державну інспекцію електрозв'язку Міністерства зв'язку УРСР, до компетенції якої, зокрема, належав нагляд за діяльністю інспекцій в областях щодо контролю ними використання радіоелектронних засобів і призначення радіочастот. Очолив ДІЕ досвідчений спеціаліст, колишній начальник одного з відділів Ленінградського НДІ *Прокопович В.Т.* За час його керівництва повністю реорганізували роботу ДІЕ. При обласних виробничо-технічних управліннях зв'язку створили повноцінні служби, а не невеличкі представництва. Запровадили також мережу регіональних радіоконтрольних пунктів, забезпечивши їх власним автотранспортом. Тоді у ДІЕ по місту Києву і Київській області передали в підпорядкування Київського обласного виробничо-технічного управління зв'язку (ОВТУЗ).

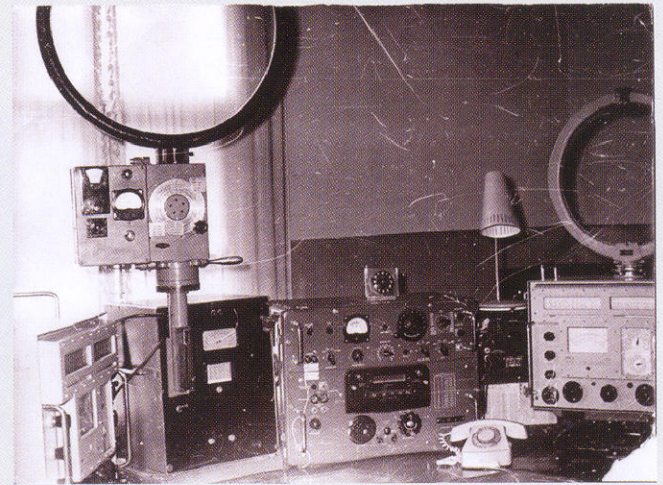
В ті часи радіохуліганство набуло неабиякого розмаху. Як писала у 1974 році газета „Комсомольское знамя”, „лише під час одного відрядження працівниками Державної інспекції електрозв'язку у Васильківському районі було знешкоджено 15 радіохуліганів, а в Білій Церкві за допомогою і за активної участі органів міліції — 17”.

У боротьбі з порушниками правил радіозв'язку працівники РСТРК та ДІЕ інколи вдавалися до хитрощів і, навіть, до нестандартних методів затримання таких „аматорів”. Виходили, наприклад, на частоту, на якій працював радіохуліган, знаходили з ним спільну мову, а потім, після дружнього знайомства в ефірі, призначали побачення... А далі все відбувалося як у детективному сюжеті.

Для виявлення радіозлочинців використовували й портативні радіопеленгатори „Кобчик”, списані із відповідної служби КДБ. Пеленгатор одягався на пояс, рамочна

антена ховалася під піджак на спину, у взуття вставляли металізовані устілки-противаги, що з'єднувалися проводами з пеленгатором на поясі... В такому „вбранні” людина виглядала досить кумедно. Особливо, коли починала крутитися на одному місці, намагаючись визначити напрям пеленгу.

Для пошуку радіоперешкод використовували і переносний селективний мікровольтметр фірми

Комплекс радіопеленгаторів

„Rohde&Schwarz”, який був на той час, мабуть, чи не єдиним в Україні.

З середини 1973 року керівником групи, що „полювала” на порушників радіоєфіру, став старший інженер *Амерханян Георгій Грачікович*.

У цьому ж році почалося й технічне переоснащення вимірювальної лабораторії, пов'язане з впровадженням нових стандартів та норм.

На зміну застарілим вимірювачам типу ПП-12, П4-12, П4-13, які дозволяли працювати в діапазоні частот від 0,15 до 400 МГц, поступили нові прилади ПК3-3 і ПК-4, розроблені і виготовлені дослідною групою Ленінградського НДІ СРСР відповідно до рекомендацій Міжнародної комісії з радіозавад. Ці апарати були більш точними, з розширеним до 1000 МГц діапазоном частот, але й значно більшими за габаритами і за вагою, що завдавало певні незручності під час їх транспортування та проведення вимірів.

На жаль, вітчизняні прилади так і залишилися дослідними зразками, оскільки в подальшому на

Виявлення радіозавад

комплектування надійшло німецьке обладнання „Меселектронік”. З лєнінградськими приладами *Амерханяну Г.Г.* доводилося досить часто їздити до Лєнінградського науково-дослідного інституту радіо для ремонту і калібровок, що в подальшому дало йому змогу набути чималого досвіду в роботі і дозволило значно поповнити теоретичні знання в сфері пошуку радіозавад.

В 1976 році *Амерханяна Г.Г.*, який до цього часу закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку (нині академія) ім. О.С. Попова, призначили заступником начальника РСТРК (на посаді був до 1985 року). В цей період він наглядав також за службою контролю радіозавад в обласних ДІЕ, за роботою лабораторії з вимірів радіозавад і заново створеної лабораторії з переробки авіаційних радіопеленгаторів, які передбачалося встановлювати на автомашинах, призначені для груп з боротьби з незаконно діючими передавачами. Очолював лабораторію *Василишин М.В.* Поруч з ним працювали *Короткевич Є.А.*, *Любенюк В.М.*, *Соколенко В.В.*, *Дейнега В.І.* і *Лопаткіна Г.І.*

Комплект портативного радіопеленгатора „Сова”

У ті роки, як вже відзначалося, незаконне використання радіопередавачів набуло загрозливих масштабів. Тому відповідні служби в країні мали скоординувати дії у боротьбі з порушниками, які особливо дошкуляли повітряним службам військового і цивільного призначення, а також морським службам. Оскільки автомобільних радіопеленгаторів заводського виготовлення не вистачало, прийняли рішення для цих цілей використовувати, по можливості, саморобні автомобільні пеленгатори на базі перероблених авіаційних радіокомпасів.

Була, навіть, створена республіканська мережа радіопеленгації, яка складалася з трьох стаціонарних радіопеленгаторів КХ діапазону, що базувалися в Києві на РСТРК, а також в Одесі і Харкові на базі заміських радіоконтрольних пунктів обласних ДІЕ. Це давало змогу визначати райони, в яких діяли передавачі, що значно полегшувало завдання з їх виявлення оперативно-пошуковими групами. З часом запроваджений метод роботи позитивно оцінило керівництво ДІЕ Мінзв'язку СРСР. Було рекомендовано створити аналогічні мережі радіопеленгації і в інших республіках, особливо в деяких регіонах Росії.

У 1980 році Міністерство зв'язку СРСР виділило для України три програмно керовані радіомоніторингові комплекси на базі автоматизованого вимірювального радіоприймача фірми „Rohde&Schwarz”. Комплексом управляв спеціальний комп'ютер фірми „Тектронік”, оснащений незвичними і незнайомими на той час для працівників цифровими самописцями-реєстраторами, плоттерами і автоматичним принтером. Це була абсолютно нова для фахівців техніка, яку треба було опанувати, встановити на автомобілі у кузові рухомої РРС, а потім ще й навчити правилам експлуатації персонал ДІЕ Закарпатської і Харківської областей, куди передавалися комплекси.

В освоєнні комплексу допомагав фахівець з НДІ радіо *Єлісеєв В.М.*, а ось проектувати і виготовляти стійки для монтажу устаткування в кузові автомобіля довелося завдяки особистим контактам з фахівцями Київського заводу „Торгмаш”.

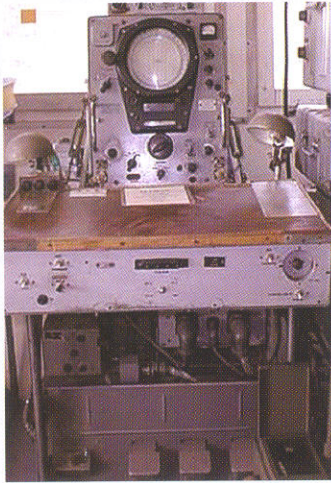
Через 6 місяців обладнання встановили на автомобілі і, за завданнями ДІЕ Міністерства зв'язку СРСР, почали застосовувати для радіоконтролю в прикордонних областях України.

У 1984 році також значно збільшився обсяг вимірювання параметрів промислової продукції, що була джерелом радіозавад. Тоді у приміщенні центральної апаратної розмістили вимірювальну лабораторію. Також виникла потреба змонтувати спеціальну екрановану камеру і відкритий полігон-площадку з поворотним пристроєм для визначення напруженості поля радіозавад.

Майданчик з підведеним підземним кабелем для електроживлення зробили будівельники, поворотний пристрій відшукали на одному із заводів, а екрановану камеру змайстрували власними силами. Особливо відзначився при цьому, як його називали, фахівець „на всі руки” антенник-щоголовик *В.І. Дехтярьов*. Використання вимірювального майданчика і екранованої камери дало змогу

атестувати робочі місця та акредитувати лабораторію в Держстандарті.

Республіканська ДІЕ, як і раніше, мала обмежені функції і, фактично, займалася тільки адміністратив-

Робоче місце оператора Р-359 «Пелікан»

ною роботою, тобто керівництвом обласними інспекціями. Роль обласних ДІЕ зводилася, як правило, до держнагляду за використанням радіозасобів у відомчих радіомережах і присвоєнням радіочастот, в основному для УКХ радіомереж аграрного сектора в діапазоні 33—49 МГц. Решта всіх частотних присвоєнь здійснювало централізовано Міністерство зв'язку СРСР. Тут вели і базу даних, розробляли територіальні частотні плани для телебачення і радіомовлення, морської і повітряної рухомих служб і т.д. Проводили також відповідні узгодження з Генеральним штабом Збройних Сил, іншими відомствами, а також здійснювали міжнародну координацію і реєстрацію частотних присвоєнь у Міжнародному союзі електрозв'язку (МСЕ).

З 1 січня 1988 р., відповідно до наказу Міністерства зв'язку УРСР від 27.11.1987 року № 345, Республіканську станцію технічного радіоконтролю та Державну інспекцію електрозв'язку Київського ОВТУЗ об'єднали у Київський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів (КЦ ЕМС РЕЗ), який очолив *Галицький А.Б.*

А через три роки (наказ Мінзв'язку УРСР від 04.12.1990 року № 127) КЦ ЕМС РЕЗ був реорганізований в Український республіканський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів (УРЦ ЕМС РЕЗ).

Важливим напрямом його діяльності стає виявлення та боротьба з незаконно діючими передавачами.

Служба контролю радіозавад, яка разом з ДІЕ була розміщена у напівпідвальному приміщенні по вулиці Єреванській, 23, складалась, в переважній більшості, з випускників Політехнікуму зв'язку. Тут працювали *Марченко А.А., Голдович В.В., Пінчук В.Т., Карасинська І.Н., Амерханян Г.Г.* та інші.

Керував групою *Ревуцький Б.Ф.*, спеціаліст з великим досвідом роботи.

До основних завдань служби контролю радіоперешкод належали пошук і виявлення індустриальних радіозавад. Робота була цікавою, і хлопці із завзяттям займалися виявленням джерел радіозавад телебаченню і радіомовленню, контролювали підприємства, на яких знаходились промислові високочастотні установки, «вираховували» радіохуліганів, перевіряли готову продукцію на відповідність встановленим нормам.

З жовтня 1995 р. до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів включили і регіональні ДІЕ, що раніше були підрозділами обласних виробничо-технічних управлінь зв'язку.

Через рік, 15 жовтня 1996 року, згідно наказу Міністерства зв'язку України № 216, УРЦ ЕМС РЕЗ реорганізовано в Державне підприємство «Український державний центр радіочастот та нагляду за зв'язком» (*скорочена назва — Центр „Укрчастотнагляд“*). Змінилося і керівництво. Начальником Центру «Укрчастотнагляд» призначено *Карпенка Олексія Єлісейовича* (перебував на посаді до 15.07.1998 року), а головним інженером — *Лестєва Миколу Сергійовича*.

У 2004 році згідно з положеннями законів України «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» та відповідно до наказу Держкомзв'язку України від 17.03.2004 року № 49 підприємство перейменовано в Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» (УДЦР).

У липні 2005 року Кабінет Міністрів України передав УДЦР із сфери управління Міністерства транспорту та зв'язку України до сфери управління Національної комісії з питань регулювання зв'язку (НКРЗ).

Контроль за ввезенням, реалізацією та застосуванням РЕЗ

Управління радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв фактично зародилося у листопаді 2003 року. Тоді втратив чинність Закон України „Про зв'язок”, а це призвело до кардинальних змін у сфері зв'язку та викликало необхідність реорганізації структури УДЦР (на той час — Центру „Укрчастотнагляд”, який здійснював функції Державної інспекції електрозв'язку України (ДІЕ). До складу ж ДІЕ входила служба інспекції електрозв'язку (СІЕ). Заступником начальника ДІЕ України — начальником СІЕ на той час був *Кіріченко В.І.* До складу служби входили відділ нагляду за мережами електрозв'язку (начальник — *Сорокін О.В.*) та відділ нагляду за мережами радіозв'язку (начальник — *Вовк В.М.*).

У 2004 фахівці відділу нагляду за мережами радіозв'язку провели 89 планових та 12 поза-

планових цільових інспекційних перевірок з дотримання власниками ліцензій особливих умов використання радіочастотного ресурсу. В ході них, а разом з фахівцями регіональних філій Центру „Укрчастотнагляд” було здійснено 227 перевірок, виявлено 3114 РЕЗ, які працюють без відповідного дозволу. Порушникам були направлені відповідні приписи.

В ході реорганізації структури Центру „Укрчастотнагляд”, у складі СІЕ в грудні 2003 року додатково створили відділ нагляду за ввезенням та реалізацією радіоелектронних засобів, начальником якого призначили *Грицаєнка М.В.* Підрозділ, відповідно до „Положення про порядок розроблення, модернізації, виробництва в Україні та ввезення з-за кордону в Україну РЕЗ та РВП” (затверджене наказом Держкомзв'язку від 07.11.2000 № 167 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 23.11.2000 за № 855/5076), здійснював розгляд заяв юридичних та фізичних осіб щодо надання дозволів на ввезення в Україну РЕЗ та РВП, оформлення та видачу відповідних дозволів. Фахівці відділу, крім того, розглядали заяви юридичних та фізичних осіб щодо надання дозволів на реалізацію, продаж в Україні

Кіріченко В.І.

Грицаєнка М.В.

РЕЗ та ВП, оформлення та видачу дозволів, а також проводили перевірки суб'єктів підприємницької діяльності щодо дотримання встановленого порядку реалізації в Україні РЕЗ та ВП.

Так, фахівці відділу за 2004 рік розглянули більше 4500 заяв юридичних та фізичних осіб щодо надання дозволів на ввезення в Україну радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв і видали понад 4200 дозволів. Працівники відділу також розглянули 1268 заяв щодо надання дозволів на реалізацію і продаж в Україні РЕЗ та ВП, надали 1263 дозволи. Крім того, вони провели 319 перевірок з дотримання встановленого порядку реалізації РЕЗ та ВП, а також додатково спільно із співробітниками СБУ, ДПА та МВС України перевірили 22 пункти реалізації РЕЗ та ВП. За виявленими порушеннями надіслано 54 приписи. По 24 випадках з них підготовлені та направлені до суду матеріали щодо притягнення винних до адміністративної відповідальності.

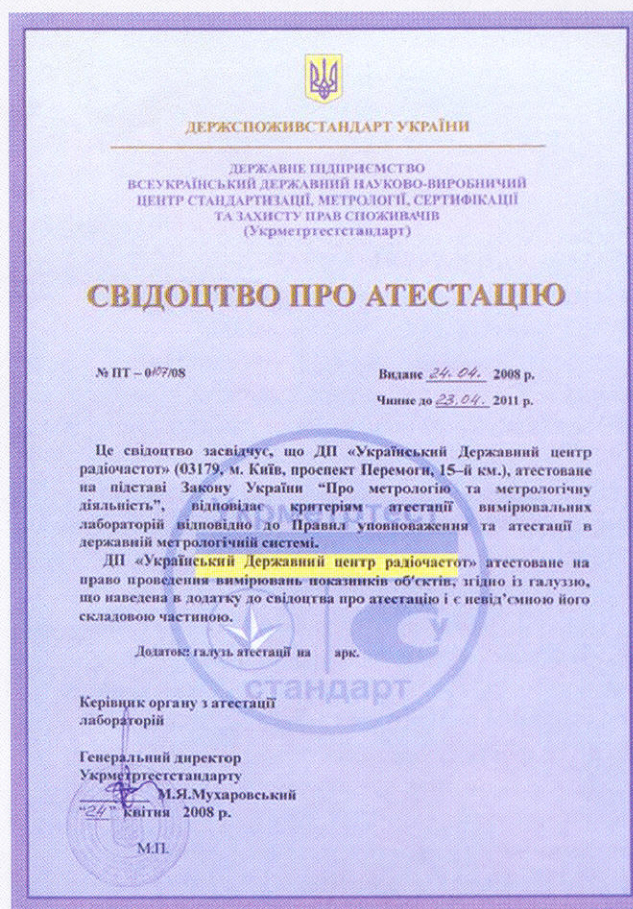
Після реорганізації Центру „Укрчастотнагляд” у Державне підприємство „Український державний центр радіочастот” і створення Державної інспекції зв'язку, з УДЦР зняли функції з нагляду та контролю операторів телекомунікацій та користувачів РЧР. Після створення ДІЗ у складі НКРЗ частину фахівців СІЕ запросили на роботу до новоствореної структури. А службу інспекції електрозв'язку УДЦР у листопаді 2004 року було реорганізовано у службу радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв (СРЗП), керівництво якою здійснював *Кіриченко В.І.*

Згідно доручення НКРЗ, ця служба, перебуваючи у складі УДЦР, здійснювала нагляд у сфері телекомунікацій, опікувалася питаннями дотримання користувачами РЧР вимог законодавства та координувала роботу регіональних філій. До складу СРЗП увійшли відділ застосування радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв (начальник *Вовк В.М.*) та відділ ввезення та реалізації РЕЗ та ВП (його очолював *Грицаєнко М.В.*).

За 1 півріччя 2005 року фахівці СРЗП здійснили 511 перевірок власників ліцензій у сфері користування РЧР та власне самих його користувачів, а разом з філіями — 852 перевірки дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері користування радіочастотним ресурсом. Крім того, відбулося 179 перевірок ліцензійних умов на здійснення видів діяльності у

сфері телекомунікацій. Також, фахівці СРЗП, спільно з філіями, перевірили законність діяльності понад 2470 пунктів реалізації.

У травні 2006 службу радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв реорганізовано в управління радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв (УРЗП). До його складу увійшли відділ застосування радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв (начальник — *Гоненко В.О.*), відділ ввезення та реалізації РЕЗ та ВП (очолював заступник начальника УРЗП — начальник відділу ввезення та реалізації РЕЗ *Грицаєнко М.В.*).

Згідно з дорученням НКРЗ, управління в 2006 році бере участь у нагляді за дотриманням вимог законодавства користувачами РЧР, у т.ч. виконання вимог ліцензій на користування РЧР у складі

комісії ДІЗ, та займається координацією цих робіт в регіональних філіях УДЦР. Фахівці УРЗП продовжують оформлювати дозволи на ввезення та реалізацію РЕЗ та ВП.

«Круглий стіл» з вендерами та імпортерами РЕЗ, організований НКРЗ спільно з УДЦР

Завдяки рішенням, прийнятим НКРЗ, поступово формується коло суб'єктів господарювання, які масово ввозять РЕЗ з метою їх подальшої оптової реалізації. Крім того, згідно з відповідними нормативними документами, при виконанні певних умов, дозволяється ввезення деяких РЕЗ фізичними особами без дозволів. Це призводить до зменшення звернень на отримання дозволів. Так, за 2006 рік було оформлено та видано 1276 дозволів на ввезення з-за кордону РЕЗ та оформлено і надано 2160 дозволів на їх реалізацію тільки по Києву та Київській області.

За дорученням НКРЗ (рішення від 23.08.2005 № 55 „Про участь Українського державного центру радіочастот у здійсненні нагляду за користуванням радіочастотним ресурсом України”) у 2006 році фахівці УДЦР та філій самостійно провели 326, а спільно з ДІЗ — 298 перевірок користувачів РЧР. Крім того, разом з представниками ДІЗ, проведено 170 перевірок дотримання ліцензійних вимог операторами телекомунікацій. Цього ж року фахівці відділу застосування РЕЗ починають опановувати новий напрям робіт — виміри параметрів РЕЗ на місці експлуатації при проведенні первинного технічного контролю перед введенням цих РЕЗ в експлуатацію. Придбані відповідні вимірювальні прилади, набувається необхідний досвід, практичні навички.

Щодо завдань УРЗП, то структурний підрозділ формувався з метою забезпечення ефективного користування радіочастотним ресурсом України в інтересах усіх категорій та груп користувачів, створення умов для впровадження в Україні та подальшого розвитку телекомунікаційних технологій з використанням радіочастотного ресурсу, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв будь-якого призначення, що експлуатуються у смугах частот загального користування, а також з РЕЗ спеціального призначення.

На виконання цього завдання УРЗП здійснює розгляд у визначеному законодавством порядку заявочних документів та оформлення дозволів на реалізацію РЕЗ, ВП на території України, а також розгляд заявочних документів та оформлення дозволів на ввезення з-за кордону РЕЗ та ВП; проводить первинний технічний контроль РЕЗ, ВП, здійснює інструментальну оцінку параметрів випромінювання РЕЗ, ВП на місці їх експлуатації та бере участь у проведенні натурних та тестових випробувань; координує роботу регіональних філій з питань первинного технічного контролю, натурних та тестових випробувань, надає методичну допомогу, а також координацію діяльності філій щодо участі у нагляду за додержанням суб'єктами господарювання та фізичними особами норм законодавства у сфері користування РЧР, який здійснює Державна інспекція зв'язку тощо.

У 2007 році фахівці відділу ввезення та реалізації УРЗП (начальник відділу *Шурбаєв Г.П.*) оформили та надали суб'єктам господарювання 3470 дозвільних документів на ввезення з-за кордону РЕЗ та ВП та 1210 дозволів на реалізацію РЕЗ та ВП. За рішенням керівництва НКРЗ, УДЦР та ДІЗ, працівники групи обліку і звітності у складі відділу застосування РЕЗ забезпечують взаємодію філій УДЦР під час перевірок, що проводяться ДІЗ. Інші фахівці відділу займаються виключно питаннями первинного технічного контролю, натурних та тестових випробувань, методичним супроводом, організацією та координацією цих робіт у філіях УДЦР.

Також у 2007 році УДЦР та його філії взяли участь у 285 перевірках користувачів РЧР та 187 перевірках операторів телекомунікацій. Проведено первинний

технічний контроль 9539 прийомо-передавачів, з яких 1938 — фахівцями відділу застосування РЕЗ. Виконано 355 натурних випробувань із залученням фахівців УДЦР та 184 тестових.

Наприкінці 2007 року УДЦР розпочав роботи зі створення автоматизованої системи контролю ввезення та реалізації радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, як своєрідною формою боротьби із „сірим” імпортом. Було запроваджено маркування РЕЗ і ВП обліковими марками.

У 2008 році фахівці управління беруть участь у розробці та впровадженні у виробничий процес автоматизованої системи обліку мобільних терміналів та РЕЗ за допомогою їх маркування обліковими марками. У зв'язку із запровадженням процедури маркування (воно було зупинено 01.08.08 наказом Мін'юсту про скасування державної реєстрації рішень НКРЗ №№ 802, 803) у фахівців філій та УДЦР, що здійснюють оформлення дозволів на реалізацію, починаючи з червня, було суттєво збільшено обсяг робіт з питань аудиту залишків немаркованих РЕЗ в торгівлі. Станом на 01.08.08 було проревізовано 796 тис. РЕЗ та ВП, що знаходяться у реалізації, та надано більше 485 тис. облікових марок. На РЕЗ, що ввозяться в Україну, було надано більше 710 тис. облікових марок.

За 2008 рік фахівцями відділу застосування радіоелектронних засобів проведено 132 вимірювання параметрів РЕЗ на місці експлуатації та складено відповідні протоколи. З метою підвищення ефективності й якості виконання цих робіт та обміну досвідом, вперше в УДЦР застосовано виїзні кущові навчальні наради та семінари із залученням технічних фахівців декількох регіональних філій. У квітні 2008 року було проведено атестацію відділу застосування РЕЗ, а у травні атестовано регіональні підрозділи на право проведення вимірювань параметрів РЕЗ. Всі вони отримали відповідні свідоцтва.

Працівниками відділу ввезення та реалізації у 2008 році було видано 2540 дозволів на ввезення та надано 978 дозволів на реалізацію РЕЗ. У другій половині 2008 року НКРЗ прийняло рішення здійснювати контроль за ввезенням та реалізацією мобільних терміналів з використанням кодів IMEI мобільних телефонів. Тому фахівці відділу наприкінці 2008 року беруть участь у створенні Єдиної бази даних кодів IMEI мобільних терміналів, що ввозяться в

Україну, реалізуються на території України та працюють у мережах операторів мобільного зв'язку.

У листопаді 2008 року до складу УРЗП (відділ застосування радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, відділ ввезення та реалізації РЕЗ та ВП) увійшли зональні групи в містах Біла Церква та Бориспіль. Управління очолив Грицаєнко М.В.

Презентація інформаційної системи обліку мобільних терміналів

Протягом 2008-2009 років, у зв'язку із змінами нормативної бази у сфері ввезення та реалізації, фахівці управління беруть активну участь у впровадженні автоматизованої інформаційної системи обліку мобільних терміналів на території України (ІСОМТ). На виконання доручень керівництва УДЦР щодо виконання Плану забезпечення реалізації Указу Президента України „Про Програму боротьби з контрабандою та порушенням митних правил на 2008-2009 роки”, затвердженого Першим віце-прем'єр-міністром України (в частині створення та запровадження державними органами комплексної системи електронного документообігу дозвільних документів на здійснення зовнішньоекономічних операцій) працівники УРЗП налагоджують взаємодію між УДЦР та Держмитслужбою щодо обміну електронними дозвільними документами.

Створення системи технічного радіоконтролю

У 2001 році у складі УДЦР утворюється служба радіочастотного моніторингу (СРМ), яка призначалась для забезпечення управління системою технічного радіоконтролю та безпосереднього виконання робіт з технічного радіоконтролю у м. Києві та Київській області. Першим її начальником став Кіріченко В.І.

Для виконання визначених завдань ще у 1999 році в Києві та Київській області було розгорнуто 4 окремі стаціонарні станції радіоконтролю, на яких було встановлено комплекси типу „ІРГА”, РМ-170, РМ-172. Для пошуку джерел радіозавад поза межами електромагнітної досяжності стаціонарних станцій радіоконтролю використовувалися мобільні станції радіоконтролю та переносні засоби ефірного радіоконтролю.

СРМ на той час налічувала 48 працівників. До її складу увійшли відділ радіочастотного контролю (26 працівників у складі сектору мобільного радіоконтролю, сектору стаціонарного радіоконтролю, сектору пошуку НДП); відділ частотних присвоєнь по м. Києву і Київській області (10 працівників у складі сектору частотних присвоєнь, сектору обліку і обробки); вимірвальна лабораторія (6 працівників), а також сектор методології та технології радіочастотного контролю (4 працівника).

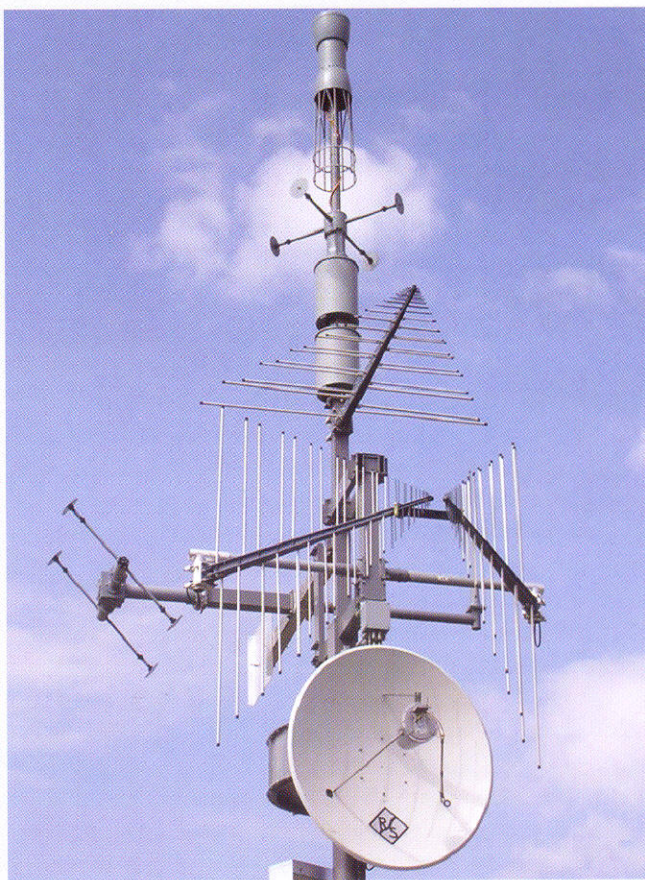
Після реформування СРМ у 2003 році в її складі залишається 36 працівників та такі підрозділи: відділ радіочастотного контролю (22 працівника, що працюють у секторі мобільного радіоконтролю та секторі стаціонарного радіоконтролю); відділ забезпечення радіочастотного моніторингу (сектор супроводження баз даних та сектор технічного контролю загальною чисельністю 9 працівників) та сектор автоматизації регіональних систем (2 працівника).

У 2006 році служба реформується в управління радіочастотного моніторингу (УРЧМ). У його складі налічується 55 працівників та наступні підрозділи: відділ управління автоматизованої системи радіочастотного моніторингу (18 працівників, координаційно-плановий сектор, сектор автоматизації регіональних систем, сектор супроводження баз даних); відділ мобільного радіочастотного моніторингу (16 працівників,

сектор радіочастотного контролю і сектор технічного контролю); відділ стаціонарного радіочастотного моніторингу (12 працівників); відділ розвитку автоматизованої системи радіочастотного моніторингу (7 працівників).

На початок 2009 року в УРЧМ працює вже 63 фахівця. До складу управління входять відділи інформаційного забезпечення АСРМ (сектор планування і звітності, сектор супроводження бази даних), мобільного РЧМ (сектор радіоконтролю РЕЗ стільникового зв'язку, сектор радіоконтролю РЕЗ інших радіотехнологій), стаціонарного РЧМ, розвитку АСРМ та сектор управління і автоматизації регіональних систем.

УРЧМ на цей час очолює Бондарчук В.Т. Підпорядковується воно заступнику начальника УДЦР з питань радіочастотного моніторингу Титаренку В.К.

Антенна система
Головного радіоконтрольного пункту м. Києва

На управління радіочастотного моніторингу покладаються такі основні завдання:

- виконання робіт з технічного радіоконтролю параметрів випромінювання та забезпечення електромагнітної сумісності РЕЗ, ВП загальних користувачів радіочастотного ресурсу;
- визначення відповідності параметрів випромінювання РЕЗ висновкам щодо ЕМС, дозволам на експлуатацію та/або технічним нормам на випромінювання РЕЗ, ВП загальних користувачів;
- установлення реальної зайнятості розподілених смуг (номиналів) радіочастот загального користування;
- установлення реального стану електромагнітної обстановки в місцях функціонування РЕЗ;
- виконання робіт з виявлення та усунення дії джерел радіозавад за заявками користувачів радіочастотного ресурсу і зверненнями громадян;
- виявлення незаконно діючих РЕЗ, встановлення їх місцезнаходження, а також виявлення інших порушень користування радіочастотним ресурсом України загальними користувачами та надання відповідних матеріалів до Державної інспекції зв'язку;
- виконання заходів технічного радіоконтролю у рамках міжнародного співробітництва з питань використання радіочастотного ресурсу;

— планування та супроводження робіт щодо розвитку і технічної експлуатації засобів системи технічного радіоконтролю УДЦР.

До 2001 року система технічного радіоконтролю УДЦР складалася із окремих стаціонарних і мобільних станцій радіоконтролю (далі — СРК) і включала мобільні СРК типу РМ-1300, стаціонарні СРК типу РМ-170, РМ-172 виробництва харківського підприємства ХСВД-2 „Спецвузавтоматика”, а також декілька стаціонарних комплексів „ІРГА” російського виробництва.

Ці засоби радіоконтролю склалися з приймального пристрою (переважно AR-3000, AR-5000, ICOM-8500), комплекту антен та ПЕОМ із спеціалізованим програмним забезпеченням.

У 2002 році система технічного радіоконтролю філій нарощується за рахунок обладнання вітчизняного виробництва і на кінець року кількість стаціонарних і мобільних СРК складає відповідно 33 та 29 комплектів.

Наступного року ця система продовжує поповнюватися обладнанням вітчизняного виробництва, а також до її складу в Києві введені одна мобільна і одна стаціонарна СРК типу FMS1-UA із спеціалізованим програмним забезпеченням „ARGUS”, виробництва „Rohde&Schwarz” (Німеччина).

Значне збільшення кількості РЕЗ, поява нових радіотехнологій поставила на порядок денний питання створення автоматизованої системи радіочастотного моніторингу (АСРМ), для реалізації чого у 2003 році була розроблена відповідна Концепція.

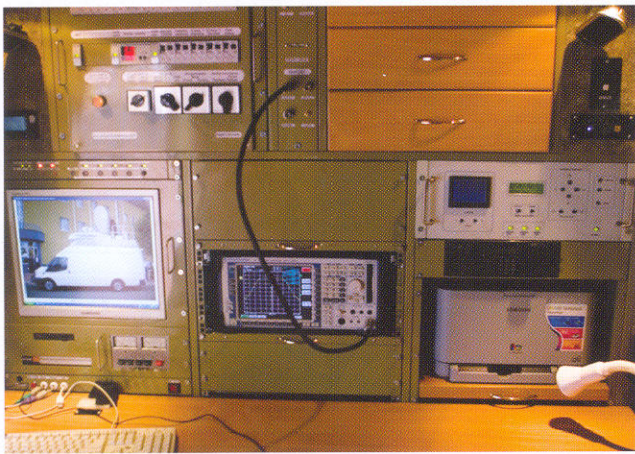
Мобільні комплекси радіочастотного моніторингу. Зовнішній вигляд та встановлене обладнання

До її основи покладені такі принципи:

- автоматизація процесів управління елементами системи, збору, обробки і зберігання даних результатів технічного радіоконтролю;
- побудова системи за об'єктовим принципом, що передбачає максимальне охоплення радіоконтролем РЕЗ великих міст;
- доповнення стаціонарної компоненти мобільними СРК;
- максимально ефективного інтегрування до складу АСРМ і використання діючих засобів системи технічного радіоконтролю УДЦР;
- використання для побудови АСРМ обладнання і програмних продуктів вітчизняного виробництва з можливістю її нарощування, а також інтеграції до її складу імпортованих високоефективних технологій радіоконтролю.

У 2004 році в Києві та Одесі розгортаються дослідні фрагменти регіональної підсистеми АСРМ-1010, до складу яких входять: пункти управління, оснащені автоматизованими робочими місцями (АРМ) обробки і управління РС-157Р, АРМ бази даних частотних присвоєнь РС-135Р, стаціонарні СРК типу РМ-2500Р, АИК-С та мобільні СРК типу РМ1300-М1.

Одночасно продовжується удосконалення стаціонарних і мобільних СРК за рахунок покращення їх технічних характеристик та збільшення функціональних можливостей.

Новий мобільний комплекс українського виробництва

На кінець 2004 року кількість мобільних СРК усіх модифікацій складає 35 одиниць, а стаціонарних — 50, з яких 8 входять до складу АСРМ-1010.

Антенний комплекс системи супутникового радіочастотного моніторингу

Впровадження регіональних підсистем АСРМ-1010 у всіх філіях розпочинається у 2005 році. Для керування ними у м. Києві розгортається центральний пункт управління. Управління регіональними підсистемами забезпечується через супутникові радіоканали.

Ведеться розробка спеціалізованої станції технічного контролю ССТК для роботи в діапазоні частот до 40 ГГц, спеціалізованої СРК для контролю мереж стільникового зв'язку стандартів GSM типу РМ1300-М-Р3/5 (вводиться в дію 16 комплектів), СРК морського базування РМ1300М-Р3/4, багатофункціональної СРК типу РМ1300М-1Р3 з розширеною функцією пеленгування в діапазоні частот до 3 ГГц (вводиться в дію 1 комплект).

На кінець 2005 року кількість мобільних СРК складає 48 комплектів, в той час як стаціонарних — 68, з яких вже 23 входять до складу АСРМ-1010.

У 2006 році завершується побудова основи регіональних підсистем АСРМ-1010 у філіях, у результаті чого кожною філією введено в дію не менше двох АИК-С та регіональні пункти управління з АРМ РС-135Р і РС-157Р, а також розпочинається розробка програмних комплексів РС-157У та РС-135У для забезпечення роботи центрального пункту управління АСРМ-1010.

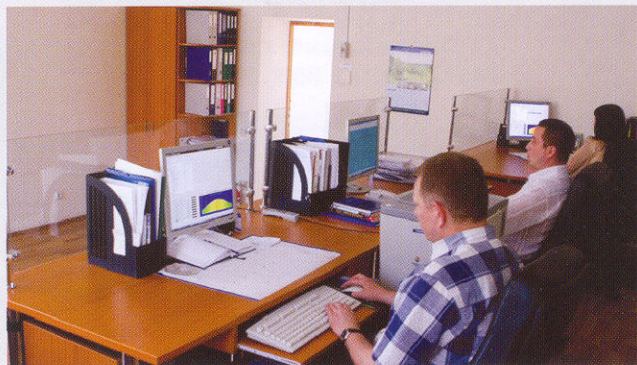
Ведеться розробка стаціонарної СРК без функції радіопеленгування типу АИК-СП, стаціонарної

СРК типу РМ-КХ-1/30К, модернізація спеціалізованої СРК для контролю мереж стільникового зв'язку стандартів GSM, D-AMPS, CDMA-800 типу РМ1300М-Р3/5М, багатофункціональної СРК типу РМ1300М-2Р3. Вводиться в дію для Севастопольської філії СРК морського базування РМ1300М-Р3/4.

Приймається також рішення щодо закупівлі та проведення робіт з адаптації до АСРМ-1010 моніторингового комплексу UMS-100 (робочий діапазон частот 20—6000 МГц) з програмним забезпеченням „ARGUS” виробництва „Rohde&Schwarz”. В результаті цього відкривається відповідна науково-дослідна робота, виконавцем якої стає харківське підприємство ХСВД-2 „Спецвузавтоматика”.

Кількість мобільних СРК на кінець 2006 року складає вже 53 одиниць, а стаціонарних — 102. З них 51 входять до складу АСРМ-1010.

Роботи щодо нарощування системи технічного радіоконтролю, у тому числі в деяких районних

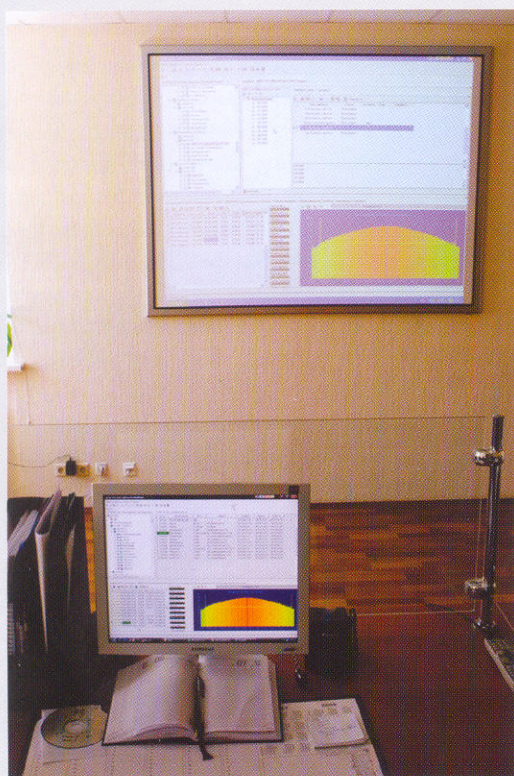
Робочі місця операторів центрального пункту управління автоматизованої системи радіочастотного моніторингу

центрах, продовжуються й у 2007 році. Вводяться в експлуатацію стаціонарні СРК типу АИК-С, АИК-СП, мобільні СРК типу ССТК, РМ1300-Р3/5М, РМ1300М-2Р3. Розпочинається дослідна експлуатація у м. Києві стаціонарної контрольно-пеленгаційної СРК типу РМ-КХ-1/30К. Придбано 20 моніторингових комплексів UMS-100 і розпочата їх дослідна експлуатація в автономному режимі використання.

Для забезпечення технічного радіоконтролю нових радіотехнологій, а також РЕЗ супутникового радіозв'язку та радіорелейного зв'язку всім філіям поставляються аналізатори спектру з комплектом вимірвальних антен з робочим діапазоном до 40 ГГц.

У 2007 році кількість мобільних СРК становить 69 комплексів, стаціонарних — 146, з яких 95 входять до складу АСРМ-1010.

В 2008 році продовжується нарощування системи технічного радіоконтролю, в тому числі і в районних центрах. Прийнято до експлуатації 32 нових станції радіоконтролю типу АИК-С і АИК-СП, 28 компактних моніторингових систем типу UMS-100 з програмним забезпеченням „Аргус-UMS-100”. Вводяться в дію 29 мобільних станцій радіоконтролю типу РМ 1300-Р3/5М і РМ1300М-2Р3, здійснено модернізацію 16 спеціалізованих мобільних станцій радіоконтролю мереж стільникового зв'язку типу РМ1300-Р3/5 з метою розширення їх функціональності щодо радіомоніторингу стандартів CDMA-450, IMT-2000 (UMTS) тощо. Розпочинається експлуатація 3-х мобільних контрольно-пеленгаційних СРК типу РМ-КХ.

Головний контрольний монітор автоматизованої системи радіочастотного моніторингу

Для забезпечення виконання завдань з ТРК РЕЗ ширококутового доступу проводиться закупівля 12 комплектів програмно-апаратних комплексів РМ-ШСС типу „ROMES 3NG”, 20 комплектів автоматизованих вимірювальних комплексів типу UMS-100 та 16 комплектів програмного забезпечення „Аргус-UMS-100”, 26 комплектів ручних пеленгаторів типу АРК-НКЗИ, 12 комплектів переносних пеленгаторів на базі приймача PR-100, 1 комплекту системи радіочастотного моніторингу земних станцій супутникового зв'язку.

На кінець року в складі системи технічного радіоконтролю УДЦР працює 176 стаціонарних станцій радіочастотного контролю та 28 комплектів компактних моніторингових систем UMS-100, розгорнутих у 85 населених пунктах України на 144 об'єктах ТРК. До складу АСРМ входять 116 стаціонарних СРК, управління якими здійснюється з ЦПУ. У філіях УДЦР функціонує 97 мобільних СРК.

Фахівцями УДЦР при виконанні робіт з технічного радіоконтролю проведено 1983746 вимірювань параметрів випромінювання РЕЗ та виявлено 16519 порушень користування радіочастотним ресурсом.

У 2009 році тривають роботи з нарощування системи технічного радіоконтролю, а також продовжується

модернізація діючих мобільних СРК для забезпечення виконання робіт з технічного радіоконтролю радіотехнологій цифрового стільникового радіозв'язку ширококутового радіодоступу, мультимедійного і мультисервісного радіодоступу, супутникового радіозв'язку, радіорелейного зв'язку, цифрового мовлення та інших.

На сьогодні стаціонарними СРК, що розміщені на 144 об'єктах по всій території України, забезпечується покриття технічним радіоконтролем 58% зареєстрованої кількості РЕЗ радіотехнологій, які реально контролюються стаціонарними СРК.

Протягом останніх років спостерігається тенденція до зменшення кількості радіозавод. Це пов'язано, насамперед, з належним чином організованою УДЦР роботою із забезпечення ЕМС РЕЗ на всіх етапах робіт — від видачі дозвільних документів і проведення приймальних випробувань до виконання робіт з технічного радіоконтролю.

Зародження радіочастотної служби

У 1991 році в республіканському ДІЕ терміново почали створювати власну радіочастотну групу. До її складу увійшли *Жавроцький К.Р., Беденко М.Я. і Кондрат'єв В.І.* Вони ж відповідно очолили відділ планування і призначення частот для телебачення і радіомовлення, відділ радіорелейних і супутникових станцій, відділ РЕЗ сухопутної і морської рухомих служб. Провідними фахівцями стали працівники *Максименко П.С. і Матюшко Г.І.*

Наприкінці 1991 року, після отримання Україною незалежності, з'явилися і перші звернення щодо присвоєння частот. І вже в роботі Всесвітньої адміністративної радіоконференції (ВАКР-92), що відбулася у лютому 1992 року в м. Торремолінос (Іспанія), взяла участь делегація від України. Представляли нашу державу перший заступник Міністра зв'язку *Соловійов Ю.О.* і наш *Амерханян Г.Г.* Конференція дозволила набути неоціненного досвіду, сформулювати головні завдання національної радіочастотної служби і, крім того, дала багато корисних контактів і знайомств із зарубіжними фахівцями. Це, у свою чергу, сприяло налагодженню навчання по лінії МСЕ. Відтоді наші фахівці щороку беруть участь у семінарах МСЕ.

Основний напрямок діяльності республіканської ДІЕ у 1992 році змістився з чисто адміністративної функції щодо організації і контролю за діяльністю обласних служб у бік створення повноцінної національної радіочастотної служби.

Засідання робочої групи МСЕ

Завдяки активній роботі провідного інженера *Подопригоріної К.С.* у 1993 році була сформована база даних для морської рухомої служби, і підприємство розпочало самостійно видавати українські суднові ліцензії з їх реєстрацією в МСЕ. Міжнародний відділ тоді очолював *Ландсман М.С.*, який забезпечував роботу з координації і взаємодії з МСЕ.

З 1994 року радіочастотна служба власними силами забезпечувала практично всі потреби в плануванні і призначенні частот, проводила в Україні та за кордоном координаційні зустрічі з представниками зарубіжних адміністрацій зв'язку. На них успішно захищали частотні присвоєння для телебачення і радіомовлення. Так, в червні 1995 року делегація у складі *Амерханяна Г.Г., Галицького А.Б., Ландсмана М.С. і Жавроцького К.Р.* брала участь в Європейській конференції з планування цифрового телебачення T-DAV, що проходила у м. Вісбаден (Німеччина).

Після приєднання обласних підрозділів ДІЕ до УРЦ ЕМС РЕЗ почала функціонувати повноцінна цілісна служба України з планування і призначення радіочастот та здійснення державного контролю за використанням радіочастотного ресурсу.

Спільно з фахівцями Науково-дослідного центру Міністерства оборони України, яке тоді очолював *Олійник В.Ф.*, почалися роботи із захисту орбітальних позицій України. У грудні 1995 року делегація у складі *Амерханяна Г.Г., Галицького А.Б., Ландсмана М.С.* і фахівців НДЦ — *Вахрушева В.П. і Садового А.В.* — здійснила в Ізраїлі першу практичну координацію по супутнику „АМОС”, успішно захистивши інтереси України. Активно взаємодіяли фахівці і з Головним управлінням радіочастот при Кабінеті Міністрів України, іншими міністерствами і відомствами при розробці Закону України „Про радіочастотний ресурс України”.

Відтоді, як Україна стала незалежною державою, мережі радіозв'язку різко скоротили. Більшість мовних передавачів, що працювали у діапазонах ДХ, СХ і КХ перейшли на УКХ мовлення. Сама по собі відпала необхідність у синхронній мережі мовлення, зменшилися обсяги іномовлення. Прослуховування в мовних діапазонах і вимірювання напруженості мережі поля в діапазонах ДХ і СХ західного напрямку закрили.

Присвоєння радіочастот і позивних сигналів

Закон України „Про радіочастотний ресурс України” визначив повноваження УДЦР та види діяльності, які він здійснює. На виконання покладених на УДЦР повноважень щодо присвоєння радіочастот та позивних сигналів, видачі дозволів на експлуатацію радіоелектронних засобів (РЕЗ) у смугах радіочастот загального користування в структурі підприємства створено управління радіочастотних присвоєнь. Начальником УРЧП було призначено *Яковенка А.В.*, який почав трудову діяльність на підприємстві у 2003 році з посади начальника сектору супутникового зв'язку.

Першочергове завдання колективу управління — адаптація нової державної концепції щодо використання радіочастотного ресурсу України. За активної участі фахівців управління у діяльності робочої групи з підготовки галузевих регуляторних актів у грудні 2005 року була затверджена Національна таблиця розподілу смуг радіочастот України, яка регламентує розподіл смуг радіочастот радіослужбам та визначає смуги радіочастот спеціального та загального користування. А наступного року — План використання радіочастотного ресурсу України, в якому визначено перелік радіотехнологій, що використовуються в нашій державі, смуг радіочастот та служб радіозв'язку, а також строки припинення їх використання.

В травні 2006 НКРЗ прийняла першу редакцію Реєстру РЕЗ та випромінювальних пристроїв (ВП), що дозволені до використання на території України в смугах радіочастот загального користування. Документ визначає можливість застосування РЕЗ та ВП для впровадження радіотехнологій відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу України, забезпечення їх електромагнітної сумісності, пріоритетності застосування новітніх вітчизняних, європейських та світових типів РЕЗ для перспективних радіотехнологій.

Принципові зміни також відбулися в порядку отримання ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України. Його користувачів поділили на таких, що надають телекомунікаційні послуги, та на технологічних користувачів, яким надано право користуватися радіочастотним ресурсом без отримання ліцензій.

Таким чином, для задоволення потреб економіки держави було виділено більше половини частотного ресурсу держави, що стало серйозним поштовхом для розвитку телекомунікаційної галузі.

Яковенко А.В.

З метою реалізації концептуально нових завдань, які стояли перед УДЦР в плані реалізації користувачами прав у галузі користування радіочастотним ресурсом, до складу Управління радіочастотних присвоєнь (УРЧП) увійшло чотири відділи: відділ рухомої радіослужби, відділ фіксованої та супутникових радіослужб, відділ радіомовної служби та відділ морської, аматорської радіослужб та абонентських РЕЗ.

Відділ рухомої радіослужби

Провідною ланкою у структурі УРЧП став відділ рухомої радіослужби (ВРР), який очолив *Тичинський А.В.*

У відділі з 1999 року створена і з того часу постійно ведеться база даних координації частотних присвоєнь РЕЗ рухомої радіослужби не тільки України, а й сусідніх країн. Відповідно до Рекомендацій МСЕ та певних технічних вимог, в 2001 році у відділі для проведення аналізу діючих та запланованих частотних

Тичинський А.В.

присвоєнь, добору радіочастот і здійснення розрахунків електромагнітної сумісності РЕЗ рухомої радіослужби запроваджено унікальне в країні програмне забезпечення „Вена М”.

Організована та постійно проводиться робота з підготовки та оформлення висновків щодо можливості ліцензування РЧР України, погодження з Генеральним штабом Збройних Сил України нових частотних присвоєнь РЕЗ рухомої радіослужби, їх міжнародна координація та нотифікація.

За період діяльності відділом здійснено понад 15 млн. частотних присвоєнь РЕЗ рухомої радіослужби.

Підрозділ також робить вагомий внесок у зміцнення авторитету Адміністрації зв'язку України на міжнародному рівні, приймаючи участь у заходах з підготовки та проведення Регіональних конференцій радіозв'язку МСЕ, засіданнях Робочих груп МСЕ, СЕРТ, у міжнародних зустрічах, семінарах, науково-технічних конференціях.

Протягом останніх років працівники відділу брали активну участь у проведенні низки науково-дослідних робіт, пов'язаних з конверсією окремих смуг радіочастот у діапазонах 450-470 МГц, 824-960 МГц, 1700-2170 МГц у зв'язку з впровадженням та поширенням в Україні відомих радіотехнологій цифрового стільникового радіозв'язку стандартів IMT-MS-450,

Адміністративно-технічний корпус

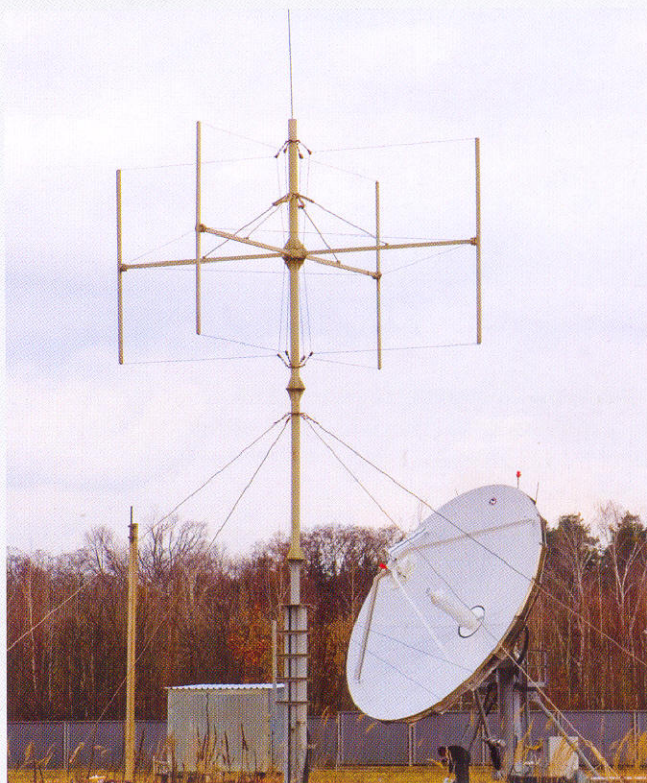
CDMA-800, GSM-900/DSC-1800, DECT, а також розгортанням в 2005-2006 роках мережі радіозв'язку третього покоління IMT-2000 (UMTS). Крім того, у 2006 році введено нову сітку частот з кроком 12,5 кГц для систем УКХ радіозв'язку, що сприяє здійсненню додаткових частотних присвоєнь, дозволяє задовольнити потреби користувачів у використанні радіочастотного ресурсу та отримати додаткові надходження до держбюджету.

Відділ фіксованої та супутникових радіослужб

Відділ радіорелейного та супутникового зв'язку УРЦ ЕМС РЕЗ створено в 1991 році під керівництвом *Беденка М.Я.* Саме тоді у відділ прийшли справжні фахівці. Наприклад, сам *Микола Якович* займався перспективними, на той час, радіотехнологіями: MMDS, LMDS, IEEE 802.11 (WiFi) та іншими системами розподільного типу. *Платонов А.М.* здійснював частотні присвоєння РЕЗ радіорелейного зв'язку, *Олійник Т.М.* — РЕЗ супутникового зв'язку, а *Подопригоріна Є.С.* — РЕЗ морської радіослужби. *Терещенко Р.І.* узагальнювала та супроводжувала усю напрацьовану у відділі інформацію. Спочатку у відділі не існувало бази даних частотних присвоєнь РЕЗ радіорелейного та супутникового зв'язку України. Протягом певного часу розрахунки електромагнітної сумісності виконувалися в Одеському науково-дослідному інституті зв'язку (ОНДІЗ).

З 1998 року відділ очолює *Ждан В.Ф.* На той час організаційно-штатна структура відділу фіксованої та супутникових радіослужб (ВФСР) сформувалася остаточно — вона складалася з трьох секторів: сектору радіорелейного зв'язку (під керівництвом заступника начальника відділу *Платонова А.М.*), сектору систем розподільного типу та сектору супутникового зв'язку. У 2000 році розпочалося „омолодження” відділу — до нього прийшли молоді інженери *Казанцев О.*, *Дарноступ А.*, *Бондаренко О.*, *Мирзаков Є.* Складнощі у розрахунках ЕМС допомагали долати професіонали — *Яковенко А.В.* (начальник сектору супутникового зв'язку) та *Тимошук В.М.* Саме вони навчали молодь інженерно-технічним розрахункам ЕМС, закладаючи міцний базис на довгі роки вперед.

Різке збільшення обсягів завдань викликало нагальну потребу у створенні власного програмного забезпечення з розрахунків ЕМС РЕЗ фіксованої радіослужби. Тестову модель макету програмного комплексу з розрахунків ЕМС запустили в дослідну експлуатацію у липні-серпні 2002 року. Це стало можливим завдяки

Антенне поле УДЦР

зусиллям начальника служби науково-технічного забезпечення *Корсака В.Ф.* та, власне, фахівців відділу — *Мирзакова, Казанцева та Тимошука.*

Розробка алгоритму розрахунків ЕМС проводилася фахівцями відділу з врахуванням новітніх рекомендацій та рішень МСЕ / СЕРТ з впровадження систем фіксованого зв'язку. Створений та запущений у тестову експлуатацію інтерфейс-оболонка розрахункового модулю отримав назву макет програмного комплексу (МПК) „АРКА”. Розпочалася робота по верифікації існуючої бази даних частотних присвоєнь та здійсненню нових частотних присвоєнь. На початок 2003 року у відділі користувачами МПК „АРКА” були лише два ін-

женери сектору радіорелейного зв'язку, які проводили розрахунки умов виконання ЕМС лише для радіорелейних ліній діапазону понад 17 ГГц.

У лютому 2003 року до ВФСР було надано бази даних частотних присвоєнь радіорелейних ліній діапазону до 17 ГГц та частотних присвоєнь земним станціям супутникового зв'язку (загалом близько 10 000 частотних присвоєнь). Роботи з верифікації існуючих баз даних частотних присвоєнь ВФСР довели необхідність доповнення розрахункового модулю допоміжними сервісами по супроводу та обліку частотних присвоєнь. Були розпочаті роботи, й у грудні 2003 року сервісні можливості МПК „АРКА” було значно розширено завдяки створенню нової версії (зокрема, з можливістю генерації та оформлення дозвільних документів).

Протягом 2004 року велися роботи з впровадження цифрової географічної карти для відображення результатів розрахунків ЕМС та результатів вибірки частотних присвоєнь за певними визначеними критеріями. На той час кількість користувачів комплексу збільшилася до 8 інженерів.

У травні 2005 року відбулася конвертація існуючої бази даних сектору систем розподільчого типу у фор-

мат МПК „АРКА”. Таким чином, наприкінці 2005 року усі частотні присвоєння ВФСР були конвертовані у єдиний формат відділу. На початок 2006 року працівників відділу підключили до серверу ВФСР в якості користувачів. Це стало можливим завдяки наполегливій праці та зусиллями нового начальника відділу Яковенка А.В. До того ж, колектив поповнився досвідченими фахівцями з питань радіозв'язку — Чернишовим О.Є., Пирогом С.І., Сергієнком М.І. та молодими випускниками вузів Ванютіним О., Ореховим О., Сірошем В., Сандугеєм Д. Саме завдяки їх наполегливій праці в „гарячому цеху” радіочастотних присвоєнь показники з оформлення дозвільних документів зросли за останні 5 років майже в 20 разів (з 800 дозволів на експлуатацію у 2003 році до майже 18 000 у 2008 році).

За декілька років вдалося ввести в експлуатацію нові діапазони радіочастот. РЕЗ радіотехнологій широкосмугового та мультисервісного радіодоступу розгортаються у діапазонах радіочастот від 1,5 ГГц до 30 ГГц, а радіорелейні станції використовують діапазони радіочастот від 4 ГГц до 40 ГГц.

Колектив ВФСР на чолі з новим начальником ВФСР Мирзаковим Є.О., призначеним у 2007 році, з гідністю виконав поставлені завдання, свідченням чого стала

Під час конференції з питань радіочастотного менеджменту

практична реалізація результатів розрахунків. Нині база даних налічує інформацію по майже 65 000 РЕЗ загальних користувачів фіксованої радіослужби (майже 350 000 радіочастотних присвоєнь) й має тенденцію до постійного зростання. У тому ж 2007 році сектор розподільчих систем зв'язку очолив *Пилуцький О.В.*, який багато років пропрацював на інженерних посадах ВФСР, начальником сектору супутникового зв'язку став кандидат технічних наук *Онисько І.Е.*, а в 2008 році сектор радіорелейного зв'язку очолив *Чернишов О.Є.*

Успішно працюють у відділі *Романенко О.В.*, *Хавро В.І.*, *Семич О.І.*, *Ругайн В.О.*, *Добряя Л.В.* та інші.

У відділі організовані роботи з частотного планування, міжнародної координації частотних присвоєнь, погодження з Генеральним штабом Збройних Сил України, а також ведеться підготовка та оформлення висновків щодо ЕМС та дозволів на експлуатацію. Фахівці беруть активну участь в розробці та наданні пропозицій до ряду керівних документів.

Відповідно до Постанови КМУ від 3 травня 2007 року № 696 „Про заходи щодо створення Національної супутникової системи зв'язку” працівниками ВФСР відпрацьовані та надані до міжвідомчої координаційної ради з питань створення Національної супутникової системи зв'язку (НССЗ) робочі матеріали стосовно радіочастотного забезпечення цієї системи. В матеріалах проведено аналіз і обґрунтування можливих шляхів отримання Україною частотно-орбітального ресурсу для реалізації Програми створення НССЗ.

У 2007 році розгорнута робота щодо реалізації прав ліцензіатів на впровадження широкосмугового радіодоступу стандарту IEEE 802.16 у діапазоні частот 5 ГГц (на цей час розпочали роботу близько 30 телекомунікаційних операторів).

Фахівці ВФСР ведуть постійну роботу, спрямовану на те, щоб сприяти операторам телекомунікацій в освоєнні ними нових радіочастотних діапазонів, перспективних технологій та обладнання. Не припиняються телефонні дзвінки та звернення електронною поштою користувачів РЧР щодо технологій Wi-Fi та WiMAX, які набули останнім часом широкої популярності. Компетентні відповіді співробітників відділу дають можливість заявникам оформити дозвільні документи на експлуатацію РЕЗ, чим утримують їх від незаконного використання засобів.

Відділ радіомовної служби

У 1991 році в УРЦ ЕМС РЕЗ було створено відділ телебачення та радіомовлення під керівництвом *Жавроцького К.Р.* А вже з 2004 року він став називатись відділом радіомовної служби (ВРС).

У відділі організовані й ведуться роботи з частотно-го планування, міжнародної координації присвоєнь, погодження з Генеральним штабом Збройних Сил України умов використання радіочастот РЕЗ мовлення, а також роботи з підготовки та надання Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення висновків щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України. Телерадіоорганізаціям надаються висновки щодо ЕМС та дозволів на експлуатацію РЕЗ мовлення. Більше 10 років (до 2003 року) відділ виконував роботи з розрахунків ЕМС та підготовки рекомендацій щодо використання телевізійних каналів у мережах кабельного телебачення.

Під час міжнародної конференції з питань радіочастотного менеджменту

З моменту створення у відділі постійно формується база даних частотних присвоєнь РЕЗ телевізійного та звукового мовлення не тільки України, а й всіх сусідніх країн. З середини 2006 року розпочато формування бази даних частотних присвоєнь РЕЗ цифрового наземного телерадіомовлення.

Характеризуючи динаміку зростання кількості частотних присвоєнь, важливо зазначити, що станом на 1992 рік для радіомовної служби України Адміністрацією зв'язку колишнього СРСР було здійснено менше ніж 1300 присвоєнь. За роки діяльності, фахівцями ВРС

проведено міжнародну координацію та здійснено понад 3500 частотних присвоєнь для радіомовної служби України.

Постійний супровід бази даних частотних присвоєнь України та сусідніх країн, а також оновлення програмного забезпечення дозволили фактично повністю розпланувати РЧР смуги 87,5—108 МГц — РЕЗ ДВЧ ЧМ мовлення та смуги 470—822 МГц (21—64 ТВ канали) — РЕЗ аналогового ТВ мовлення. Окрім того, за останні роки відділом прораховано та скоординовано 35 присвоєнь в діапазонах СХ/ДХ, які працювали за часів СРСР, але не мали міжнародно-правового статусу в Плані „Женева-75”.

В 1995 році відділ забезпечив реалізацію заходів стосовно планування та приєднання України до Спеціальної Угоди „Вісбаден-95” з цифрового наземного звукового мовлення (ЦНЗМ) в смугах частот 174—240 МГц та 1452—1467,5 МГц. Завдяки цьому Україні були призначені перші частотні виділення для ЦНЗМ в смугах частот 230—240 МГц, 1452—1467,5 МГц.

Протягом 1996-1997 років відділ провів низку заходів, пов'язаних з приєднанням України до Міжнародної Угоди „Честер-97” щодо впровадження в Європі цифрового наземного телебачення (ЦНТБ) стандарту DVB-T в III (174—230 МГц) метровому та IV (470—582 МГц) і V (582—862 МГц) дециметрових діапазонах телебачення.

З кінця 1998 і по 2003 рік діяльність колективу в основному зосереджувалася на регіональному

плануванні ЦНТБ в смузі частот 790—862 МГц, де Україна та ряд сусідніх держав не мали присвоєнь для аналогового телебачення в Плані „Стокгольм-61”. Процес проведення даного частотного планування охопив більшість країн Балтії, СНД та всі сусідні з Україною країни Європи. За його результатами, адміністрації зв'язку Європи отримали перший практичний досвід планування частотних виділень для ЦНТБ.

З 2003 року ВРС брав участь у заходах з підготовки та проведення Регіональної конференції радіозв'язку МСЕ 2004 року (РКР-04) та 2006 року (РКР-06), а також у відпрацюванні низки міжсесійних заходів з частотного планування, пов'язаних з підготовкою та проведенням РКР-06. Завдяки активній участі фахівців відділу в роботі РКР-04/06 Україна отримала 847 частотних виділень для впровадження ЦНТБМ в смугах частот 174—230 МГц та 470—862 МГц.

На цей час ВРС забезпечує виконання рішень РКР-06 щодо необхідності переходу на цифрові стандарти мовлення в термін до 2015 року.

В подальшому, згідно вимог Угоди „Женева-06”, колектив планує виконати роботи щодо конвертації визначених виділень в частотні присвоєння для конкретних РЕЗ синхронних мереж ЦНТБ.

З метою підвищення ефективності частотного планування ЦНТБ та ЦНЗМ ведуться роботи з вдосконалення існуючого та тестування нового програмного забезпечення. Перш за все, вдосконалюється існуюче ПЗ частотного планування РЕЗ цифрового мовлен-

Робочий момент міжнародної координаційної зустрічі технічних експертів

ня у смугах частот 174—230 МГц, 470—862 МГц та ПЗ конвертації частотних виділень в конкретні частотні присвоєння ОЧСМ. Крім того, ведуться роботи стосовно верифікації баз даних з метою впровадження програмного комплексу забезпечення процесів управління РЧР на основі ICS Manager nG та Telecom.

Згідно з Рекомендаціями МСЕ та технічними вимогами у відділі розроблено й застосовується власне програмне забезпечення з розрахунків EMC частотних присвоєнь РЕЗ телевізійного та звукового мовлення метрового та дециметрового діапазону хвиль. Впродовж 2008 року розроблене і прийняте до експлуатації програмне забезпечення для частотного планування РЕЗ аналогового та цифрового (стандартів DRM та HD Radio) звукового мовлення у діапазонах довгих та середніх хвиль.

Нині в Україні працює понад 3500 телевізійних та 950 радіомовних передавачів. Це забезпечило кількісне зростання телерадіоорганізацій з 25 (головним чином державних) у 1992 році до близько 1400 (всіх форм власності) у 2008-у.

Для підвищення об'єктивності розрахунків щодо визначення умов EMC, створено реєстр споруд електрозв'язку висотою понад 60 метрів, що можуть використовуватись в якості вишок або щогл для

Українська делегація бере участь у засіданні МСЕ

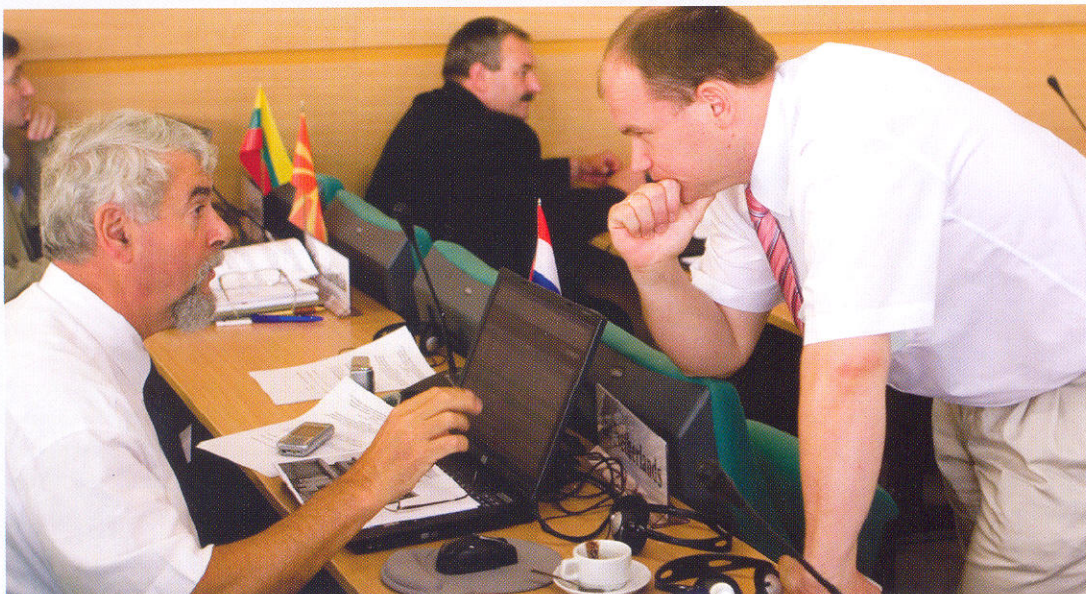
розміщення антен потужних РЕЗ синхронних мереж ЦНТБ. На перспективу заплановано розширити реєстр та внести до нього споруди електрозв'язку з максимальною висотою від 30 метрів.

Зал засідань МСЕ

Протягом 15 років ВРС незмінно очолював Жавроцький К.Р. Враховуючи його заслуги та значний практичний досвід у плануванні цифрової наземної радіомовної служби, на РКР-06 його обирають Головою підгрупи з координації та переговорів регіону країн Південно-Східної Європи та Чорноморського басейну, а також заступником Голови Комітету 4-ї Конференції з перегляду Регіональної Угоди „Стокгольм-61”.

На цей час відділ очолює кандидат технічних наук Бондаренко О.О. Сумлінно і плідно працюють Боднар О.В. (заступник начальника відділу — начальник сектору), Ревенчук В.М., Козубенко Ю.В., Дрок В.І., Лахно Є.І., Хромець А.В. та багато інших висококваліфікованих фахівців.

На семінарах МСЕ робота триває й під час перерви

Відділ морської, аматорської радіослужб та абонентських РЕЗ

Згідно з попередньою Національною таблицею розподілу смуг радіочастот України, затвердженою Кабінетом Міністрів України у 1995 році, для цивільного використання призначалося лише 0,5% радіочастотного ресурсу, 27% використовували виключно військові, а 72,5% — перебувало під контролем військових, і могло використовуватись іншими користувачами, за їх згодою. Тому сам факт затвердження Національної таблиці розподілу смуг радіочастот України в 2005 році став важливим кроком вперед в ефективному використанні радіочастотного ресурсу України. Відповідно до цього документу, для загального користування розподілено понад 75% радіочастотного ресурсу.

У 2005 році завершено й розробку Плану використання радіочастотного ресурсу України, який дав змогу збільшити кількість споживачів послуг зв'язку.

Для більш ефективної діяльності в УДЦР у 2006 році на базі сектору реєстрації РЕЗ по місту Києву та Київській області організаційно-планового відділу та сектору професійного та персонального зв'язку відділу

рухомої радіослужби створено відділ децентралізованих присвоєнь, який в подальшому перейменовано у відділ морської, аматорської радіослужб та абонентських РЕЗ (ВМА).

Реорганізацію структурних підрозділів проведено заради концентрації управління процедурами присвоєнь радіочастот і видачею дозволів на експлуатацію абонентських РЕЗ та РЕЗ персонального радіозв'язку в одному органі управління — УРЧП. Це мало сприяти більш впорядкованому введенню смуг (номиналів частот), присвоєння яких буде здійснюватись децентралізованим призначенням. Зміни, що відбулися, вимагали й розробки відповідних нормативно-правових документів щодо використання РЕЗ у цих смугах частот та створення єдиної бази даних судового обладнання з ДП „Морком” для обліку та проведення нотифікації в МСЕ частотних присвоєнь та позивних сигналів морської рухомої служби.

Начальником відділу було призначено *Савальова Ю.П.*, а його заступником — досвідченого фахівця з питань радіочастотних присвоєнь *Савелова М.В.*

Моніторинг телекомунікаційних мереж та номерний ресурс

Управління телекомунікацій створено у лютому 2006 року в ході реорганізації підприємства (наказ УДЦР від 03.02.2006 № 34).

До складу управління структурно входять відділ вимірювань, відділ номерного ресурсу, відділ телекомунікацій (з 2009 року входить до складу Управління науково-технічного забезпечення) та інформаційно-аналітичний сектор (в подальшому реорганізований у відділ зв'язків з громадськістю та ЗМІ і виведений в окремий структурний підрозділ).

З 1 серпня 2007 року на посаду начальника управління призначено *Матяшенка М.С.*

Матяшенко М.С.

Організаційно управління підпорядковується заступнику начальника УДЦР з питань ІТ-технологій *Степанову О.А.* (який обіймав цю посаду в період 2006-2008 рр.), а з 2009 року — *Кудрицькому А.Б.*

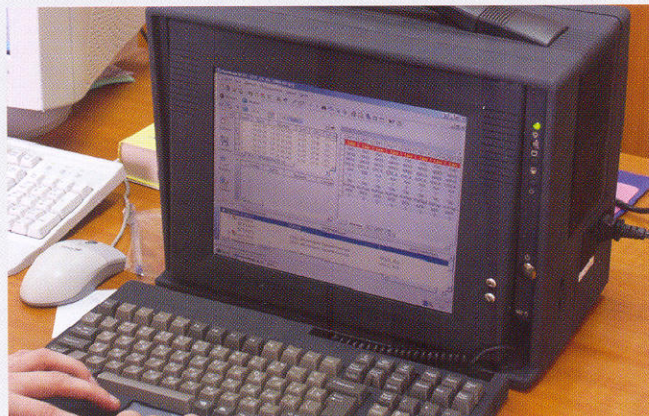
Відділ вимірювань

Історія відділу вимірювань розпочинається з серпня 2002 року, коли при реорганізації підприєм-

ства наказом Центру „Укрчастотнагляд” від 01.08.2002 № 243 було створено відділ технічного забезпечення інспектування.

Начальником відділу, який підпорядковувався заступнику начальника Центру з нагляду за мережами електрозв'язку *Міненко О.В.*, було призначено *Науменка С.М.* Відділ здійснював нагляд за мережами електрозв'язку шляхом контролю за надходженням міжнародного телефонного трафіку на телекомунікаційну мережу загального користування України, виявляв джерела несанкціонованого надходження трафіку та спільно із Державною інспекцією зв'язку (ДІЗ) та правоохоронними органами брав участь в їх ліквідації. Для здійснення завдань закупили аналізатори сигналізації телекомунікаційних систем та провели навчання фахівців відділу в ТОВ „ІВП Інновін” (м. Вінниця).

Наказом Центру „Укрчастотнагляд” від 25.02.2004 № 91 підрозділ реорганізовано у відділ технічного контролю телекомунікаційних мереж, який проіснував до 1 січня 2005 року. Тоді на його базі був створений відділ вимірювань, що увійшов до складу служби інфокомунікацій.

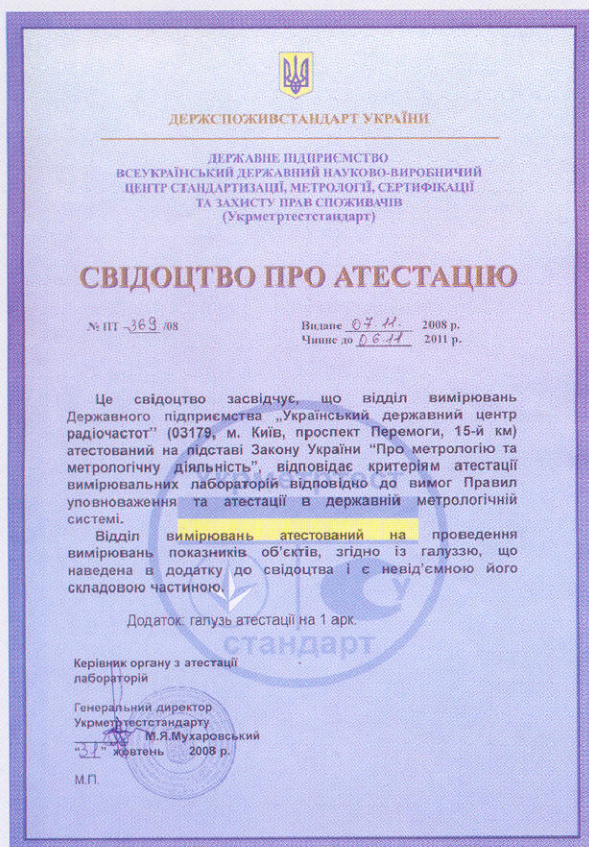
Аналізатор сигналізації телекомунікаційних систем (ACTC)

При наступній реорганізації підприємства у лютому 2006 року, відділ вимірювань у складі двох секторів увійшов до складу управління телекомунікацій.

Серед основних завдань, які покладаються на колектив, — здійснення, у відповідності

Технічний корпус УДЦР

до укладених договорів з операторами телекомунікацій, вимірювань технічних параметрів телекомунікаційних мереж загального користування, в тому числі щодо маршрутизації трафіку, а також надання допомоги операторам телекомунікацій, ДІЗ, правоохоронним органам (СБУ) у виявленні та припиненні порушень чинного законодавства в галузі телекомунікацій.

Весь цей час відділом керує *Науменко С.М.* До складу підрозділу входять сектор вимірювання телекомунікаційних мереж, який очолює начальник сектору — заступник начальника відділу *Суховський Л.А.*, і сектор забезпечення вимірювань, де начальником *Панка І.М.*

За останні шість років кількість аналізаторів телекомунікаційних систем в УДЦР зростає з 1 комплекту до 10.

За укладеними договорами щороку проводиться більше 1000 заходів з вимірювання, в ході яких виявляється до 1200 порушень порядку маршрутизації з боку операторів телекомунікацій і споживачів телекомунікаційних послуг. Вживаються відповідні заходи щодо припинення порушень.

Відділ номерного ресурсу

Відповідно до рішення НКРЗ від 08.12.2005 № 150 „Про покладання на УДЦР обов’язків з підготовки висновків про виділення номерного ресурсу” створено відділ обліку номерного ресурсу. З квітня 2006 року він реорганізований у відділ номерного ресурсу у складі чотирьох працівників. Начальником відділу призначено *Сороку О.М.*

Сорока О.М.

За результатами проведеної у лютому–березні 2006 року інвентаризації номерного ресурсу, в УДЦР створена електронна база даних номерного ресурсу України, заведені електронні реєстри і створено бази даних щодо опрацювання заяв операторів і дозволів операторам на використання номерного ресурсу місцевої мережі, кодів пунктів сигналізації мережі СКС-7, скорочених номерів, кодів MNC та NDC. Налагоджена тісна взаємодія з НКРЗ у питаннях опрацювання заяв операторів та підготовки висновків щодо виділення номерного ресурсу.

На відділ покладаються, зокрема, завдання щодо обліку номерного ресурсу України, формування та адміністрування бази даних номерного ресурсу і підготовка висновків щодо виділення чи переоформлення номерного ресурсу; обліку звітів операторів телекомунікацій про стан використання номерного ресурсу та автоматизований контроль його використання; опрацювання та введення в базу даних рішень НКРЗ щодо виданих дозволів на використання номерного ресурсу.

Відділом розроблено спеціальне програмне забезпечення „Система автоматизованого обліку та контролю використання номерного ресурсу телекомунікаційної мережі загального користування України”. Система призначена для автоматизації опрацювання заяв операторів телекомунікацій на виділення, переоформлення та повернення номерного ресурсу, а також для обліку дозволів і звітів операторів про стан і використання виділеного номерного ресурсу. Впровадження у січні 2009 року цієї системи дозволило значно підвищити якість, оперативність і ефективність роботи фахівців відділу. А щороку, до речі, фахівцями відділу готується до 700—800 висновків на виділення та переоформлення номерного ресурсу загальною ємкістю до 1 млн. телефонних номерів.

Виступ начальника УТК на нараді з керівниками філій УДЦР, присвяченій підведенню підсумків діяльності

Міжнародний захист радіочастотних присвоєнь

Управління аналізу і міжнародної взаємодії УДЦР є правонаступником відділу міжнародного співробітництва (ВМС). До жовтня 2000 року відділ очолював *Ландсман М.С.* Марк Соломонович зробив вагомий внесок як в становлення структурного підрозділу, так і в розвиток міжнародної діяльності Центру, піднесення авторитету підприємства у світовому співтоваристві. Враховуючи активізацію участі Центру в міжнародних заходах з управління використанням радіочастотного ресурсу, а відповідно і збільшення обсягів робіт, кількість співробітників відділу було збільшено з 2 до 5.

Основні завдання полягали в забезпеченні діяльності Центру „Укрчастотнагляд” у міжнародній координації частотних присвоєнь радіоелектронним засобам України з іншими країнами, у підготовці та участі представників Центру у зустрічах, семінарах, конференціях з питань управління та використання радіочастотного ресурсу, організації та проведенні міжнародних заходів на базі УДЦР. Вперше в історії України представники підприємства увійшли до керівних органів Міжнародного союзу електрозв'язку. Так, начальника відділу *Жавроцького К.Р.* обрано заступником керівника групи цифрового телебачення в міжнародній організації молодих спеціалістів, а начальника Центру „Укрчастотнагляд” *Карпенка О.Є.* — віце-головою дослідницької Комісії 10 Сектору радіозв'язку МСЕ.

Відділ декілька разів підлягав реорганізації: спочатку це була служба міжнародно-правового захисту радіочастот, а потім — служба міжнародної координації радіочастот (СМКР), в структурі якої функціонували відділ міжнародної координації радіочастот та сектор взаємодії з міжнародними організаціями і протоколу. З травня 2006 року структурний підрозділ вже функціонує як відділ міжнародної взаємодії. З 2001 року його очолює *Проценко Д.М.*

Серед фахівців, які тривалий час працюють у структурному підрозділі та зробили значний внесок у його становлення і розвиток, слід відзначити *Карпенка Л.О.* та *Міхееву Т.К.*

У лютому 2009 року відділ реформовано в управління аналізу і міжнародної взаємодії, до складу

якого входять відділ міжнародного радіочастотного менеджменту, відділ планування використання радіочастот та сектор міжнародного регулювання в галузі телекомунікацій.

Проценко Д.М.

Удосконалення та розширення штату підрозділу обумовлене новими задачами з підвищення ефективності участі УДЦР у діяльності провідних світових і регіональних організацій.

На сьогоднішній день до основних завдань управління також належать забезпечення міжнародної взаємодії УДЦР з питань міжнародного захисту частотних присвоєнь України; реалізація заходів УДЦР з планування використання радіочастотного ресурсу України для забезпечення ЕМС при впровадженні нових і перспективних радіотехнологій; підвищення ефективності використання радіочастотного ресурсу; моніторинг діяльності радіочастотних органів інших країн та аналіз використання і попиту на радіочастотний ресурс в зарубіжних країнах; сприяння зближенню розподілу і умов використання частот в Україні до загальноєвропейських; захист інтересів України в міжнародних і регіональних організаціях, пов'язаних з визначенням майбутнього розподілу і використання радіочастотного спектру; дослідження світових тенденцій розвитку новітніх радіотехнологій та організація міжнародних заходів, які проводяться в Україні за участю УДЦР.

Фахівці управління забезпечують участь представників УДЦР у роботі міжнародних та регіональних організацій з питань управління та використання радіочастотного ресурсу, а також протокольні заходи з прийому іноземних делегацій. Вони брали активну участь в проведенні заходів, які були організовані під егідою Міжнародного союзу електрозв'язку, Європейської конференції адміністрацій пошти та

Під час міжнародного семінару в УДЦР

зв'язку (СЕПТ), Регіональної співдружності в галузі зв'язку (РСЗ). Тільки в період з 1998 року по 2008 рік на базі УДЦР проведено 13 міжнародних конференцій і семінарів МСЕ, засідання робочих груп СЕПТ з методів технічної розробки спектру (WG SE) і регуляторних питань (WG RA), засідання Комісії РСЗ з питань регулювання використання радіочастотного спектру і EMC РЕЗ, Комісії РСЗ з питань супутникового зв'язку, ТБ і звукового радіомовлення та Комісії РСЗ з розвитку людських ресурсів. Відбулось багато міжнародних координаційних зустрічей за участю представників радіочастотних органів країн Європи і СНД. Крім того, під час перебування в Україні УДЦР відвідували Генеральний секретар МСЕ Х. Туре, Директор Бюро розвитку електрозв'язку МСЕ та Директор Бюро стандартизації електрозв'язку МСЕ Х. Жао.

Слід також відзначити вагомий внесок управління в діяльність Центру підвищення кваліфікації (ЦПК) МСЕ для країн Європи та СНД, який входить до всесвітньої мережі МСЕ з підвищення кваліфікації в галузі

зв'язку. З 2001 року спеціалісти УДЦР беруть активну участь як в процесі створення „Центру майстерності МСЕ”, так і в реалізації програм за напрямками „Управління використанням радіочастотного спектру та нагляд”, „Політика та регулювання телекомунікацій” та в діяльності його Керівного комітету для країн СНД. В період 2005-2006 років на території УДЦР розміщувався Координаційний офіс Центру майстерності МСЕ для країн СНД, а начальник підрозділу *Проценко Д.М.* був призначений МСЕ на посаду Координатора програм в рамках цього проекту.

Візит генерального секретаря МСЕ Х. Туре

З 2007 року УДЦР бере участь у впровадженні 2-го етапу Проекту МСЕ „Центр майстерності для країн СНД” в рамках реалізації схваленої на ВКРЕ-06 відповідної регіональної ініціативи країн-членів РСЗ. УДЦР визначений Адміністрацією зв'язку України в якості координуючої організації стосовно цього проекту та є одним з національних „вузлів” всесвітньої мережі МСЕ. На посаду Національного координатора програм „Центру майстерності для країн СНД” від нашої країни призначений *Проценко Д.М.*

В основі розвитку — науковий підхід

Управління науково-технічного забезпечення УДЦР бере початок від створеного у 1995 році в УРЦ ЕМС РЕЗ технічного відділу, начальником якого в 1996 році призначено *Дейнегу В.І.* Відділ тоді складався з двох секторів. Начальником сектору, на який покладалося завдання технічного забезпечення розвитку системи управління радіочастотним ресурсом та системи радіочастотного моніторингу, призначили молодого випускника Київського політехнічного інституту *Роздобудько О.А.*

Необхідність автоматизації виробничих процесів і впровадження нових комп'ютерних технологій змусило керівництво Центру „Укрчастотнагляд” більш ретельно ставитися до розробки нового програмного забезпечення. Це й обумовило виведення сектору в окремий підрозділ і створення на його базі відділу програмного забезпечення.

У 1999 році в складі Центру „Укрчастотнагляд” сформовано службу науково-технічного забезпечення системи управління радіочастотним ресурсом на чолі з *Шляпкіним О.Ю.* Під його керівництвом та за його безпосередньої участі й відбувалося становлення колективу, а також забезпечувався подальший розвиток системи радіомоніторингу і системи частотно-територіального планування.

Тоді ж були визначені й основні напрями роботи служби. До них, зокрема, належали розробка та супровід нового програмного забезпечення у сфері розрахунків ЕМС і автоматизації роботи підприємства; супровід розвитку системи радіочастотного моніторингу; прогнозування розвитку нових радіотехнологій і систем радіозв'язку в Україні.

Нового статусу служба набула у 2000 році, коли її структурні підрозділи очолили — доктор технічних наук, професор *Трубін О.О.* (начальник сектору планування використання радіочастотного ресурсу), кандидат технічних наук *Благодарний В.Г.* (начальник сектору прогнозування розвитку технологій радіозв'язку), *Роздобудько О.А.* (начальник сектору розробки принципів управління радіочастотним ресурсом), *Букало І.М.* (начальник сектору розробки методології радіомоніто-

рингу). Наприкінці 2001 року перші два сектори були об'єднані у відділ планування використання радіочастотного ресурсу, який очолив *Благодарний В.Г.*

Благодарний В.Г.

В цей час в Центрі „Укрчастотнагляд” активно впроваджується автоматизована система управління (АСУ) підприємством „Парус”, яка і досі є основою функціонування підрозділів економічного блоку. У розробці вимог та подальшому супроводі АСУ брав активну участь *Троянський Р.М.*

У травні 2002 року Службу науково-технічного забезпечення системи управління радіочастотного ресурсу очолив *Корсак В.Ф.* А вже у червні за ініціативою *Корсака В.Ф.* та *Благодарного В.Г.* організовано і проведено першу виставку-семинар „Стан і перспективи розробки та виробництва засобів радіомоніторингу”. Тоді на захід зібралися 100 фахівців з усієї України. Нині захід став традиційним, проводиться кожні два роки та набув статус міжнародного.

Цього ж року відбувається оснащення підприємства новими мобільними комплексами радіомоніторингу РМ-1300М1, а підрозділів управління частотного планування — новим програмним забезпеченням для розрахунків ЕМС рухомої служби „Вена” та для розрахунків ЕМС фіксованої служби. У формуванні вимог і технічних завдань до них, а також у впровадженні цих комплексів програмного забезпечення активну участь бере провідний фахівець, випускник Київського політехнічного інституту *Валіков Д.П.*

Впровадження нових радіотехнологій і систем зв'язку, інтенсивне зростання мереж та кількості РЕЗ, що експлуатуються в Україні, диктували необхідність створення системи радіомоніторингу у смугах радіочастот загального користування і поглиблення автоматизації процесів радіомоніторингу.

Зусиллями фахівців структурного підрозділу в 2003 році розроблено Концепцію створення системи радіочастотного моніторингу Центру „Укрчастотнагляд”, згідно з положеннями якої основою цієї системи має стати автоматизована система радіомоніторингу (АСРМ). Організаційною базою повинні бути регіональні філії підприємства, а технічною — автоматизовані вимірювальні комплекси АИК-С і автоматизовані робочі місця управління цими комплексами. Перевага в технічному оснащенні надавалася обладнанню вітчизняного виробництва.

Корсак В.Ф.

У цьому ж році впроваджено комплекс програмного забезпечення розрахунків електромагнітної сумісності „АРКА” та комплекс ПЗ розрахунків ЕМС радіомовної служби „Вещание”

Також у цей час *Благодарним В.Г.*, *Букало І.М.* за участю фахівців служби радіомоніторингу було розроблено проект створення фрагменту автоматизованої системи радіомоніторингу в Києві для опрацювання базових принципів побудови АСРМ. Правильність цих підходів підтверджено успішним функціонуванням да-

ного фрагменту, що й було продемонстровано в червні 2004 року під час проведення 2-ї Виставки-семінару „Стан і перспективи розробки та виробництва засобів радіомоніторингу” і Міжнародного семінару з питань радіочастотного моніторингу.

Втім, інтенсифікація розвитку технічного оснащення вимагала подальшого вдосконалення науково-методичного забезпечення, в першу чергу, радіомоніторингу і радіоконтролю. Окрім того, починаючи з 2003 року, Центр „Укрчастотнагляд” почав брати активну участь у впровадженні проекту Міжнародного союзу електров'язку щодо підвищення кваліфікації інженерів у галузі зв'язку. Тому у складі служби з'явилося вже 5 підрозділів: відділ науково-методичного забезпечення (начальник — *Благодарний В.Г.*); відділ супроводження програмного забезпечення (начальник — *Роздобудько О.А.*); відділ супроводження моніторингу радіо- та електров'язку (начальник — *Букало І.М.*); відділ підвищення кваліфікації (начальник — *Кучеренко А.Г.*) та сектор планування використання радіочастотного ресурсу.

Наприкінці 2004 року групою фахівців відділу науково-методичного забезпечення та відділу супроводження радіо- та електров'язку на чолі з *Благодарним В.Г.* були розроблені індивідуальні проекти побудови регіональних підсистем радіомоніторингу (РПРМ) у 7 великих містах України — Одесі, Дніпропетровську, Донецьку, Львові, Запоріжжі, Сімферополі та Харкові, а потім інженером відділу супроводження радіо- та електров'язку *Гребеневим О.Б.* — аналогічні проекти для інших обласних центрів України.

У 2005 році структурний підрозділ було реорганізовано у Службу науково-технічного забезпечення, яку в наступному році перейменовано в Управління науково-технічного забезпечення. Основними його завданнями було визначено:

- вдосконалення нормативно-методичної й технічної бази системи радіочастотного моніторингу УДЦР;
- створення та вдосконалення єдиної автоматизованої системи управління підприємством;
- забезпечення реалізації програм у сфері функціонування Центру підвищення кваліфікації фахівців у галузі зв'язку країн СНД і Східної Європи;

- проведення технічної експертизи документації на розробку та виробництво обладнання зв'язку.

Під час реорганізації в управлінні були створені такі підрозділи:

- відділ науково-методичного забезпечення (начальник — *Благодарний В.Г.*), до складу якого ввійшли сектор супроводження радіомоніторингу (начальник — *Букало І.М.*) та сектор нормативно-методичного забезпечення (начальник — *Ступак В.С.*);
- відділ автоматизації (начальник — *Роздобудько О.А.*) у складі сектору супроводження програмного забезпечення (начальник — *Валіков Д.П.*) та сектору інтеграції програмного забезпечення (начальник — *Собуцький Г.В.*);
- сектор підвищення кваліфікації (начальник — *Кучеренко А.Г.*)

У 2005-2006 роках відділом науково-методичного забезпечення були проведені поглиблені тестові випробування компактної моніторингової системи UMS100 (виробництва компанії „Rohde&Schwarz”). Позитивні результати цих випробувань надали підставу керівництву УДЦР для прийняття рішення щодо оснащення системи радіомоніторингу підприємства системою UMS100, що сприяло її вдосконаленню в частині розширення діапазону частот радіомоніторингу до 6 ГГц і доповненню існуючої системи УВЧ-моніторингу мережею НВЧ-моніторингу.

Учасники міжнародного семінару оглядають мобільні комплекси радіоконтролю

В 2006 році за активної участі фахівців управління був організований і проведений міжнародний семінар з питань радіочастотного моніторингу за темою „Тенденції розвитку національних систем радіомоні-

Презентація нового устаткування радіочастотного моніторингу

рингу використання радіочастотного спектра”, у роботі якого взяли участь понад 200 фахівців із 20 країн Європи та Азії. А вже у 2008 році учасниками аналогічного семінару за темою „Радіочастотний моніторинг сьогодні та завтра. Завдання, проблеми, рішення” було зареєстровано понад 220 чоловік з 22 країн світу.

У березні 2007 року сектор супроводження радіомоніторингу очолив *Скринник М.М.*, завдяки якому вдалося значно підвищити результативність роботи підрозділу.

З січня 2009 року фахівцями сектору нормативно-методичного забезпечення, який очолює *Ступак В.С.*, успішно реалізується комплекс заходів щодо створення фонду нормативно-методичних документів УДЦР.

Для вирішення зростаючого обсягу завдань на підприємстві, починаючи з 2006 року, фахівцями УНТЗ під керівництвом *Корсака В.Ф.* і *Гаманека В.О.*, який у грудні 2006 року очолив відділ автоматизації, розроблялися вимоги і критерії реалізації програми впровадження єдиної інформаційно-аналітичної системи управління підприємством. В рамках цієї програми, починаючи з 2008 року, в УДЦР реалізується комплекс заходів щодо впровадження такої системи на базі програмних комплексів ICS Manager nG та ICS Telecom, завершуються

роботи з інтеграції до єдиної системи управління підприємством АСРМ. Саме це значною мірою позначилося на організаційній структурі підрозділу: під час реорганізації у березні 2009 року до складу управління було включено відділ телекомунікацій (начальник — Дейнега В.І.), центр сертифікації ключів (начальник — Рибалка О.П.) та сектор технічного захисту інформації (начальник — Галуго О.В.).

Нині управління науково-технічного забезпечення УДЦР укомплектовано висококваліфікованими фахівцями. В його складі працює один доктор та три кандидати наук. Підпорядковується УНТЗ першому заступнику начальника УДЦР Хаїрову Є.В.

Фахівці управління також беруть активну участь у роботі міжнародних організацій — СЕРТ та ІТУ, зокрема, робочих груп WGSE, WGFM, а також є співавторами трьох друкованих видань — навчального посібника „Основи радіочастотного контролю”, „Довідника з радіомоніторингу” та словника-довідника „Основні терміни у сфері користування радіочастотним ресурсом”.

Відділ телекомунікацій

На час організації Центру „Укрчастотнагляд”, у 1996 році, зв'язок на підприємстві здійснювався силами і засобами дільниці з обслуговування та ремонту обладнання, якою керував Василюшин М.В. Тоді Центр мав вісім телефонних ліній (номерів) АТС-444 телекомунікаційної мережі загального користування (ТМЗК), телефонну лінію АТС-10, телетайп, ВАТСК 50/200 (було задіяно 100 телефонних номерів), яка була включена в ТМЗК по з'єднувальних лініях (три входних, три вихідних і одна міжміська).

У 1998 році в Центрі організована комп'ютерна мережа Інтернет, до якої були підключені 30 робочих станцій. Організацію мережі та технічну підтримку програмного забезпечення та апаратних засобів здійснювали фахівці сектору комп'ютерних мереж та технологій радіоконтролю, начальником якого призначили Дейнегу В.І.

У 1999 році організований доступ до мережі Інтернет по чотирьохпроводному каналу зв'язку, а в 2000 році побудована структурована кабельна система на 320 портів та організована комп'ютерна мережа адміністративно-технічного корпусу (АТК) Центру.

З 1 вересня 2000 року на базі сектору створений відділ забезпечення експлуатації комп'ютерних мереж та каналів зв'язку. В його штаті знаходилося 8 працівників. Відділ здійснював технічну підтримку комп'ютерного парку кількістю до 150 ПЕОМ у двох окремих комп'ютерних мережах — АТК та ТК, відомчої координатної АТС на 200 номерів, апаратно-програмних засобів системи контролю та управління доступу в АТК, установок пожежної і охоронної сигналізації корпусів Центру.

Дейнега В.І.

У зв'язку із значним розширенням телекомунікаційних мереж Центру, що обслуговувались підрозділом, з 22 липня 2002 року на його базі створений відділ телекомунікацій у складі 9 працівників. На підрозділ покладаються завдання з технічного обслуговування, модернізації та ремонту: телекомунікаційних мереж Центру; цифрової АТС „Меридіан-1” на 384 телефонних номери; комп'ютерної мережі Центру, до якої підключено більше ніж 300 комплектів ПЕОМ (робочих станцій); апаратно-програмних засобів системи контролю та управління доступу працівників Центру і відвідувачів на територію і корпуси Центру; установок охоронної та пожежної сигналізації всіх будівель Центру; комплексу аудіовізуальних технічних засобів конференц-залу Центру.

Весь цей час відділом керує Дейнега В.І.

Фінансові ресурси і розвиток підприємства

Стрімкий розвиток в Україні мереж зв'язку численних та різноманітних стандартів радіотехнологій вимагав кардинальних змін у роботі структурних підрозділів, які ще не так давно були окремими підприємствами, та координації їхньої взаємодії для забезпечення успішної діяльності підприємства. Нагадаємо, що на цей час (1996-1997 роки) у складі Центру „Укрчастотнагляд” перебувала Державна інспекція електровз'язку України разом із своїми регіональними філіями.

Потрібно було здійснити акумуляцію необхідних фінансових ресурсів для розвитку технічної і виробничої бази Центру, оскільки більшість обласних інспекцій розміщувались в тимчасово орендованих приміщеннях інших організацій чи підприємств, в житлових будинках, які інколи не відповідали елементарним вимогам.

Разом з тим, до 1996 року у підприємства були досить обмежені фінансові можливості для технічного переоснащення. На одному із засідань колегії Міністерства зв'язку України, що відбулося в липні 1996 року, при розгляді питання щодо покращання роботи з присвоєння радіочастот та контролю за їх використанням було відмічено, що питома вага економічних показників „Укрчастотнагляд” становить 1-2% від загальногалузевих.

Рішення колегії Міністерства зв'язку стало поштовхом до формування структури економічного блоку Центру „Укрчастотнагляд”. Тому в червні 1997 року керівництво Центру визнало за необхідне внести зміни до штатного розкладу підприємства. У підпорядкуванні заступника начальника з фінансово-економічних питань *Саганя В.М.*, окрім існуючого відділу бухгалтерського обліку та аудиту, з'явились відділ планування, тарифів та цін, економічного прогнозу та договірно-розрахунковий відділ, а згодом — контрольно-ревізійна група.

До жовтня 1996 року в Центрі виконували лише найнеобхіднішу роботу із складання економічної оперативної і статистичної звітності та вирішення термінових питань. Але бурхливий розвиток в Україні систем зв'язку призвів до значного збільшення обсягу роботи, тісної координації служб Центру, в тому числі економічної і обліково-бухгалтерської.

Створений відділ планування, тарифів та цін, економічного прогнозу під керівництвом *Мухойда А.П.* в надзвичайно короткий термін розробив та впровадив алгоритм збору та узагальнення інформації, аналітичні розрахунки з підбиття підсумків фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів Центру та регіональних ДІЕ. „Запрацювали” створені методика укладання річних фінансових планів для точного і перспективного планування доходів та витрат підприємства, а також методика укладання кошторисів за окремими видами робіт. Забезпечили взаємодію та тісну співпрацю з економічними підрозділами Міністерства зв'язку України.

Мухойд А.П.

Договірно-розрахунковий відділ очолив *Селиванов О.О.* Оскільки різке зростання кількості замовників викликало і відповідне збільшення обсягів робіт по розрахунках з ними, працівники відділу створили та впровадили комп'ютерні програми щодо обліку замовників, виписки рахунків за виконані роботи, а також обліку дебіторської заборгованості. Це програмне забезпечення дало змогу оперативно проводити роботи, пов'язані з видачею дозволів, випискою рахунків, та дозволило здійснювати контроль за надходженням до Центру „Укрчастотнагляд” коштів за виконанні роботи. Пізніше, у 2000 році, почалося впровадження комплексного програмного забезпечення „Парус”.

Укомплектувати досвідченими кадрами новостворену контрольно-ревізійну групу виявилось досить не-

просто, тому перші ревізії (а Міністерство наполягало на їх проведенні) довелося проводити силами працівників планового відділу та бухгалтерії. Потім на посади ревізорів прийняли *Цимбаленка В.В.* та *Топчія І.Н.*, які протягом двох років систематично забезпечували ревізію фінансово-господарської діяльності регіональних ДІЕ. В результаті перевірок і ревізій, проведених за цей час, значно посилилась відповідальність керівників ДІЕ за раціональне використання фінансових ресурсів. Деяких з тих, що не зробили належних висновків, звільнили з посад. Нині спеціалісти групи фінансово-господарського контролю залучаються органами державної влади (Держзв'язку, НКРЗ) до проведення ревізій інших підприємств галузі.

Та найважливішим і найскладнішим для створення економічної служби завданням стало прийняте

Практичні заняття з опанування системою „Парус“

в липні 1996 року на засідання колегії Міністерства зв'язку України рішення щодо розробки тарифів на роботи та послуги „Укрчастотнагляду“. В Центрі була створена робоча група під керівництвом *Саганя В.М.*, до складу якої увійшли досвідчені працівники служб частотних присвоєнь та моніторингу. На той час не існувало жодних нормативів з питань аналітики та економіки радіочастотного ресурсу, тому робочій групі в першу чергу довелося розробити методику розрахунків. В проект тарифів включили перспективні роботи та послуги підприємства. Передбачалася в ньому й акумуляція необхідних фінансових ресурсів для подальшого технічного переозброєння та розвитку виробничої

бази підприємства. Першу редакцію тарифів вдалося підготувати в терміни, визначені Мінзв'язком.

До розробки наступної редакції тарифів підійшли вже більш системно. Спеціалісти вивчили аналогічні нормативні документи інших країн, зокрема Росії та Білорусі. Начальник відділу міжнародного співробітництва *Ландсман М.С.* організував одержання тарифів, які діяли в Польщі, Франції, Великобританії, Молдові. ДІЕ по Закарпатській області запозичили аналогічні матеріали з Угорщини. Узагальнення отриманих матеріалів дало можливість удосконалити тарифи, з якими погодилися як Міністерство зв'язку та Мінекономіки, так і користувачі радіочастот в особі Асоціації операторів мобільного зв'язку.

Під час розробки та узгодження тарифів було вирішено декілька стратегічних питань. По-перше, підвищився рівень економічної роботи в Центрі. По-друге, працівники „Укрчастотнагляду“ набули цінного досвіду в контактах з користувачами радіочастот та з представниками різних відомств, перш за все, Мінекономіки, Мін'юсту, Міноборони, Антимонопольного комітету.

Слід зазначити, що в 1996 році в обласних ДІЕ не було посад економістів, а деякі керівники не вважали економічну роботу важливою. Доводилось багатьох з них переконувати в необхідності введення до штату відповідних посад. Врешті-решт, позитивного результату вдалося досягти.

Показовим є той факт, що відділ планування та економічного прогнозу (ВП) брав активну участь у формуванні Колективного договору УДЦР, який регулює виробничі, трудові, соціально-економічні відносини, а головне — погоджує інтереси працівників та підприємства. Для стимулювання ефективної праці та впровадження гнучкої системи мотивації працівників УДЦР була розроблена система преміювання за поточні результати роботи та інші види преміювання, система доплат та надбавок до тарифних ставок (посадових окладів), встановлено виплати працівникам згідно з кошторисами видатків на матеріальне заохочення та витрачання коштів на соціально-культурний розвиток.

У період 2002-2005 років, з метою удосконалення оцінки виробничої та фінансово-господарської діяльності філій підприємства, ВП узагальнив пропозиції структурних підрозділів та філій та розробив „Положення про визначення кращої філії Державного підприємства „Український державний центр радіочас-

тот” при підбитті підсумків виробничої та фінансово-господарської діяльності за результатами кварталу (року)”.

У 2007-2008 роках ВП спільно з відділом номерного ресурсу створили методику розрахунку спочатку калькуляції, а потім тарифи на роботи (послуги) УДЦР, пов’язані з виділенням номерного ресурсу.

Весь цей час ВП очолює *Мухойд А.П.* На посаді заступника начальника відділу з 2001 року — *Цимбаленко В.В.* Тривалий час працюють у ВП та роблять значний внесок у нарощування показників підприємства досвідчені економісти *Вербицька С.А., Кирилюк Н.П., Головань Т.М.* Професійно зростають молоді фахівці *Турчина М.Д., Залозна С.В.*

До складу ВП входить сектор державних закупівель, який очолює *Фузік І.В.* Основним завданням сектору є забезпечення інформаційно-методичного супроводу процедури торгів (тендерів) на закупівлю товарів, робіт і послуг. В секторі з моменту його створення у 2005 році працюють економісти *Денисюк С.П.* та *Карпенко В.Є.*

Показовим є те, що з року в рік збільшуються доходи від основної діяльності УДЦР. Вартість основних фондів збільшена більше ніж в 11 разів.

Всі регіональні філії виконують плани надходжень доходів, збиткових філій немає. За останні 10 років не було випадків заборгованості або порушення терміну виплат заробітної плати як в Центрі, так і в філіях.

Відділ бухгалтерського та податкового обліку (ВБО) також зазнав багатьох змін та перетворень під час реформування УДЦР. У різні роки цей структурний підрозділ очолювали *Любенюк Т.Ф., Головіна Т.О., Тенцова Т.П.* Незмінним залишалося єдине і головне його призначення — вести бухгалтерський та податковий облік підприємства.

От і сьогодні відділ забезпечує систематичний, повний та достовірний облік надходжень готівкових та безготівкових грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей, запасів, основних засобів та інших необоротних активів, власного капіталу, розрахунків та зобов’язань, інших активів тощо. Вчасно подають працівники відділу фінансову та статистичну звітність на основі первинних документів та бухгалтерських записів УДЦР. Серйозна увага приділяється здійсненню контролю за додержанням порядку оформлення первинних та бухгалтерських документів, розрахунків

і платіжних зобов’язань, а також за проведенням інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, документів, розрахунків.

На ВБО, крім того, покладені й інші відповідальні завдання та функції. Перевірки фінансово-господарської діяльності, які здійснювалися повноважними органами, засвідчили, що структурний підрозділ успішно справляється з бухгалтерським та податковим обліком, належно виконує обов’язки.

Красносільська О.П.

Це стало можливим завдяки професійній, злагодженій роботі колективу, відповідальному ставленні кожного працівника до ведення облікової документації, зберігання цінностей. А ще — чіткому управлінню цим важливим структурним підрозділом з боку головного бухгалтера УДЦР *Красносільської О.П.* та заступника головного бухгалтера — начальника відділу *Казакової Л.М.*

На високому рівні виконують функціональні обов’язки і співробітники договірно-розрахункового відділу, який очолює *Марценюк Є.В.*, та сектору методології та зведеної звітності, де начальником *Пташник О.В.*

Випробувальний центр європейського рівня

Випробувальний центр УДЦР створено у липні 2004 року. До цього ж часу існувала випробувальна лабораторія, яка входила до складу служби моніторингу УРЦ ЕМС РЕЗ. У вересні 1991 року Держстандарт України визнав лабораторію „*независимой от изготовителей (поставщиков) и потребителей (покупателей)*”, компетентною щодо перевірок технічних засобів за показниками електромагнітної сумісності, і видав їй перший атестат — Атестат акредитації незалежної випробувальної лабораторії.

В ході реорганізації підприємства в Центр „Укрчастотнагляд” лабораторія практично не розвивалась. В штаті працювало лише 3 співробітника, приміщення потребували капітального ремонту, матеріально-технічна база налічувала лише десяток застарілих приладів. На цей час почалася сертифікація техніки зв'язку, як один з основних важелів впровадження державної технічної політики в галузі.

З призначенням в 1997 році на посаду начальника лабораторії Ковальчука В.І. фактично і розпочалася її реальна діяльність. В короткий термін Випробувальна лабораторія електромагнітної сумісності Центру „Укрчастотнагляд” була акредитована на технічну компетентність та незалежність в Системі УкрСЕПРО. Керівництво Центру, розуміючи важливість створення сучасної випробувальної бази та сертифікації РЕЗ, приділяє значну увагу розвитку лабораторії. Вона отримує сучасне обладнання, проводиться капітальний ремонт будівлі, розширюється штат співробітників.

Подальшого розвитку випробувальна лабораторія (ВЛ) набуває у 2002 році, коли створюється новий структурний підрозділ Центру — відділ сертифікації та метрології (ВСМ), який очолює *Лисенко О.Г.* До складу відділу входить саме ВЛ та сектор сертифікації під керівництвом *Шматко А.В.* А вже наступного року лабораторія була вперше акредитована Національним агентством з акредитації України. Акредитована як Випробувальна лабораторія Центру „Укрчастотнагляд”. Її фахівці на той час набули значного досвіду в організації та проведенні випробувань

Випробувальний центр УДЦР

сучасних засобів зв'язку, у здійсненні різноманітних експериментальних досліджень. Інженери також брали активну участь в діяльності технічної комісії з сертифікації (ТКС) та органів оцінки відповідності.

Виходячи з важливості сертифікації при проведенні державної технічної політики в галузі зв'язку та у сфері використання радіочастотного ресурсу, враховуючи відповідний міжнародний досвід, а також вимоги Закону України „Про підтвердження

пробовуються, освоїти нові види робіт, суттєво удосконалити матеріально-технічну базу. На оснащенні з'явилися і були опановані найсучасніші засоби вимірювальної техніки провідних світових виробників „Rohde&Schwarz”, „Agilent”, „LeCroy”, „Acterna” та ін. Переважна більшість з них не мала і не має аналогів в Україні.

Ядро колективу сформували висококваліфіковані, визнані в галузі зв'язку та оцінки відповідності спеціалісти *Ковальчук В.І., Шматко А.В., Лозовий А.В., Гуменний А.М., Третяченко О.Г., Василенко О.В., Каленик І.Ю., Пирожок А.К.* та інші.

Лисенко О.Г.

відповідності”, в 2004 році на базі ВСМ утворено Випробувальний центр (ВЦ), як відокремлений структурний підрозділ Центру „Укрчастотнагляд”. Його начальником призначено *Лисенка О.Г.*

До основних напрямів діяльності ВЦ належать: сертифікація продукції (в основному — технічних засобів телекомунікацій та радіоелектронних засобів) в державній Системі сертифікації УкрСЕПРО; комплексні випробування об'єктів та систем радіозв'язку; інструментальна оцінка електромагнітної обстановки в місцях розташування об'єктів зв'язку; вимірювання зон радіопокриття станцій радіомовлення, телебачення, радіозв'язку; сертифікаційні та контрольні випробування радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв; експериментальні дослідження; узгодження технічних умов на продукцію.

Створення ВЦ дозволило за короткий час значно розширити обсяги та номенклатуру РЕЗ, що ви-

Проведення випробувань

Сьогодні до номенклатури продукції, яку сертифікує ВЦ, входять станції супутникового зв'язку; радіорелейні станції; радіостанції загального використання, в т.ч. РЕЗ „малого радіусу дії”; радіотелефони стільникового зв'язку (GSM, CDMA, та ін.); радіообладнання стандартів IEEE 802.10, 802.11, 802.15, 802.16, DECT та ін.; передавачі радіомовні та телевізійні; телевізійна апаратура (в т.ч. систем кабельного телебачення); засоби проводового зв'язку та передачі даних; засоби обчислювальної техніки та інформаційних технологій; транспортне устаткування; побутова радіоелектронна апаратура; вироби та обладнання промислового значення; електричні пристрої побутового, комунального та медичного призначення; промислові, наукові, медичні та побутові високочастотні установки; автоматизовані системи розрахунків за телекомунікаційні послуги (білінгові системи).

Випробування та сертифікація

Випробування в безлунній камері

Партнерами ВЦ стали відомий європейський випробувальний центр SETECOM GmbH, а також світові виробники засобів телекомунікації — компанії NEC „Wireless Networks, Ltd” (Японія), „Haghes Network Systems” (США), „Direct Technologies” (США), „SAF Tehnika A/S” (Латвія), „Philips” (Нідерланди), „Harris Stratex Networks Inc.” (США), „Airspan” (Великобританія) та багато інших.

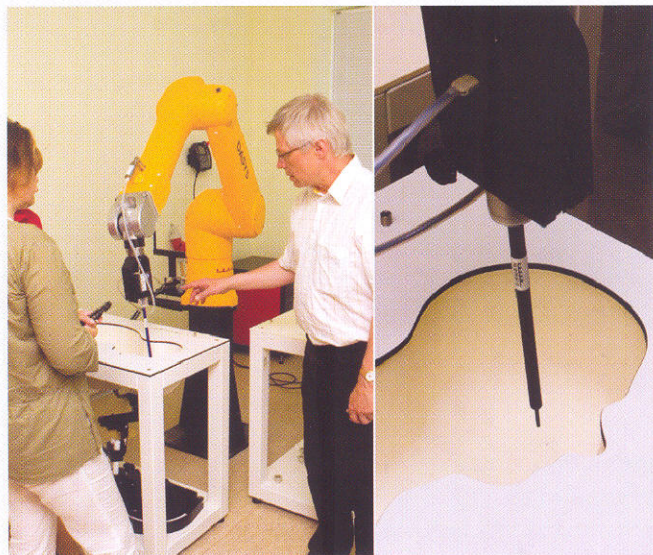
Але потенціал структурного підрозділу постійно зростає. У 2005 році розпочинається, а 9 листопада 2007 року закінчується і відбувається урочисте відкриття нової будівлі ВЦ. За оснащенням вимірювальним та випробувальним обладнанням він не поступається відомим європейським випробувальним центрам та лабораторіям.

Вимірювання технічних параметрів терміналів стільникового зв'язку

Центр має безлунну екрановану камеру (14м x 6м x 6м; до 40 ГГц), унікальні випробувальні комплекси та обладнання — електродинамічний вібростенд „LDS” (Великобританія), кліматичні камери „Feutron 3636/16” (Німеччина), комплекс тестування аудіотрактів „Bruel&Kjaer” (Данія). В 2008 році ВЦ оснащений першим в Україні комплексом для вимірювання питомого коефіцієнта поглинання SAR (Specific Absorbtion Rate — питома потужність, що поглинається людським тілом).

Схвальну оцінку діяльності центру дав Генеральний секретар Міжнародного Союзу Електрозв'язку Хамадун Туре під час візиту 26 листопада 2007 року.

Комплекс для вимірювання питомого коефіцієнту поглинання SAR

Випробувальний центр діє на принципах, що виключають можливість адміністративного, комерційного, фінансового або іншого тиску, який може вплинути на об'єктивність, достовірність та незалежність випробувань (вимірювань). Він є незалежним від розробників, виробників, постачальників та споживачів продукції.

Забезпечити стабільну діяльність

Стабільна діяльність колективу УДЦР з початку його існування підтримувалась завдяки зусиллям працівників служби матеріально-технічного забезпечення, яка з травня 2006 року мала назву управління експлуатаційно-технічного забезпечення. Її начальником призначили *Хромця В.М.*

Будівля гаражу

З розвитком Центру якісних змін зазнавало і його господарство. Автономним і безперебійним стало водо-, тепло-, електропостачання та водовідведення. Зростали нові виробничі будівлі та приміщення, реконструювали чи ремонтували існуючі. Проводили роботи з благоустрою. Розвивалася інфраструктура підземних мереж та комунікацій. Для забезпечення об'єктів питною водою та системою водовідведення у 1984 році побудували артезіанську свердловину №1, проклали трубопроводи та каналізаційну насосну станцію.

Триповерхову будівлю, яка з'явилася ще в 1985 році, реконструювали у чотирьохповерхову. При цьому використовували сучасні будівельні матеріали. Її обладнали зручними для роботи приміщеннями, системами вентиляції та кондиціонування, пасажирським ліфтом. Зведено також блок будівель гаражу з приміщеннями газової котельні та дизельної електростанції.

Одноповерхова будівля виробничої лабораторії, яка була зведена ще в 1956 році (головний „корпус”

Сиволобов С.Ю.

колишньої РСТРК), також зазнала кардинальних змін. Вона відремонтована і продовжує служити за призначенням, залишаючись спорудою з історичним минулим.

Центральна прохідна

Протягом 2000—2007 років введено в експлуатацію будівлю адміністративно-технічного корпусу з розташованою на даху газовою котельнею, проведено реконструкцію ДЕС та побудовано другу артезіанську свердловину, прокладені сучасні водопровідні мережі, збудовано новий гараж і новий Випробувальний центр.

До складу управління зараз входять відділ експлуатації та ремонту обладнання, відділ матеріально-технічного забезпечення та господарчий відділ.

Очолоє структурний підрозділ *Сиволобов С.Ю.*

Підтримуючи імідж підприємства

З метою забезпечення інформованості громадськості України щодо напрямів діяльності та організації роботи Центру „Укрчастотнагляд”, формування позитивного іміджу підприємства, а також задля інформаційно-аналітичного забезпечення керівництва у вересні 2000 року було створено відділ реклами та зв'язків з громадськістю (ВЗГР).

На виставці «Інформатика та зв'язок - 2000»

Його начальником було призначено Терехова Д.Ф., який працював на цій посаді до грудня 2002 року.

У травні 2002 року ВЗГР реорганізовано в інформаційно-аналітичний відділ, а в лютому 2006 року — в інформаційно-аналітичний сектор. З січня по жовтень 2003 року обов'язки начальника відділу виконувала Письменчук Н.А. У жовтні 2003 року начальником відділу (потім сектору) призначили Булгача С.В., який пропрацював на посаді до жовтня 2007 року. З грудня 2007 року начальником сектору став Бондаренко О.С. У складі сектору налічувалося 5 працівників.

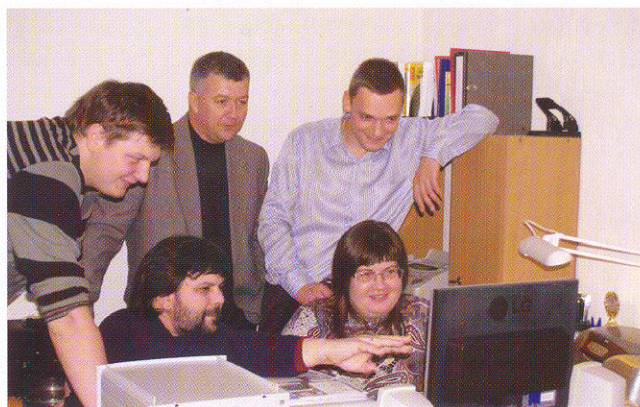
У зв'язку із розширенням повноважень та збільшенням обсягу завдань сектор реорганізовано у відділ зв'язків з громадськістю та ЗМІ (ВГІ). На сьогодні у його штаті сім фахівців.

З березня 2009 року ВГІ було виведено із складу управління телекомунікацій і підпорядковано заступнику начальника УДЦР з питань ІТ-технологій Кудрицькому А.Б.

Під час прес-конференції

Основними напрямками діяльності структурного підрозділу визначено проведення комплексу інформаційних і організаційних заходів, спрямованих на висвітлення діяльності УДЦР та формування його позитивного іміджу, забезпечення видання довідково-методичних збірників і посібників УДЦР. Крім того, здійснюється координація заходів щодо організації інформаційно-аналітичної роботи в УДЦР, інформаційно-технічний супровід веб-порталу УДЦР, надання довідок і консультацій грома-

Колектив відділу зв'язків з громадськістю та ЗМІ за обговоренням концептуальних рішень

діянам. Відділ готує інформаційні матеріали для розміщення у ЗМІ, створює буклети, аудіо- і відеосюжети про діяльність УДЦР.

Серед найбільш вагомих реалізованих проєктів можна визначити наступні:

- створення і запуск офіційного веб-сайту Центру „Укрчастотнагляд” (жовтень 2000 року — квітень 2001 року) та його реорганізація у веб-портал (травень 2003 року — березень 2004 року);
- відкриття приймальні громадян Центру „Укрчастотнагляд” (серпень 2001 року);
- організація участі керівництва Центру в телефонній „гарячій лінії” Держкомзв’язку України (квітень 2002 — травень 2003 року);
- створення і запуск інтерактивної інформаційно-довідкової системи Центру „Укрчастотнагляд”

(березень-червень 2003 року) та її оновлення (травень-вересень 2006 року);

- створення експозиції музею Центру „Укрчастотнагляд” (червень-жовтень 2005 року);
- створення „Реєстру присвоєнь радіочастот радіоелектронним засобам загальних користувачів України” для веб-сайту НКРЗ (травень-червень 2006 року).

Крім того, виготовлені презентаційний відеосюжет про навчальний центр „Укрчастотнагляду”, три презентаційних відеофільми про життєдіяльність УДЦР, декілька аудіо- і відеороликів для реклами на радіо і телебаченні.

Розроблено веб-сайти філій УДЦР та організовано їх інформаційне наповнення, укладено та видано близько десяти довідково-методичних посібників, збірників нормативно-правових актів та презентаційних буклетів.

Протягом 2008—2009 років проведено низку прес-конференцій, круглих столів, інтерв’ю начальника УДЦР, присвячених широкому роз’ясненню громадськості нових правил ввезення в Україну та реалізації РЕЗ, зокрема мобільних терміналів.

Частина експозиції музею УДЦР

Завтра починається сьогодні

За останнє десятиріччя УДЦР став одним з провідних вітчизняних підприємств галузі зв'язку в Україні. На підприємстві відбуваються технічні, організаційні та економічні перетворення, розширилися його повноваження. Ефективна економічна діяльність дала можливість швидко та динамічно розвивати матеріально-технічну базу, оснастити сучасним обладнанням служби радіомоніторингу та технічного контролю за телекомунікаційними мережами. Впродовж останніх років було побудовано Єдину автоматизовану систему радіочастотного моніторингу; впроваджено програмно-технічний комплекс для автоматизації робочих місць з планування

частотоприсвоєнь для окремих видів радіозв'язку; створено Випробувальний центр у складі випробувальної лабораторії та Органу сертифікації техніки зв'язку (ОС „Укрчастотнагляд”), які діють в Системі УкрСЕПРО та здійснюють оцінку відповідності, в тому числі прове-

Робоче місце інженера стаціонарного пункту радіоконтролю

дення сертифікаційних випробувань технічних засобів (переважно радіоелектронних засобів).

Для забезпечення успішного нарощування виробничих потужностей підприємства, впровадження новітніх технологій та успішного функціонування підрозділів в УДЦР було проведено реконструкцію будівель, побудовано новий гараж, центральну прохідну з громадською приймальною. Упорядковано територію Центру, створено парк та зону відпочинку. Побудовано стадіон.

Була реалізована стратегія щодо придбання у власність за рахунок централізованих коштів Центру та з залученням власних коштів регіональних філій приміщення для розташування контрольних пунктів і служб в областях. На сьогодні забезпечено власними приміщеннями 23 філії УДЦР, дві філії здійснюють реконструкцію придбаних приміщень.

Поетапно впроваджується Єдина інформаційна система (далі — ЄІС) на базі програмного комплексу ATDI:ICS Manager/ICS Telecom. Цей комплекс розгорнуто в усіх виробничих підрозділах Управління радіочастотних присвоєнь. ЄІС дозволяє реалізувати модернізовані алгоритми аналізу електромагнітної сумісності, інформаційно-технічну підтримку

Фахівці філії УДЦР набувають нових знань та практичних навичок

розрахунків, а також автоматизацію процесів міжнародної координації й нотифікації радіочастотних присвоєнь України. Таким чином, не лише автоматизовано виробничі процеси, але й об'єднано їх у єдиний комплекс на основі „безпаперового” документообігу.

З лютого 2009 року завершено впровадження та запущено в робочому режимі систему автоматизованого обліку та контролю використання номерного ресурсу телекомунікаційної мережі загального користування України. Ця система дозволила автоматизувати процеси підготовки висновків УДЦР щодо виділення номерного ресурсу, обліку задіяного та вільного номерного ресурсу, а також формування відповідних узагальнюючих звітів.

Щороку УДЦР організовує низку заходів в рамках Проекту МСЕ „Центр майстерності (Centre of Excellence) для країн СНД”, який є частиною всесвітньої

мережі МСЕ з підвищення кваліфікації в галузі зв'язку. УДЦР визначений Адміністрацією зв'язку України в якості координуючої організації стосовно цього проекту МСЕ за програмами „Політика та регулювання телекомунікацій” і „Управління використанням радіочастотного спектра” та є одним з 4-х національних „вузлів” мережі Центру майстерності для країн СНД.

Традиційними стали проведення в УДЦР семінарів з радіочастотного моніторингу, що організовується спільно з Бюро розвитку електрозв'язку МСЕ. У 2008 році такий семінар проводився вчетверте. В його роботі взяли участь понад 200 фахівців із 17 країн світу. Серед них були представники МСЕ, національних державних органів в сфері регулювання зв'язку, розробників та виробників обладнання радіомоніторингу, науково-дослідних організацій та навчальних закладів, компаній та фірм, які займаються продажами вимірювального обладнання. По завершенні семінару на території УДЦР розгортається виставка, на якій представлено експозиції провідних вітчизняних та зарубіжних виробників вимірювальних засобів та обладнання радіомоніторингу, а також наявна технічна база УДЦР.

Втретє поспіль Національною комісією з питань регулювання зв'язку України спільно з УДЦР було проведено науково-практичну конференцію „Актуальні питання регулювання у сфері телекомунікацій та користування радіочастотним ресурсом України”. Крім фахівців НКРЗ, ДІЗ та УДЦР, участь у роботі конференції беруть представники Міністерства транспорту та зв'язку України, інших органів виконавчої влади, вищих навчальних закладів, наукових, науково-виробничих центрів, установ, суб'єктів ринку телекомунікацій України, громадських організацій,

Панорама УДЦР

ЗМІ. Конференція надає можливість її учасниками обмінятися думками з проблемних питань стану розвитку ринку телекомунікацій, регулювання тарифів, контролю якості телекомунікаційних послуг, регулювання користування радіочастотним та номерним ресурсом, взаємодії та взаємоз'єднання мереж операторів телекомунікацій, розвитку ТМЗК, мереж наступного покоління, державного нагляду в галузі зв'язку.

Значним кроком у поглибленні участі нашого підприємства в роботі міжнародних організацій стало набуття УДЦР членства у Секторі радіозв'язку МСЕ, роль якого полягає в здійсненні глобального управління користуванням радіочастотного спектра та орбіт супутників. Завдяки цьому УДЦР було включено до Глобальної директорії МСЕ. Тепер фахівці УДЦР мають доступ в режимі он-лайн до всіх робочих документів Бюро радіозв'язку МСЕ.

З 2009 року новим напрямком міжнародного співробітництва стане залучення до роботи у рамках Європейського інституту стандартів телекомунікацій (ETSI), адже УДЦР з листопада 2008 року надано статус повноправного члена цієї провідної галузевої організації у сфері стандартизації. На сьогодні отримано доступ в режимі он-лайн до всіх інформаційних ресурсів ETSI, а також право брати участь у роботі технічних комітетів та робочих груп, зокрема, у діяльності Технічного комітету ERM „EMC і питання використання радіочастотного спектру”. Участь у діяльності робочих органів ETSI надасть можливість при підготовці нормативно-правових актів з питань регулювання та нагляду у галузі зв'язку використовувати базу стандартів, розроблених цією організацією, а саме: з питань прозорості пропускної можливості мереж, взаємоз'єднання і доступу до мереж операторів телекомунікацій, надання послуг та

Сертифікат про визнання УДЦР повноправним членом Європейського інституту стандартів телекомунікацій

їх особливостей, номерного ресурсу та адресації, якості послуг тощо. Крім того, ще сприятиме забезпеченню діяльності Випробувального центру УДЦР у сфері стандартизації, сертифікації, захисту прав споживачів, підтвердження відповідності та управління якістю технічних засобів телекомунікацій, радіоелектронних засобів, випромінювального і електротехнічного обладнання.

З метою створення умов, що гарантують належну якість послуг, які підприємство надає різним категоріям споживачів, УДЦР проводить заходи з впровадження системи управління якістю та сертифікація технологічних процесів відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001-2001.

Основними стратегічними напрямками подальшого розвитку УДЦР сьогодні визначено:

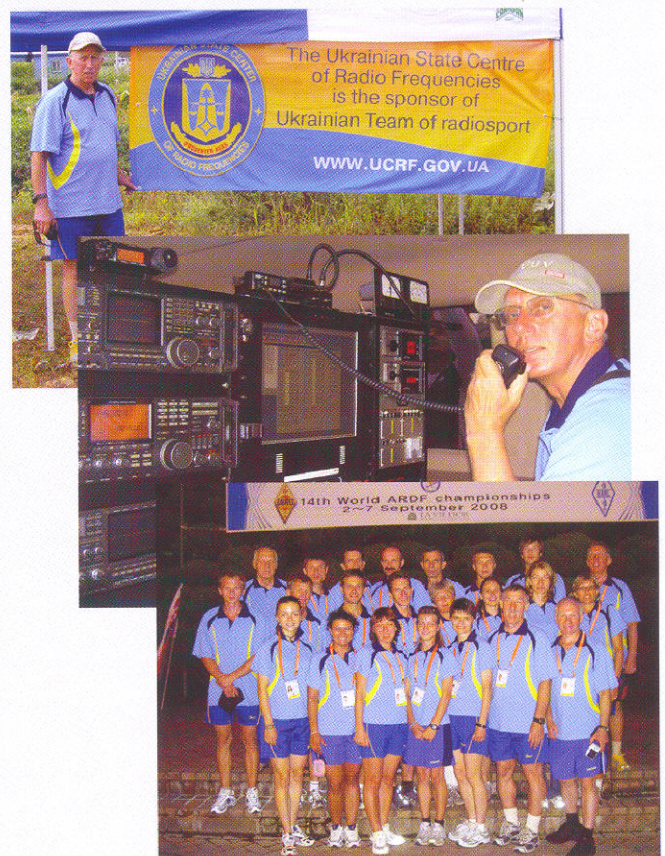
- розвиток системи планування використання РЧР;
- розвиток системи радіочастотного моніторингу в смугах частот загального користування;
- створення та розвиток єдиної інформаційно-аналітичної системи управління підприємством.

Запорукою успіху підприємства є професійна робота згуртованої команди фахівців високої кваліфікації різного профілю, кожен з яких відіграє важливу роль у виробничому процесі та робить значний внесок у спільну справу. Трудовий колектив УДЦР є стабільним, компетентним, відповідальним, енергійним і творчим. Тут працюють фахівці з усіх напрямів галузі телекомунікацій, які мають досвід радіочастотного менеджменту і конкретний план щодо розвитку галузі. Фахівці підприємства виступають технічними експертами і на міжнародному рівні, захищаючи державні інтереси в міжнародних організаціях та укріплюючи авторитет України як розвиненої інформаційно-телекомунікаційної держави.

Фахівці УДЦР беруть активну участь у діяльності робочих груп та комісій МСЕ (Міжнародного союзу електрозв'язку), СЕПТ (Європейської конференції адміністрацій пошти та зв'язку) та РСЗ (Регіональної співдружності у галузі зв'язку) з частотного менеджменту, технологій спектру, регуляторних питань, нумерації, присвоєння імен та адрес. Представники УДЦР входять до складу делегації Адміністрації зв'язку

України на Всесвітній та Регіональній конференціях радіозв'язку, Всесвітньої асамблеї стандартизації електрозв'язку МСЕ. У 2008 році перший заступник начальника УДЦР Хаїров Є.В. був переобраний на посаду Віце-Голови Комісії РСЗ з питань супутникового зв'язку, ТБ і звукового радіомовлення на період 2008-2010 років.

Важливість завдань, що вирішує трудовий колектив УДЦР, ставлять високі фахові та ділові вимоги до працівників підприємства. Створення додаткових ро-

УДЦР - спонсор збірної команди України на 14-у Чемпіонаті світу із спортивної пеленгації.

бочих місць, ретельний добір кваліфікованих кадрів дали можливість УДЦР підвищити рівень якості виконання робіт та посісти одне з провідних місць серед організацій, що здійснюють радіочастотний менеджмент.

На початок 2009 року чисельність штатних працівників перевищила 1100 осіб. Понад 80% працівників

підприємства мають вищу освіту. 14 працівників мають науковий ступінь кандидата технічних наук, з них 2 працюють у філіях. З метою підвищення професійного рівня працівників УДЦР організовано підготовку та підвищення кваліфікації фахівців на базі Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (ДУІКТ). Практикуються також цільові курси з вивчення конкретних видів нової техніки, навчальні семінари.

Голова ОППО Л.П.Пінчук звітує перед колективом працівників УДЦР

Злагожденій роботі підприємства в значній мірі сприяє погодження інтересів адміністрації підприємства і трудового колективу, який представляє комітет Об'єднаної первинної профспілкової організації (ОППО). Виконання взаємних зобов'язань передбачено положеннями колективного договору УДЦР, що регулюють виробничі, трудові, соціально-економічні відносини, зокрема, зі створення належних умов праці на кожному робочому місці, зростання заробітної плати, забезпечення додаткових гарантій і пільг працівникам.

За сім років існування ОППО значно розширився перелік соціальних гарантій, закладених у колективному договорі. На останній конференції трудового колективу було схвально оцінено роботу профспілки у сфері оздоровлення працівників та їхніх дітей, навчання і підвищення кваліфікації, проведення культурно-масових заходів тощо. На підприємстві проведено заходи щодо

поліпшення умов праці, основні з яких — приведення робочих приміщень до вимог санітарних норм (ремонт приміщень, кондиціонування повітря тощо), придбання медикаментів для профілактики грипу, надання можливості відвідувати басейн та тренажерний зал. Голову ОППО *Пінчук Л.П.* також делеговано до складу Центрального комітету профспілки працівників зв'язку.

З 2007 року за ініціативою керівництва та профспілкової організації підприємства було започатковано традиційний щорічний турнір з міні-футболу на Кубок пам'яті Олега Міненкова серед команд галузі зв'язку.

В турнірі беруть участь команди високого кваліфікаційного рівня, а організацію турніру його учасники оцінюють, як бездоганну, що є традиційно для заходів, які проводяться Українським державним центром радіочастот. В 2009 році переможцем турніру вперше стала команда УДЦР.

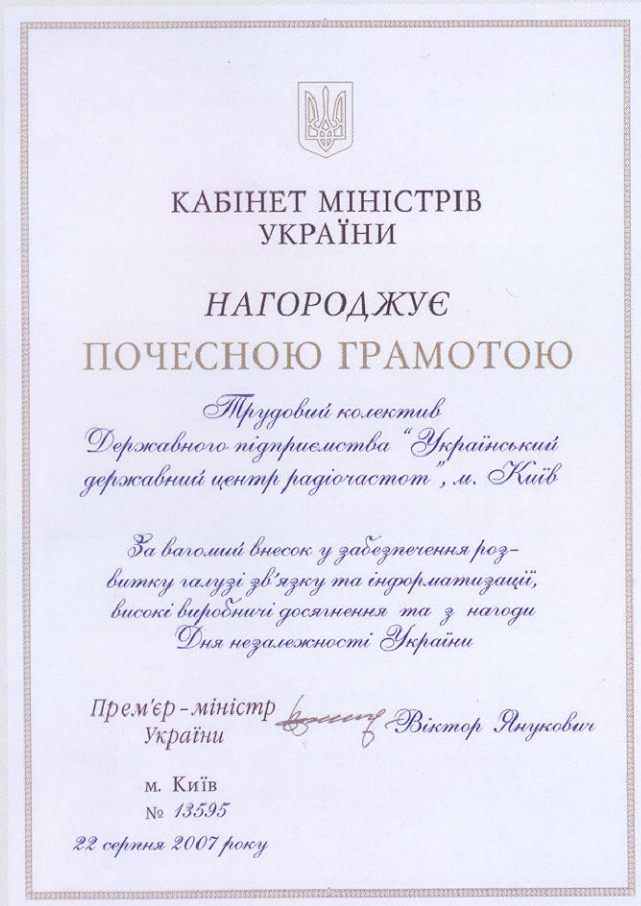
Команда УДЦР з міні-футболу — переможець турніру на Кубок пам'яті О.Міненкова 2009 р.

За вагомий внесок у забезпечення розвитку галузі зв'язку та інформатизації та високі виробничі досягнення у 2007 році трудовий колектив Українського державного центру радіочастот нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

В активі підприємства також Почесна грамота Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації України (2006 рік) і Подяка Державної податкової адміністрації у м. Києві за високий рівень по-

даткової культури та сумлінне виконання податкових зобов'язань (2003 і 2004 роки).

Неодноразово відзначався на державному рівні і професіоналізм працівників підприємства. Багатьом присвоєно почесні звання „Заслужений економіст України”, „Заслужений працівник сфери послуг України”, „Ветеран праці”, а також нагороджено почесними грамотами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, нагрудним знаком „Почесний зв'язківець України”, відзнаками, грамотами і подяками органів державного управління та регулювання галузі зв'язку.

Пишаються в колективі і тим, що УДЦР за підтримку меценатства вручено Почесну відзнаку мецената „Глушков-форуму”, а також тим, що благодійна організація „Фонд підтримки національної безпеки України” відзначила підприємство за високу мораль-

ність, проявлену наданням благодійної допомоги, яка спрямована на соціальний захист і соціальну підтримку діючих та колишніх співробітників Служби безпеки України, членів їхніх сімей, ветеранів і пенсіонерів.

А в серпні минулого року УДЦР надав благодійну допомогу на ліквідацію наслідків стихійного лиха в західних областях України мешканцям цього регіону.

В тому, що збірна команда України посіла друге місце на 14-у Чемпіонаті світу із спортивної радіопеленгації, що проходив восени 2008 року в Південній Кореї, також є внесок й УДЦР, який надав команді спонсорську підтримку.

Підприємство не тільки успішно усуває джерела радіозавад, але й будує пішохідні мости та дбає про безпеку руху. Саме для того, щоб створити безпечні умови для переходу пішоходів через проспект Перемоги на зупинці „Центр „Укрчастотнагляд”, адміністрація УДЦР виступила з ініціативою побудувати надземний пішохідний перехід за кошти підприємства.

Колектив УДЦР з оптимізмом дивиться в майбутнє. Кожен працівник добре розуміє, що до успіху завтрашнього треба готуватися вже сьогодні. Саме тому фахівці щодня вдосконалюють знання і нарощують навички, піклуються про надання високоякісних послуг. При цьому вони намагаються зберегти і примножити традиції, закладені попередниками, вписати нові славні сторінки в історію підприємства.

У керма підприємства

Управляти таким великим і професійним колективом, підрозділами, насиченими сучасною технікою, почесно і відповідально. Тому не дивно, що у керма підприємства завжди стояли найбільш компетентні у цій галузі зв'язку люди, за плечима яких — досвід

управлінської діяльності, вміння масштабно мислити і створити в колективі не тільки здоровий морально-психологічний клімат, а й відповідний рівень культури у стосунках працівників. І головне — націлити людей на високоефективну працю.

Фото не збереглося

Балієвич,
начальник Київського пункту технічного
радіоконтролю у 1934 — 1938 роках.

Неупокоев Костянтин Максимович,
начальник Київського ПТРК у 1944 — 1950 роках.

Неупокоева Зинаїда Григорівна,
виконувала обов'язки начальника
Київського ПТРК у 1949 — 1951 роках (у
зв'язку з хворобою К.М. Неупокоева).

Фото не збереглося

Гуменков Павло Костянтинівич,
начальник Київського ПТРК у 1938 — 1941 роках.

Коренев Ю.Ф.,
начальник Київської станції технічного
радіоконтролю, а згодом Республіканської станції
технічного радіоконтролю у 1961 — 1968 роках.

Фото не збереглося

Редько Г.Г.,
начальник Республіканської станції технічного
радіоконтролю у 1968 — 1972 роках.

Галицький Анатолій Борисович,
начальник Республіканської станції технічного
радіоконтролю з 10.03.1972 р. по 1988 рік;

- начальник Київського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів з 01.01.1988 р. по 1991 рік;
- начальник Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів з 28.02.1991 р. по 29.07.1996 р.

Нестеренко Ігор Костянтинівич,
начальник Українського державного центру
радіочастот та нагляду за зв'язком
з 16.07.1998 р. по 05.01.1999 р.

Карпенко Олексій Єлісейович,
начальник Українського державного центру
радіочастот та нагляду за зв'язком
з 30.07.1996 р. по 15.07.1998 р.

Ковальов Володимир Михайлович,
начальник Українського державного центру
радіочастот та нагляду за зв'язком
з 01.06.1999 р. по 07.09.2001 р.

*Олійник Володимир Філімонович,
начальник Українського державного центру
радіочастот та нагляду за зв'язком
з 27.11.2001 р. по 15.08.2005 р.*

*Слободянюк Павло Васильович,
працює на підприємстві з грудня 2001 року.
Начальник Державного підприємства «Український
державний центр радіочастот» з 27 грудня 2005 року.*

На цей час заступниками начальника УДЦР є:

*Хаїров Євген Вікторович,
працює на підприємстві
з березня 2002 року. З 19
січня 2006 року — Перший
заступник начальника УДЦР.*

*Титаренко Володимир
Кузьмович,
заступник начальника УДЦР
з питань радіочастотного
моніторингу з 18
вересня 2006 року.*

*Кіріченко Володимир Іванович,
працює на підприємстві з березня
1998 року. З 01 серпня 2006 року —
заступник начальника УДЦР з
питань радіоелектронних засобів
та випромінювальних пристроїв.*

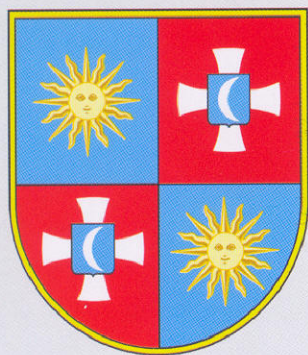

*Ковальський Вадим Миколайович,
заступник начальника УДЦР з загальних
питань з 14 серпня 2006 року.*

*Кудрицький Андрій Борисович,
заступник начальника УДЦР з питань
ІТ-технологій з лютого 2009 року.*

Вінницька філія УДЦР

м. Вінниця, 21050
вул. Соборна, 8

Тел.: (0432) 53-01-52

Начальник:

Іванов Віктор Олександрович

Дозаснування Державної інспекції електров'язку по Вінницькій області функції, що на неї покладались виконував лише один спеціаліст, який входив до штату Вінницького ОВТУЗ та займався оформленням та видачею дозволів на право експлуатації радіопередавальних засобів.

З подальшим розвитком радіозасобів та появою НДП на частотах руху залізниці, частотах сигналів біди морського транспорту виникла потреба у створенні ДІЕ. У 1963 році інспекція складалася з трьох осіб. До її функцій належали: видача дозвільних документів на право експлуатації РЕЗ та ВЧ установок, боротьба з НДП, пошук та усунення радіоперешкод. Першим начальником став *Піддубний І.Г.*

Для виконання визначених завдань в ДІЕ використовували апаратуру прийому — радіоприймачі Р-250 та модифікації (в 70-х роках — Р-323, Р-313, Р-326), а для боротьби з НДП — перероблені радіоприймачі, що використовувались у спортивній радіопеленгації, пізніше — промислові радіопеленгатори типу „Луч” на базі автомобіля ГАЗ-66.

Піддубний І.Г.

Як вимірювальну радіоапаратуру в 70-80-х роках застосовували радіоприймачі: Р-375П, аналізатори спектру С 4-25, хвилеміри ЧЗ-38, ЧЗ-36, генератори Г4-107 та селективні мікровольтметри STV-301, STV-401. Однією з перших розробок фахівців Вінницької ДІЕ в середині 70-х років була модифікація авіаційних комплексів АРК-5 для пеленгації та виявлення НДП в мобільному варіанті та стаціонарний

комплект з приладом дистанційного управління. Всі ці удосконалення відбувались під керівництвом *Яковенка О.Ф.*

Яковенко О.Ф.

В 1996 році до ДІЕ надійшов промисловий комплекс системи радіоконтролю по програмі „Савой”, дещо пізніше — комплекси РМ-170 та РМ-172. З приходом у 1999 році на посаду начальника ДІЕ *Іванова В.О.* була проведена реконструкція робочих приміщень, запроваджена більш ефективна штатна структура. В 2000-2003 роках модернізовано антенне поле ПТРК, додатково розгорнуті дискоконусні антени, синфазна решітка, об'ємний вібратор для діапазону 30-60 МГц. Цільнометалеві щогли замінені на телескопічні, що суттєво полегшило обслуговування антенно-фідерної системи. Повністю замінено транспортну базу, переобладнано стаціонарний ПТРК та введено в експлуатацію два мобільних пункти технічного контролю.

За сприяння *Іванова В.О.* вперше в Україні в період з 2003 по 2004 рік фахівцями ДІЕ сконструйовано обладнання СН-258, призначене для виявлення незаконно діючих радіо подовжувачів, які працювали в двох діапазонах. Це дозволило довести реєстрацію радіоподовжувачів практично до 80 відсотків.

Недоліків у роботі даного сканера вдалося позбутися завдяки розробці та виготовленню нового обладнання — „Терміналу 4ХХ”. Його застосування дало змогу виявляти незаконно діючі

радіоподовжувачі різних модифікацій з різним рознесенням частот. Одночасно з „Терміналом 4ХХ” було розроблено обладнання інтерфейсу для зчитування ідентифікаційної інформації радіоподовжувачів при їх реєстрації (перереєстрації) з видачею відповідного звіту за їх технічними характеристиками.

Колектив філії

Протягом 2005-2006 років бурхливий розвиток стільникового зв'язку призвів до значного збільшення обсягу завдань з моніторингу стільникових базових станцій. У філії розробили та впровадили обладнання ОРБКС 0.1, яке модифікували самі фахівці. Застосування обладнання дозволило підвищити якість та швидкість виконання робіт з радіомоніторингу БС стільникового зв'язку, що у свою чергу сприяло економії пального, моторесурсу автотранспорту, а також витрат на відрядження, автоматизацію вимірювань й обробку результатів радіоконтролю.

Колектив Вінницької філії складають фахівці високого класу з вищою освітою. Філія дбає про підвищення кваліфікації працівників.

Ветеранами колективу є начальник відділу радіомоніторингу Соколов В.М., інженер 1-ї категорії Белгород-Курський К.П., які передають накопичені знання та практичний досвід молодим спеціалістам.

Генератором технічних ідей та нововведень є заступник начальника філії Гота Г.М. та інженер відділу

радіомоніторингу Сандул К.В. Ними розроблено та впроваджено в експлуатацію серію обладнання з виявлення та контролю радіоподовжувачів телефонних ліній, серію приладів з контролю базових станцій стільникового зв'язку з відповідними інструментами обробки та аналізу зібраної інформації.

Відправною точкою в роботі філії є облік РЕЗ та ВП, що працюють на території області. На цьому важливому напрямку задіяні досвідчені спеціалісти — начальник відділу Колодажний М.І., інженери Бусигін О.В., Бориц В.П. (до речі, майстер спорту СРСР з радіоспорту) та Васильченко О.В.

Виробничу діяльність філії забезпечує відділ радіомоніторингу у складі начальника відділу Соколова В.М., інженерів Белгорода-Курського К.П., Сандула К.В., Табарана О.В. та техніка Карпенка І.І.

Робочий момент

Важливу функцію щодо забезпечення життєдіяльності філії виконує бухгалтерія на чолі з головним бухгалтером Липко С.Я., бухгалтером Гродецькою А.С. та економістом Андрійченко Ю.Ю.

Добрих слів заслуговують і досвідчений діловод Гуменчук Л.І., який виконує ще й функції завідуючого господарством, і професіонали-водії Наконечний В.О., Бранюк О.М. та Немчук О.В.

Керівниками філії в різні часи були:

Піддубний Ілля Гордійович — перший начальник ДІЕ в складі Вінницького ОВТУЗ у 1963—1971 роках.

У 60—70-х роках, навіть з мізерною кількістю примітивних радіозасобів контролю, з двома помічниками і, навіть, без службового автотранспорту, під його керівництвом проводилася значна робота з боротьби з незаконно діючими радіопередавачами.

Яковенко Олександр Федорович, начальник Вінницької ДІЕ у 1971 — 1988 роках, колишній військовий зв'язківець, учасник Великої Вітчизняної війни. Після закінчення академії зв'язку Збройних сил СРСР служив у військах зв'язку Військово-Повітряних Сил, а потім у військах зв'язку РВСП. *Яковенко О.Ф.* проводив велику роботу, спрямовану на розвиток радіозв'язку в області, використання радіочастотного ресурсу та модернізацію засобів пошуку НДП. Під його керівництвом Вінницька ДІЕ стала однією з кращих серед ДІЕ колишнього СРСР.

Іванов В.О.

Іванов Віктор Олександрович, начальник Вінницької ДІЕ з 1999 року, а з 2004 року — Вінницької філії УДЦР. У 1971 році він розпочав службу у військах зв'язку Військово-Повітряних Сил на посаді командира взводу. З відзнакою закінчив Військово-Повітряну академію ім. Ю.О.Гагаріна. Пройшов усі ланки керівного складу до посади начальника військ зв'язку автоматизованих систем управління та радіотехнічного забезпечення ВПС України. Закінчив службу у званні генерал-майора. Нагороджений орденом „За службу Батьківщині”.

Старостін Л.Я.

Старостін Леонід Якович, начальник Вінницької ДІЕ у 1988—1999 роках, з 1988 року обіймав посаду начальника Вінницького обласного виробничо-технічного управління зв'язку. Під час його керівництва, колективу довелося розпочинати роботу з переведення обліку власників РЕЗ з конторського на електронний.

Саме тоді вводилася нова сучасна техніка радіоконтролю. Колектив успішно здійснив перехід технічного радіоконтролю на скануючі радіоприймачі АОР-3000, АОР-5000 із застосуванням програми „Савой”.

Волинська філія УДЦР

м. Луцьк, 43000
вул. Л.Українки, 67, кв.36

Тел.: (0332) 72-48-69

Начальник:

Петров Сергій Юрійович

Враховуючи політичну ситуацію що склалася в 50-х роках минулого століття, наявність на території області великої кількості військових формувань та стратегічних об'єктів, а також те, що Волинь є прикордонною зоною, в регіоні надзвичайно гостро постало питання контролю за законністю використання радіоелектронних засобів. Найважливішими напрямками діяльності на той час були боротьба з радіозавадами, виявлення та припинення діяльності незаконно діючих радіоелектронних засобів, зокрема боротьба з таким поширеним явищем, як „радіохуліганство”. Вирішення вищезазначених завдань ускладнювалося тим, що в області не існувало окремої спеціалізованої структури, яка б здійснювала державний нагляд за користуванням радіочастотним ресурсом.

Петров С.Ю.

Відповідно до вимог часу, наказом Міністерства зв'язку УРСР від 30.05.1966 №135 року і було утворено Волинське обласне виробничо-технічне управління зв'язку.

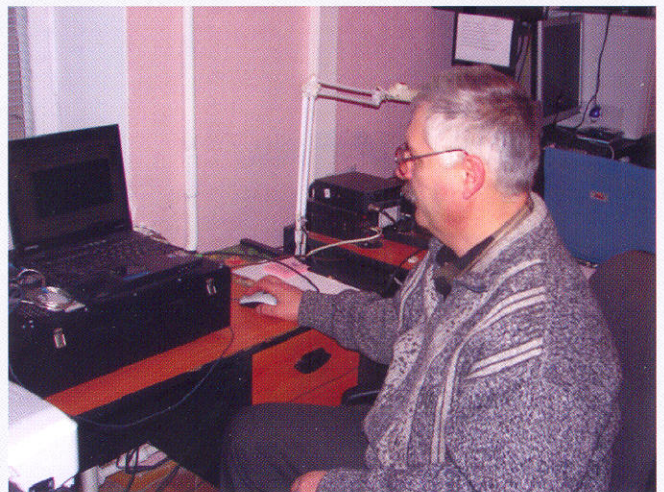
Наказом Мінзв'язку від 27.06.1966 № 65 Волинське обласне управління зв'язку об'єднали з Волинською обласною Дирекцією радіотрансляційного зв'язку. Наступним кроком стало виділення окремих відділів при ОВТУЗ, серед яких була й Інспекція електрозв'язку. Тобто, починаючи з цього періоду, вже було налагоджено роботу з контролю за радіозв'язком. Передбачалося й введення трьох посад для організації діяльності відділу — інженера, старшого техника та техника. Ними

відповідно стали: *Шалимо Л. І.*, інженер (з 08.08.1957 року), *Бортніков І. Д.* (працював старшим техніком з 1967 по 1985 рік) та *Кіскін І. А.* (призначений на посаду інженера Державної інспекції електрозв'язку з 1970 року. У 1974 році він став першим начальником ДІЕ).

28.01.1975 року виконуючим обов'язки начальника ДІЕ ВОВТУЗ, а, згодом і начальником, призначено *Рудого Ф. Ф.*

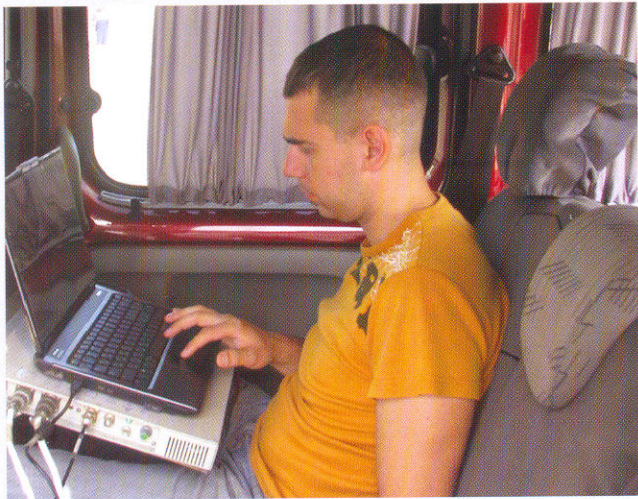
З 05.09.1978 року ДІЕ по Волинській області очолює *Пілецький М. П.* Начальник філії з 1995 по 2003 рік (як начальник ДІЕ по Волинській області працює з 1978 року). Радіоаматор із багаторічним стажем, *Пілецький М.П.*, виходячи з реального фінансового стану підприємства, багато уваги приділяє питанням вдосконалення засобів радіочастотного моніторингу, розробці та впровадженню пристроїв, які підвищують ефективність роботи радіооператорів. За його ініціативи з Волинською дирекцією „Укртелеком” було укладено угоду про спільну діяльність щодо усунення порушень у галузі зв'язку, що дало можливість підвищити ефективність робіт з пошуку та виявлення НДП та збільшити зони радіодоступу засобів радіочастотного моніторингу в районних центрах та прикордонних населених пунктах області за рахунок встановлення там додаткових стаціонарних АФП. *Пілецький М.П.* нагороджений медаллю „Ветеран праці”, Почесною грамотою ДКЗІУ, нагрудним знаком „Почесний зв'язківець України”.

Вагомий внесок у забезпечення виконання виробничих завдань в різні часи зробили ветерани —

Робочий момент

Остан'юк Р. С., він пропрацював на посаді інженера до 1978 року; Вертепний О. І., працював з 1972 року електромеханіком; Клиничук В. І., з 1976 року по 1988 рік — електромеханік; Кирилюк О. П. з 1976 року на посаді оператора групи контролю за подавленням радіозавад, згодом — електромеханіком; Дудкін М. В. електромеханік; Вороніна О. В. з 1979 року — радіооператор; Толстокоров С. О., з 1980 року — радіомеханік, електромеханік; Скоп'юк М. С., з 1980 року — радіооператор; Родюк Г. І. — радіооператор Ковельського районного вузла зв'язку, що був у підпорядкуванні ДІЕ по Волинській області. Там же з працювали з 1983 року по 1998 рік Солоненко Людмила Дмитрівна, електромеханік, та з 2000 року по 2003 рік — Пашкевич М.О. Серед ветеранів також слід згадати Телючика В. О., інженера 2-ї категорії.

Під час пошуку радіозавад

З 10.12.1991 року Волинський ОВТУЗ перейменовано у Волинське виробниче об'єднання зв'язку (ВО „Волиньзв'язок” Державного комітету України по зв'язку), а з 01.07.1993 року — у Волинське обласне підприємство зв'язку (ОПЗ „Волиньзв'язок”) Міністерства зв'язку України. З 29.12.1994 року ОПЗ „Волиньзв'язок” реорганізовано у Волинське обласне підприємство електрозв'язку (ОПЕЗ „Волиньтелеком”).

01.10.95 року підрозділ Державної інспекції електрозв'язку ОПЕЗ „Волиньтелеком” передаєть-

ся до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів Міністерства зв'язку України як окреме госпрозрахункове підприємство. Разом із ДІЕ Рівненської, Тернопільської областей на правах структурного підрозділу входить до складу ДІЕ Львівської області. З 1 січня 1997 року ДІЕ по Волинській області набуває статусу структурного підрозділу центру. Штатна чисельність працівників становить 14 осіб.

На першому етапі формування системи радіомоніторингу завдання контролю за використанням радіочастотного ресурсу зводилися до контролю параметрів випромінювання радіопередавачів та прослуховування короткохвильового діапазону. Для контролю радіомереж працівники групи радіоконтролю використовували аналогові приймачі „Волна-К”, Р-326, Р-313, Р-323, ІШИМ-003, інформація з яких записувалась на побутові магнітофони „Маяк”, „Весна”, пристрої контролю радіомереж УКРМ. Для пошуку джерел радіоперешкод та НДП залучали переносні пеленгатори „Сова”.

З травня 2003 року філію очолював Бойко Г. В., який у свій час закінчив Полтавське вище військове училище зв'язку.

15 червня 2004 року ДІЕ по Волинській області реорганізована у Волинську філію УДЦР із штатним розписом у кількості 16 працівників.

З 2007 року філію очолює Петров С. Ю.

Відповідно до вимог часу філія оснащується новітніми засобами радіоконтролю, значно зростає парк сучасних комп'ютерів. Вдосконалюється локальна обчислювальна мережа. Інженер-електронік Король М.К. багату увагу приділяє модернізації комунікаційних мереж та підтримці в працездатному стані офісної техніки.

У 2005 році впроваджується система інформаційного забезпечення управлінням радіочастотними присвоєннями РС-135. Великий обсяг роботи по створенню електронної бази даних виконують заступник начальника Огороднічий О.Ю., інженер групи РЕЗ, РВП та радіочастотних присвоєнь Сидорова О.О. Покладене в основу програмне забезпечення дає змогу здійснити автоматизований облік частотоприсвоєнь та проведення розрахунків зі споживачами. На основі ПЗ РС-135 створені електронні бази даних частотних присвоєнь, електронні карти регіону.

В червні 2006 року у м. Луцьку інженерами групи радіочастотного моніторингу *Крупною О.В.* та *Бойком С.Г.* розпочата дослідна експлуатація регіональної автоматизованої підсистеми радіомоніторингу (АСРМ). Вона складається з автоматизованих робочих місць планування і обліку радіоконтролю та боротьби з радіоперешкодами РС-135И, збору та обробки даних ефірного радіоконтролю РС-157, автоматизованих вимірювальних комплексів АИК-С. Концепцією розробки системи передбачена можливість обміну інформацією по супутниковому каналу зв'язку з центральним пунктом управління в Києві, а також виконання оперативних завдань спільно з радіоконтрольними пунктами інших філій. Для розв'язання завдань радіоконтролю за межами обласного центру ефективно використовується мобільна станція радіомоніторингу РМ-1300М.

Впроваджені новачки дозволили об'єднати в єдиний комплекс та автоматизувати виконання більшості покладених завдань.

Будівля філії та комплекс мобільного радіомоніторингу

Технічний радіоконтроль систем телевізійного мовлення здійснюється за допомогою аналізатору спектру телевізійних сигналів „PROLINK 4С PREMIUM”. Оснащення підрозділів радіомоніторингу відповідним обладнанням дає змогу проводити ефірний технічний радіоконтроль РЕЗ та ВП в діапазоні до 3 000 МГц.

На сьогодні філія контролює 115 УКХ радіомереж, одну мережу транкінгового радіозв'язку, одну мережу пошукового зв'язку, 18 мереж фіксованого радіодоступу з використанням ШПС, 48 передавачів телевізійного мовлення, 18 передавачів радіомовлення, 149 абонентів ШПС. Значними темпами розвиваються мережі стільникового зв'язку. Чисельність базових станцій операторів „Київстар”, „Астеліт”, „Український мобільний зв'язок”, „Українські радіосистеми” зросла до 502.

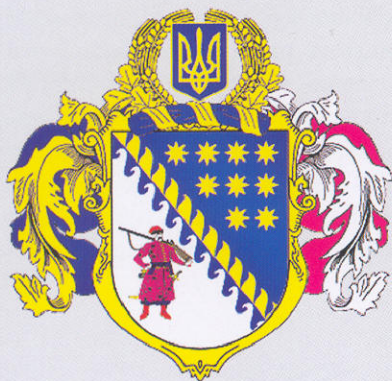
Загальна кількість радіомереж складає більше 200, а кількість РЕЗ, які експлуатуються на території регіону, перевищує 7,5 тисяч. Найбільш динамічно розвиваються мережі стільникового рухомого зв'язку стандарту GSM 900 та DCS1800; системи передачі даних з використанням ШПС у діапазоні 2.4 ГГц; системи радіорелейного зв'язку в діапазоні вище 3.4 ГГц; земні станції супутникового зв'язку.

За результатами фінансово-господарської діяльності у 2005-2006 роках Волинська філія посідала передові місця серед філій Центру „Укрчастотнагляд”. Економіст з більш ніж десятирічним стажем роботи *Пілецька Л.П.* спрямовує економічну діяльність підприємства на підвищення ефективності та рентабельності діяльності філії, якості надання послуг, освоєння нових видів робіт, досягнення високих кінцевих результатів, оптимального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Якщо до 2001 року у власності підприємства було лише одне приміщення, то сьогодні для повноцінної роботи структурних підрозділів розширено площу офісних приміщень до 153 кв.м. Робочі місця працівників забезпечені сучасною обчислювальною технікою та офісним обладнанням.

Для підвищення якості надання послуг визначено напрямки перспективного розвитку підприємства, що передбачає підвищення рівня обслуговування клієнтів; придбання компактної моніторингової системи UMS100 виробництва компанії „Rohde&Schwarz” для радіоконтролю периферійних районів області в частотному діапазоні до 6ГГц. Планується також вдосконалення системи радіомоніторингу мереж стільникового зв'язку, придбання спеціалізованих комплексів, тощо

Дніпропетровська філія УДЦР

м. Дніпропетровськ, 49009
вул. Калініна, 41

Тел.: (0562) 36-05-20

Начальник:

Весна Валентина Сергіївна

П'ятдесяті роки. Час повоєнної відбудови та поновлення роботи більшості промислових підприємств області. На цей період припадає створення при обласній дирекції радіотрансляційної мережі двох підрозділів: Державної інспекції електрозв'язку та служби контролю за усуненням індустриальних радіоперешкод. СКР в оперативно-технічному плані підпорядковувалася ДІЕ. Як кажуть, першопрохідцями стали старший інженер *Чечельницька Р.Б.* та інженер *Назаренко Г.Г.* Вони займалися присвоєнням радіочастот та видачею підприємствам та радіоаматорам дозволів на право експлуатації радіостанцій, а також реєстрацією ВЧ пристроїв.

Романюк С.В. «зондує» радіопростір

У зв'язку зі значною кількістю зареєстрованих радіоелектронних засобів виникали радіоперешкоди. Тож фахівцям СКР доводилося розглядати чимало скарг від населення й організацій, контролювати промислову продукцію на відповідність нормам щодо індустриальних перешкод. І періодично, разом з підрозділами МВС, виявляли незаконно діючі передавачі (НДП). При цьому використовували носимі пеленгатори типу «Кулик», мобільний пеленгатор РП-3 та обладнання ІСП-24, ІП-12н та ІП-26.

У 1966 році ДІЕ та СКР адміністративно підпорядковувались Дніпропетровському обласному виробничо-технічному управлінню зв'язку (ОВТУЗ), але в оперативному плані залишилися у підпорядкуванні ДІЕ Міністерства зв'язку СРСР.

На той час в області, насамперед у Кривому Розі, стрімко зростає кількість радіохуліганів, які серйозно

перешкоджали роботі транспорту, головним чином авіації та залізниці. Тому у 1967 році в Кривому Розі була створена спеціальна група для боротьби з НДП. Першими її працівниками стали *Тимошенко В.А.* та *Плоткін В.С.*

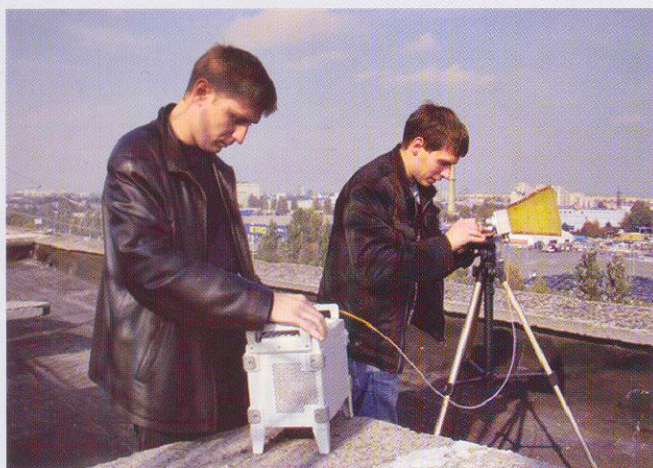
У 1972 році на ОВТУЗ Дніпропетровської області чекала реорганізація. В результаті було створено новий підрозділ – Державну інспекцію електрозв'язку по Дніпропетровській області. Начальником ДІЕ призначили *Михальчука І.П.* До складу ДІЕ входила група обліку радіоелектронних засобів (РЕЗ), старшим інженером якої було призначено *Вибивайло (Драган) С.Г.*, а пізніше – *Ємельянова В.М.*

Водночас функції СКР розподілялися між групою контролю радіоперешкод, (керівник — *Романюк С.В.*) і оперативно-пошуковою групою (керівник — *Лухверчик В.П.*). *Романюк С.В.* й нині працює на підприємстві, передає досвід молоді.

Завдяки зусиллям *Михальчука І.П.* в період з 1972 по 1976 роки були створені зональні оперативно-

Романюк С.В., Гавеля Л.М., Васильєв Б.А. готують апаратуру до роботи

Завади — під контроль...

пошукові групи у Кривому Розі, Дніпродзержинську, Павлограді, Нікополі. Були придбані та обладнані відповідною апаратурою стаціонарні радіоконтрольні пункти та спеціальні автомобілі.

У 1981 році через стрімке збільшення кількості радіоелектронних засобів в області, а також у зв'язку з підвищенням вимог до ЕМС РЕЗ утворено ще один підрозділ — групу контролю відомчих радіомереж (ГКВР). Її першим керівником став *Костюченко В.М.*

На той час в ДІЕ працювали кваліфіковані спеціалісти *Кейдун П.А.*, *Криворучко В.І.*, *Семенов О. І.*, *Конювалов А.М.*, оператори *Дубініна З.П.*, *Гончаров В.В.*, *Конюненко В.С.*, водії 1 класу *Гавеля Л.М.* та *Дубінін М.Ф.*

Використовувалися стаціонарні пеленгатори типу „Рибка», „КС-540», мобільні пеленгатори типу „Луч» та „Орел», радіоприймачі ЕТ-001, Р-313М2, Р-323М, Р-326.

З 1987 року в ДІЕ запроваджуються автоматизований комплекс програм „Марс-1» з розрахунку електромагнітної сумісності РЕЗ та програма супроводу бази даних РЕЗ — „Вега-1», „Вега-2».

У 1986 році начальником ДІЕ призначено *Костюченка В.М.* Через 8 років завдяки його зусиллям Державна інспекція електрозв'язку по Дніпропетровській області першою в Україні стала самостійним підприємством, підпорядкованим ДІЕ Міністерства зв'язку України. Зміни не обмежилися формальною реорганізацією. З часом були придба-

ні приміщення для радіоконтрольних пунктів (РКП), необхідне устаткування та спеціалізовані автомобілі. Для якісного виконання поставлених завдань були розроблені та введені в дію програмні продукти з обліку РЕЗ, радіомоніторингу та фінансових розрахунків з підприємствами, які використовують радіочастотний ресурс. Значний внесок в розробку цього програмного продукту зробили *Костюченко В.М.*, а також працівники: *Весна В.С.*, *Павленко Н.В.*, *Маркін А.В.*, *Весна Т.О.*, *Толстих Т.Г.*

Наказом Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів від 19.09.1995 року №29 до складу ДІЕ по Дніпропетровській області було включено на правах структурних підрозділів ДІЕ по Кіровоградській області, Черкаській та Полтавській областях.

В такому складі ДІЕ діяла до 1997 року, здійснюючи радіочастотний моніторинг, облік РЕЗ, нагляд за дотриманням встановленого порядку використання радіочастотного ресурсу, функціонуванням мереж зв'язку загального користування, дотриманням ліцензійних умов у галузі зв'язку юридичними та фізичними особами. Цими питаннями опікувалися кваліфіковані працівники *Горшкова В.М.*, *Чубенко А.О.*, *Литвинова М.П.*, *Трезова Т.В.*, *Рижинкова Л.С.*

Весна В.С.

Фасад будівлі філії

Ознакою нових часів став наказ УДЦР від 30.04.2004 року № 182, згідно з яким ДІЕ по Дніпропетровській області була реорганізована в Дніпропетровську філію Державного підприємства "Український державний центр радіочастот".

01.11.2004 року на посаду начальника філії призначена *Весна В.С.*

Нині Дніпропетровська філія має власні приміщення в обласному центрі, Кривому Розі та Нікополі. Використовується шість стаціонарних РКП та три мобільних комплекси радіоконтролю. У Дніпропетровську та Кривому Розі побудовано капітальні бокси для автомобілів.

Технічний радіоконтроль та його аналіз здійснюється за допомогою автоматизованого вимірювального комплексу радіомоніторингу, стаціонарних постів та мобільної станції РМ-1300М-1, стаціонарної системи пеленгації та технічного аналізу РМ-200. Використовується й інше сучасне обладнання.

За час вимірювань параметрів телекомунікаційних мереж працівники філії склали понад 300 протоколів про порушення порядку маршрутизації. Під час виконання цих завдань особливо відзначилися *Ляшко І.В.* та *Лисюра Ю.І.*

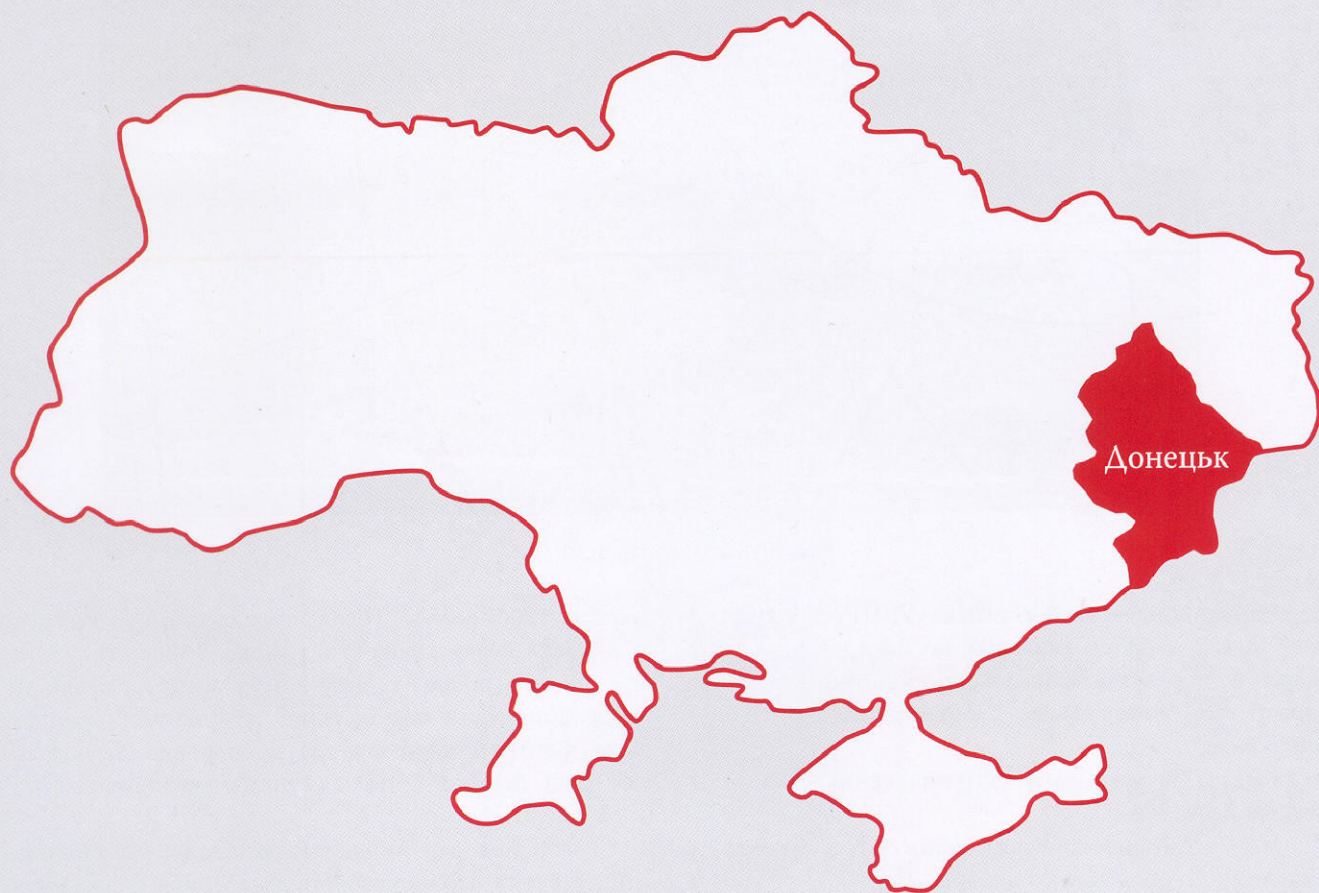
Протягом 2002 — 2006 років реконструйовано адміністративну будівлю філії, будівництво якої да-

тується 1900 роком. Після проведення реконструкції будівля стала кращою в районі. Зусилля колективу отримали високу оцінку з боку місцевої влади та стали прикладом відновлення історичних пам'яток міста. Вагомий внесок в цю роботу внесли начальник філії *Весна В.С.* та заступник начальника філії *Шигимага О.М.*

У філії працює чимало професіоналів – зв'язківців. Їхні здобутки неодноразово відзначалися Державним комітетом зв'язку та інформатизації України, УДЦР, Дніпропетровською ОДА.

Звання „Почесний зв'язківець України” удостоєні *Весна В.С.* (1999 р.) і *Гавеля Л.М.* (2002 р.). Почесною Відзнакою Міністерства зв'язку України нагороджено *Романюка С.В.* і *Дубиніна М.Ф.* (1997 р.). Вищою нагородою УДЦР – Відзнакою – нагороджено керівника Дніпропетровської філії *Весну В.С.*, начальника територіальної групи (РКП м. Кривий Ріг) *Кучму Н.М.* Почесною Грамотою Держкомзв'язку України нагороджено *Дубініну З.П.* (1998 р.) та *Павленко Н.В.* (1999 р.), а Почесною Грамотою Міністерства зв'язку України — *Бабаєва В.П.*, *Весну В.С.*, *Кучму Н.М.*, *Чубенка А.О.* (1997 р.).

Донецька філія УДЦР

м. Донецьк, 83055
пр. Театральний, 21

Тел.: (062) 337-13-67

Начальник:

Ковригін Володимир Генріхович

Згідно архівних даних Донецького міського радіовузла (раніше Дирекція радіомовних мереж), служба контролю радіозавад, була утворена в 1961 році, а в 1966 році передана до Донецького обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

В 1972 році було створено Державну інспекцію електрозв'язку Донецького ОБТУЗ.

Згідно наказу Міністерства зв'язку України від 28.08.95 року № 118 ДІЕ увійшли до склад Українського республіканського центру ЕМС РЕЗ.

УРЦ ЕМС РЕЗ своїм наказом від 19.09.95 року №29 створив у своєму складі з 1 жовтня 1995 року обласні ДІЕ, у тому числі ДІЕ по Донецькій області, на засадах структурної одиниці.

В подальшому відбулись зміни в структурі УРЦ ЕМС РЕЗ. Згідно останньої реорганізації Державне підприємство „Український державний центр радіочастот» своїм наказом від 09.03.2006 року №83 створив Донецьку філію Державного підприємства „Український державний центр радіочастот».

Голітаров В.М.

З 17.10.1972 року по 06.11.1975 рік керівником ДІЕ був Голітаров Віктор Митрофанович, який виконував обов'язки начальника ДІЕ Донецької області Донецького ОБТУ зв'язку. В цей період в області на середніх хвилях з'явилось чимало незаконно діючих передавачів, радіозавад. Більшість міст і селищ Донецької області знаходилась у зоні невпевненого прийому сигналів телевізійних та

В.М. Голітаров в автопарку

радіомовних передавачів, тому індустріальні заводи, джерелом яких були виробки різного, як побутового так і промислового призначення, змушували теле- та радіокористувачів звертатися з заявами на радіоперешкоди до ДІЕ Донецької області, або в інші інстанції. Кількість таких звернень сягала декількох сотен на рік.

Українським республіканським центром ЕМС РЕЗ у цей період була організована та скоординована робота по виявленню та припиненню дії НДП на території Донецької області фахівцями Дніпропетровської, Запорізької, Харківської, Луганської інспекцій та органами УМВС.

У рейді з пошуку радіозавад

Сопільник О.Ф.

З 31.10.1975 року по 18.02.1983 рік начальником ДІЕ Донецького ОВТУ зв'язку працював *Сопільник Олександр Федорович*, який зумів вирішити питання створення стаціонарних радіоконтрольних пунктів для організації технічного контролю за роботою РЕЗ в містах Маріуполь, Красноармійськ, Краматорськ, Горлівка, Шахтарськ, Донецьк. Покращились умови обліку РЕЗ та видачі дозволів на їх використання.

Зростали вимоги по забезпеченню ЕМС РЕЗ, а тому зростала чисельність штату ДІЕ та її технічне оснащення.

Яковлев О.Т.

ДІЕ України забезпечила філію пересувними, мобільними засобами технічного радіоконтролю, пошуково-вимірювальними приладами.

З 07.04.1983 року по 28.12.1989 рік начальником ДІЕ Донецької області Донецького ОВТУ зв'язку працював *Яковлев Олександр Тимофійович*. Під час його керівництва почалось впровадження автоматичного обліку РЕЗ та видачі дозволів на їх експлуатацію з використанням ПЕОМ. Безпосередньо цією роботою займалася *Дворецька Марія Петрівна*, спочатку як інженер групи контролю за роботою відомчих радіостанцій, а в подальшому як начальник відділу радіочастотних присвоєнь.

Саричев В.І.

З 22.02.1990 року на посаді начальника ДІЕ Донецького ОВТУ зв'язку працював *Саричев Віктор Іванович*. У зв'язку з розпадом СРСР, економічною нестабільністю в країні, порушенням господарських зв'язків між підприємствами, ростом дебіторської заборгованості, 27.01.1993 року Віктор Іванович пішов з посади начальника ДІЕ за власним бажанням.

З 11.03.1993 року і по теперішній час на посаді начальника Донецької філії знаходиться *Ковригін Володимир Генріхович*, (у філії (ДІЕ) працює з 1972 року).

Посаду заступника начальника Донецької філії спочатку займав *Скідан О.О.*, в подальшому його змінив *Куліченко Д.О.*

На посаду головного бухгалтера була прийнята *Поваляєва О.П.*, яка і досі працює в колективі

Створені договірно-розрахункова група, з'явилися працівник кадрової служби, юри-сконсульт, створена транспортна дільниця, створено відділ радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв.

Ковригін В.Г.

Склад працівників ДФ УДЦР налічує 50 працівників, 74% працівників мають вищу освіту, решта – середню-спеціальну. Фахівці філії, підвищують свій рівень знань: *Артеменко О.М.*, *Кононенко Т.Я.*, *Колесніченко С.Н.*, *Зюмченко С.А.* у 2006 році закінчили заочно Київський національний авіаційний університет та отримали кваліфікацію – інженер засобів радіо та телебачення.

У 2003 році було придбано власне приміщенн. Зараз філія розташована в центрі Донецька, поруч з центральною площею ім. В.І.Леніна і займає весь другий поверх будинку. Придбання приміщення дозволило створити сприятливі умови для роботи працівникам ДФ та частотокористувачам. Починаючи з 2000 року, Державним підприємством «Український державний центр радіочастот» запроваджена та постійно розвивається, автоматич-

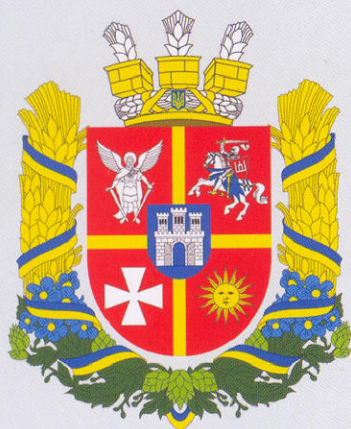

Нарада у начальника

на система радіочастотного моніторингу АСРМ-1010. Розширюється мережа автоматичних з дистанційним керуванням пунктів радіоконтролю. Використання вказаних автоматичних вимірювальних комплексів (АВК) здійснюється Центральним пунктом управління УДЦР та фахівцями стаціонарних радіоконтрольних пунктів Донецької філії.

Філія має договірні стосунки більш як з 500 юридичними та фізичними особами. Збільшення кількості РЕЗ, використання нових технологій радіозв'язку, дозволило колективу ДФ, збільшити обсяг робіт та послуг, що надаються, основні фонди філії збільшились в багато разів.

Житомирська філія УДЦР

м. Житомир, 10003
вул. Котовського, 6, кв. 1

Тел.: (0412) 41-81-20

Начальник:

Лисенко Ігор Волевич

На початку шістдесятих років, одночасно із проведенням механізації у колгоспах і радгоспах, виникла потреба у системах мобільного радіозв'язку.

Монополістом на зв'язок – поштовий, електричний та радіо — було управління зв'язку області, до складу якого входила Державна інспекція електрозв'язку по Житомирській області, яка підпорядковувалась Радіоуправлінню при Міністерстві зв'язку УРСР. І тільки в 1995 році функції управління і нагляду за використанням радіочастотного ресурсу були передані до Українського республіканського центру електромагнітної сумісності РЕЗ (УРЦ ЕМС РЕЗ).

Інтенсивне впровадження в Україні дедалі ширшого спектру новітніх телекомунікаційних і радіотехнологій та стандартів вимагало ефективного управління радіочастотним ресурсом.

16.03.1951 року, згідно з постановою Ради Міністрів СРСР № 829 „Про заходи щодо захисту радіоприймання від індустріальних перешкод» створено Державну радіоінспекцію, до складу якої включений відділ по боротьбі з радіоперешкодами.

11.04.1957 року утворені технічні бригади, що виконували функції радіоконтрольних пунктів.

Сидоренко М.І.

В 1959 році Державна радіоінспекція змінила назву на Державну інспекцію електрозв'язку та були утворені служби контролю радіоперешкод.

До 1966 року в області існували окремо Житомирське обласне управління зв'язку та Дирекція радіотрансляційних мереж, потім — Житомирське обласне виробничо-технічне управління зв'язку.

З 1966 по 1972 рік при обласному управлінні зв'язку існувала окрема група радіоконтролю систем РЕЗ в складі 3-х чоловік: *Бобіка Семена Сергійовича, Ноніка Володимира Микитовича, Киселя Петра Миколайовича*. Група займалась вимірюванням, пошуком та ліквідацією радіоперешкод (оперативно-пошукова група).

Час великих структурних реформ в галузі настав у 1995 році. 01.10.1995 року ДІЕ по Житомирській області виключено зі складу Житомирського ОВТУЗ і включено до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, але у складі ДІЕ по Хмельницькій області на правах структурних одиниць.

01.01.1997 року ДІЕ по Житомирській області реорганізовано в окрему структурну одиницю в складі Центру „Укрчастотнагляд».

17.03.2004 року ДІЕ по Житомирській області змінило назву на Житомирську філію Центру „Укрчастотнагляд».

Філію в різні часи очолювали:

1972-1985 роки — *Сидоренко Микола Іванович* – перший начальник ДІЕ по Житомирській області в складі Житомирського ОВТУЗ. Микола Іванович починав діяльність старшим інженером служби радіо- і телебачення при обласному управлінні зв'язку. Він є учасник Великої Вітчизняної війни, нагороджений орденами і медалями. Помер у 1992 році.

1985–1995 роки — *Шпакович Володимир Олександрович* – начальник ДІЕ Житомирського ОВТУЗ.

Шпакович В.О.

Починав кар'єру інженером служби радіо і телебачення ОВТУЗ. В 1977-1985 роках працював начальником Житомирського радіотрансляційного вузла. З 1995р. посів посаду заступника директора з технічних питань та будівництва обласного підприємства «Житомирпошта».

1995-2005 роки — *Мурга Анатолій Петрович* – начальник ДІЕ по Житомирській області в складі ОВТУЗ, згодом Українського республіканського центру електромагнітної сумісності, пізніше Українського державного центру радіочастот та нагляду за зв'язком, начальник Житомирської філії Центру «Украсотнагляд».

У 1963 році закінчив Ленінградське морехідне училище за спеціальністю радіотехнік; у 1963-1981 роках працював радіооператором, начальником радіостанції-радіонавігатором на танкерах Одеського морського пароплавства, Новоросійського танкерного флоту; в 1981-1995 роках був інженером, провідним інженером групи зв'язку і телебачення Житомирського ОВТУЗ.

Мурга А.П.

Має урядові та відомчі нагороди і звання Почесний зв'язківець України. З 2005 року — начальник групи радіомоніторингу Житомирської філії УДЦР.

Лисенко Ігор Волевич – сьогодні очолює Житомирську філію. Закінчив Київське вище військове інженерне двічі Червонопрапорне училище зв'язку імені М.І. Калініна, отримав диплом радіоінженера.

У 1975-2004 роках служив у Збройних Силах СРСР, згодом України на оперативних, інженерних, керівних, посадах у військах зв'язку. Був викладачем у військово-навчальному закладі. Полковник запасу. З 2004 по 2005 рік був начальником групи радіомоніторингу філії.

Лисенко І.В.

Під його керівництвом за короткий час філія виборює призові місця за підсумками роботи регіональних філій.

Житомирська філія, у штаті якої було 11 чоловік, на початок 1996 року розміщувалась в орендованому приміщенні 3-х кімнатної квартири на 9-му поверсі житлового будинку, з практично повністю зношеним обладнанням. Моніторинг проводився за допомогою військових приймачів типу Р-313М2, бобінних магнітофонів 1979-1985 років випуску. Перший персональний комп'ютер з'явився лише наприкінці 1995 року.

На даний час на балансі філії знаходяться два власних приміщення загальною площею 118 кв.м, одне приміщення площею 63 кв.м, що орендоване під РКП.

Для контролю за дотриманням дисципліни в сфері користування радіочастотним ресурсом України на озброєнні філії є стаціонарний радіоконтрольний пункт

(РКП), сучасний автоматизований вимірювально-пеленгаційний комплекс системи радіомоніторингу типу АСРМ-1010Р у складі 2-х автоматизованих вимірювальних Комплексів, які своєю зоною радіопокриття контролюють територію всього міста.

Поза межами радіодоступу стаціонарного РКП радіомоніторинг забезпечується двома мобільними комплексами радіомоніторингу типу РМ-1300М-1, РМ-1300М-1 РЗ/5.

Мобільні комплекси радіомоніторингу перед виїздом на завдання

Робочі місця філії оснащені 24-ма комп'ютерами з великими базами даних, з них 20 стаціонарних та 4 мобільних. Всі програми, встановлені на комп'ютерах, ліцензовані. На технічному озброєнні чотири автомобілі.

Про сучасний стан та перспективи розвитку філії говорить начальник філії Лисенко Ігор Волевич:

— Наш колектив якісно та оперативно вирішує всі завдання, що виникають чи ставляться керівництвом УДЦР, але проблем, пов'язаних зі значним збільшенням кількості радіоелектронних засобів на території області, залишається ще багато. Розв'язання цих проблем потребує творчого підходу з боку фахівців. А всім нашим працівникам подобається сучасна, високоінтелектуальна робота.

В філії працюють компетентні, енергійні, творчі люди, котрі мають великий досвід роботи і прагнуть передати його молодим працівникам.

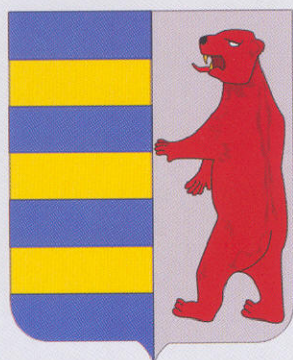
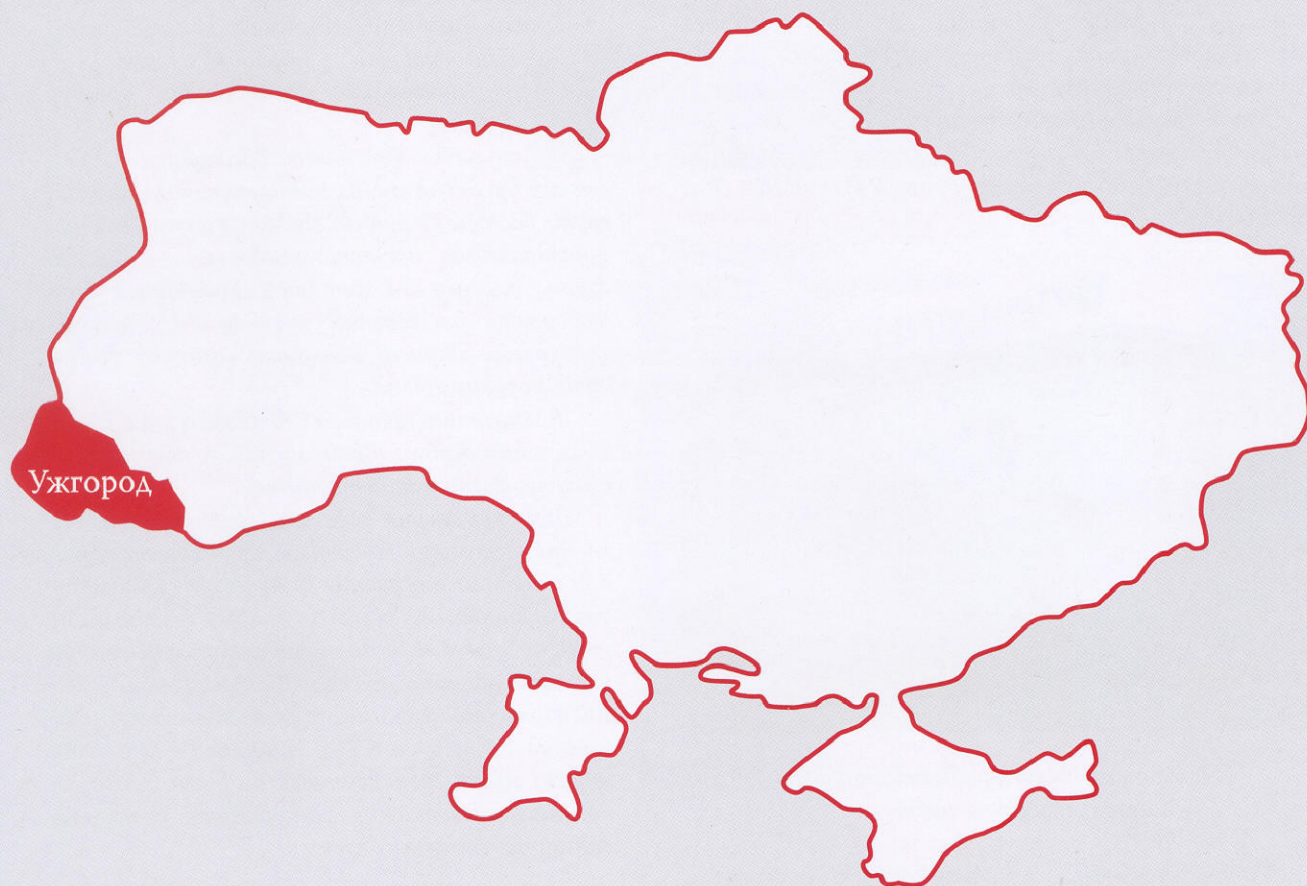
Головний знавець з правових питань – заступник начальника філії Янович Віталій Володимирович.

На сторожі виконання договірних, законодавчих та економічних питань стоять фахівці групи радіоелектронних засобів, випромінюючих пристроїв та частотоприсвоєнь – старший групи, інженер 2-ї категорії Коломійчук Іван Федорович, досвідчений інженер 2-ї категорії Гороховець Лариса Федорівна, інженер Ліщук Лідія Володимирівна.

В колективі працює 17 чоловік, з яких 13 мають вищу освіту. Вони постійно підвищують свою професійну майстерність.

Для вирішення завдань радіочастотного моніторингу передбачається подальше вивчення, освоєння і застосування апаратури радіоконтролю в діапазонах понад 1 ГГц. Вже в поточному році заплановано розгорнути автоматизований комплекс радіотехнічного контролю типу UMS-100 фірми „Rohde&Schwarz» в частотному діапазоні від 1,3 МГц до 6 ГГц. Плануємо в локальній мережі міста підключитися до більш надійних та високошвидкісних безпроводних волоконно-оптичних каналів зв'язку.

Закарпатська філія УДЦР

м. Ужгород, 88017
вул. Павлова, 16

Тел.: (0312) 64-29-21

Начальник:

Кривуцький Борис Борисович

Важливою складовою економічного розвитку та благополуччя Закарпаття вважають радіопростір, розподіл та успішне використання якого залежить від Українського державного центру радіочастот в особі Закарпатської філії.

До 1966 року у складі радіоуправління Міністерства зв'язку УРСР діяла Дирекція радіотрансляційних мереж, якій підпорядковувались обласні управління зв'язку. В подальшому структура була реформована в Обласні виробничо-технічні управління зв'язку. Обліком радіоелектронних перешкод на території Закарпатської області займався інженер *Бойко Микола Терентійович*.

Минуле і сучасне – аналогові приймачі і сучасна комп'ютеризована станція радіомоніторингу РМ-1300

В новоствореному Закарпатському ОВТУЗі оперативно-пошукові функції (пошук та знешкодження радіоперешкод, вимірювання радіочастот, вибір місця будівництва телерадіоретрансляторів) виконував один фахівець – ветеран війни та праці — *Вайсберг Борис Юрійович*, який в подальшому став першим Начальником (з 1972 року по 1982 рік) Державної інспекції електрозв'язку по Закарпатській області. Борис Юрійович пройшов війну і зустрів перемогу полковником, командиром батальйону зв'язку. Його зусилля в мирний час спрямовувалися на пошук місць для будівництва телевізійних ретрансляторів у гірській місцевості.

Невдовзі розпочалося системне і потужне оснащення регіональних ДІЕ контрольно-вимірювальною апаратурою, переважно імпортного виробництва. Рішенням Закарпатського облвиконкому для організації радіоконтролю була виділена трикімнатна квартира на 16-у поверсі висотного будинку в Ужгороді, що дало змогу організувати цілодобовий радіоконтроль, накопичувати відомості ЕМС, проводити аналіз, розробляти плани найефективнішого використання радіочастотного ресурсу.

З 1982 року *Вайсберга Б.О.* на посаді змінив *Павленко Василь Васильович*. За період його керівництва в структурі здійснено дві реорганізації.

До 2000 року ДІЕ по Закарпатській області мала потужний радіоконтрольний пункт в Ужгороді, обладнаний сучасним вимірювальним і контрольно-програмним забезпеченням. Координація виробничих підрозділів зумовлювалась відомчою мережею ДІЕ. Фахівці, маючи унікальне програмне забезпечення, допомагали обстеженню радіоспектру радіозасобів МО, СБУ, МВС, цивільної авіації. На той час ЗОРТПЦ встановив на території області близько 250 телевізійних ретрансляторів. Було створено реєстр потужних телевізійних передавачів у прикордонній зоні України з суміжними державами – Угорщиною, Румунією, Чехословаччиною та Польщею.

З 1995 року робочі місця ДІЕ поступово облаштовувались комп'ютерною технікою з програмним забезпеченням.

Фасад будівлі філії

Кривуцький Б. Б.

В 1999 році ветерана праці галузі зв'язку Павленка В. В. змінив інженер ДІЕ Гаджа Іван Іванович, який очолював інспекцію до вересня 2000 року.

З вересня 2000 року начальником філії призначено Кривуцького Бориса Борисовича, 1958 року народження. Він у свій час закінчив Полтавське вище військове командне училище зв'язку.

Для виконання функціональних завдань філії, починаючи з 70-х років, використовувалось радіоприймальне обладнання типу Р-250, Р-323, Р-326, Р-313. Для пошуку радіоперешкод засто-

Начальник групи радіочастотного моніторингу Савко І.Ю. за роботою

совувалися переносні пеленгатори П-4-12 та П-4-13, а також пеленгатор типу „СОВА». У 1980 році на оснащення ДІЕ надійшло обладнання фірми „Rohde&Schwarz» типу MSUP, що дало можливість розширити діапазон радіовизначення частот до 1000 МГц.

З 1996 року фахівцями ДІЕ задіяно до роботи автоматично-програмний комплекс радіоконтролю системи „САВОЙ», пізніше освоєно автоматично-програмний комплекс мобільної станції радіоконтролю РМ-1300М1. Для пошуку НДП в діапазоні 380 МГц використовується обладнання СН-258 та термінал 4ХХ.

Закарпатська філія оснащена найсучаснішим програмним забезпеченням, комп'ютерною та оргтехнікою. Наявні мобільні станції радіомоніторингу, аналізатори спектру дозволяють здійснювати радіочастотний моніторинг та інструментальну оцінку параметрів випромінювання радіоелектронних засобів у діапазоні частот до 43 ГГц. У містах Ужгород, Мукачево, Хуст функціонує регіональна автоматизована система радіочастотного моніторингу.

Реконструйований у 2004 році під мобільну станцію радіомоніторингу автомобіль «УАЗ»

Запорізька філія УДЦР

м. Запоріжжя, 69050
вул. Космічна, 90

Тел.: (0612) 95-60-12

Начальник:

Арапін Вячеслав Іванович

З 1953 року починається епоха післявоєнної розвитку зв'язку в області. Першим інженером Державної інспекції електрозв'язку був призначений *Папсуєв Сергій Захарович*, який пропрацював інженером Державної інспекції електрозв'язку з кінця 1953 по 1970 роки. Весь облік радіозасобів, які належали підприємствам та радіоаматорам, вів саме він. Наказом Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів від 19 вересня 1995 р. №29 „Про удосконалення організаційної структури Державної Інспекції електрозв'язку Міністерства зв'язку України” 1 жовтня 1995 року у складі Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів була створена Державна інспекція електрозв'язку по Запорізькій області на правах структурної одиниці. На момент створення в ній працювало 17 співробітників.

Кукушкін М.А.

Першим начальником Державної інспекції електрозв'язку по Запорізькій області було призначено *Кукушкіна Миколу Андрійовича* (1937—2004 роки).

З вересня 1966 року почався його трудовий стаж у Запорізькому ОВТУЗі, а вже з грудня 1972 року він був призначений спочатку виконуючим обов'язки, а через рік начальником Державної інспекції електрозв'язку ОВТУЗ. На цій посаді Микола Андрійович налічує 24 роки. Під його керівництвом відбувалося становлення підприємства. Наприкінці 1995 року в інспекції працю-

вало вже 22 працівника. В лютому 1997 року за власним бажанням та у зв'язку з виходом на пенсію *Кукушкін М.А.* звільнився з посади начальника Державної інспекції електрозв'язку по Запорізькій області. Запам'ятався він, як людина чуйна, інтелігентна й порядна. На жаль, Миколи Андрійовича вже немає серед нас, але ми шануємо його пам'ять.

Стрижак М.С.

Виконуючим обов'язки, а згодом і начальником Державної інспекції електрозв'язку по Запорізькій області (1997 — 2003 роки), стає *Стрижак Михайло Степанович*.

Швидкими темпами розвивається матеріально-технічна база, а насамперед це стосується комп'ютеризації і забезпечення засобами для проведення технічного радіоконтролю. Економічні показники невинно зростають. У листопаді 1999 року *Стрижака М. С.* було нагороджено нагрудним знаком „Почесний зв'язківець України”.

З 2003 року начальником Запорізької філії призначається *Геращенко Сергій Дмитрович*.

Під його керівництвом колектив неодноразово виборював призиви місця в змаганнях за звання кращої філії. Запорізька філія за досягнення в праці здобула категорію. В середньому на 20 відсотків щороку зростають прибутки філії від робіт, пов'язаних з використанням радіочастотного ресурсу України. Постійне та планомірне технічне переобладнання, втілення но-

Геращенко С.Д.

вих технологій дозволяє сподіватися на те, що і в майбутньому колектив філії ще не раз досягатиме високих показників у роботі, і, відповідно, буде і надалі зростати добробут працівників.

З жовтня 2009 року виконуючим обов'язки начальника філії призначений Арапін Вячеслав Іванович, який до цього займав посаду заступника начальника філії.

Арапін В.І. народився 25.07.1964 року, у 1986 закінчив Запорізький машинобудівний інститут ім. Чубаря за спеціальністю радіоінженер.

З великою шаную і повагою ставляться співробітники філії до ветеранів війни і праці — колишніх працівників Запорізької філії.

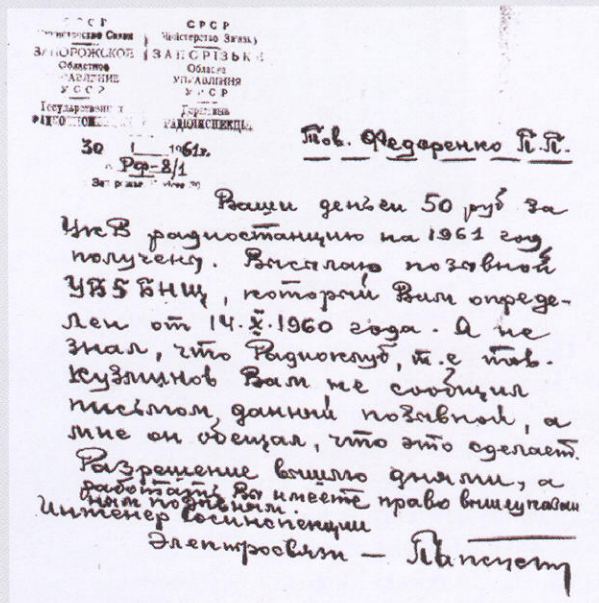
Арапін І.В.

Серед них:

Арапін Іван Володимирович (1930 — 2006 роки). Після закінчення Харківського військового авіаційного училища зв'язку з 1954 по 1978 роки працював спочатку начальником зв'язку авіаційної ескадрильї, а потім авіаційного полку Військово-повітряних сил СРСР. З 1978 по 2000 рік працював в ДІЕ спочатку електромеханіком з контролю за усуненням радіоперешкод, згодом

Арапін В.І.

Задokumentовані сторінки історії

Антенне господарство пункту радіоконтролю

інженером оперативно-пошукової групи по боротьбі з протизаконним використанням радіопередавальних пристроїв, старшим інженером, старшим інспектором електрозв'язку, інженером засобів радіо і телебачення, провідним інженером, а з 1996 року — начальником відділу реєстрації, обліку, аналізу та експлуатації ЕМС РЕЗ. На цій посаді Іван Володимирович працював до грудня 2000 року, до виходу на пенсію. Загальний трудовий стаж його складає 49 років, із них в Державній інспекції електрозв'язку — 22 роки.

Мартиненко Михайло Васильович (1928 року народження), людина дивовижної долі. У його послужному списку робота в різних місцях колишнього СРСР. Був і гідрологом в експедиції „Головпівнічморшляху”, служив у лавах Радянської Армії, працював інженером, начальником сектору, а згодом, начальником сектору технологічного відділу конструкторсько-технологічного бюро „Прогрес”. З 1968 по 1983 роки був штурманом літака, а згодом, авіаційної ескадрильї Курського авіазагону.

Робоче місце інженера пункту радіоконтролю

17 років Михайло Васильович віддав праці в ДІЕ. Спочатку електромеханіком ДІЕ Запорізького обласного виробничо-технічного управління зв'язку (ОВТУЗ), потім інспектором електрозв'язку, інженером засобів радіо і телебачення.

Власов Іван Олександрович, після закінчення Ставропольського вищого військового авіаційного училища льотчиків та штурманів ППО з 1973 по 1988 роки проходив службу в Радянській Армії. Після звільнення (остання посада — штурман полку, льотчик 1-го класу), в 1988 році, працював Головою первинної організації ДТСААФ на Запорізьких заводах „Дніпроспецсталь” та „Іскра”. З 1992 року Іван Олександрович працює в Запорізькій філії УДЦР. Тривалий час був головою профспілкової організації. Неоціненний є його вклад в роботу з радіоаматорами області.

Івано-Франківська філія

Івано-Франківська філія УДЦР

м. Івано-Франківськ, 76000
вул. Січових Стрільців, 30-Б

Тел.: (0342) 75-02-90

Начальник:

Бортов Віталій Геннадійович

Івано-Франківська філія Українського державного центру радіочастот починала свою діяльність як Державна радіоінспекція дирекції радіотрансляційних мереж. А з 1966 року — як інспекція у складі Івано-Франківського обласного виробничо — технічного управління зв'язку.

З 1 жовтня 1995 року Державна інспекція електрозв'язку була виведена зі складу Івано-Франківського ОВТУЗ і стала самостійним підрозділом Центру «Укрчастотнагляд» в Івано-Франківській області, а з червня 2004 року мала назву Івано-Франківська філія Українського державного центру радіочастот.

Ємельянов П.І.

Очолювали структурний підрозділ досвідчені спеціалісти. Одним з перших керівників, чие ім'я зберіглося в архівних матеріалах, був *Ємельянов Павло Іванович*, який народився 7 січня 1925 року в с. Ново-Логіново Дзержинського району Омської області. Він закінчив Івано-Франківський інститут нафти і газу. Працював інженером Держрадіоінспекції дирекції радіотрансляційних мереж Івано-Франківської області, старшим інженером Державної інспекції електрозв'язку. З 1972 року по 1985 рік — начальник Державної інспекції електрозв'язку Івано-Франківського обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

Замінив *Ємельянова П.І.* на посту *Турелик Володимир Іванович*, який народився 5 травня 1941 року в с. Войнилів Калуського району Івано-Франківської

На завданні

області. Він є випускником Львівського політехнічного інституту. Працював на Івано-Франківській ретрансляційній станції електромеханіком, а згодом — старшим електромеханіком, інженером. З 1985 року по 1995 рік — начальник Державної інспекції електрозв'язку Івано-

Турелик В.І.

Франківського ОВТУЗ. З 1995 по 2002 рік був начальником Державної інспекції електрозв'язку по Івано-Франківській області Центру „Укрчастотнагляд».

Бортов В.Г.

Після Турелика В.І. цю посаду обійняв Бортов Віталій Геннадійович, який народився 25 лютого 1954 року в м. Івано-Франківську. Закінчив Орловське вище військово-командне училище зв'язку КДБ при РМ СРСР за спеціальністю електрозв'язок та Івано-Франківський інститут нафти і газу. Проходив службу

Це вже історія...

в органах внутрішніх справ Івано-Франківської області на посадах інженера зв'язку, начальника пересувного вузла зв'язку, начальника центру АСУ. З 2002 року – заступник начальника, начальник Державної інспекції електрозв'язку по Івано-Франківській області. З 2004 року – начальник Івано-Франківської філії Центру „Укрчастотнагляд».

На сьогоднішній день в філія працює 20 чоловік. В її складі, крім керівництва, адміністративно-технічного персоналу знаходяться група радіочастотних присвоєнь; група РЕЗ та ВП; група радіочастотного моніторингу; група матеріально-технічного забезпечення.

Філія розміщується у власних приміщеннях площею 110,6 кв.м. та орендованих приміщеннях на площі 133,0 кв.м. Вона оснащена стаціонарним комплексом радіомоніторингу, двома мобільними комплексами радіомоніторингу, системою автоматизованого радіоконтролю в складі двох автономних вимірювальних комплексів.

Обладнання, яким оснащена філія, дає змогу дає змогу працівникам виконувати поставлені завдання з радіочастотного моніторингу, контролю параметрів випромінювання та забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів.

На території області здійснюють свою діяльність близько 200 користувачів радіочастотного ресурсу. Працює понад 850 базових станцій операторів стільникового зв'язку, 95 телевізійних передавачів, 18 радіомовних станцій, більше чотирьох тисяч радіоелектронних засобів відомчих мереж, 165 аматорських радіостанцій.

В філії працюють фахівці, котрі мають стаж роботи в галузі зв'язку понад 20 років.

Це – інженер 1 категорії групи радіочастотних присвоєнь Гайдамака В.Д. та водій Бажалюк Б. М.

За високі досягнення та ефективну працю працівників філії нагороджено урядовими нагородами та нагородами Центру „Укрчастотнагляд». Серед них: *Міхненко І.П.* (пенсіонер) — Подякою Кабінету Міністрів України та Відзнакою Центру „Укрчастотнагляд»; *Бажалюк Б.М.* — нагрудним знаком „Почесний зв'язківець України»; *Панчишин М.І.* — Відзнакою Центру „Укрчастотнагляд»; *Бутенко Л.В.* — Відзнакою Центру „Укрчастотнагляд».

Кіровоградська філія УДЦР

м. Кіровоград, 25009
вул. Зої Космодем'янської, 5

Тел.: (0522) 33-45-98

Начальник:

Бреус Микола Васильович

З введенням посади старшого інженера групи контролю за радіоперешкодами фактично і розпочинається історія філії. Власне від запровадження цієї посади у 1963 році, й по 1980 рік проблемами використання радіочастотного ресурсу в області опікувалася одна людина — *Боев В.О.*

Боев В.О.

Валентин Олександрович закінчив профільний Одеський технікум зв'язку. В різні роки займав посади старшого інженера групи контролю за радіоперешкодами при обласному вузлі зв'язку, начальника Державної інспекції електрозв'язку, провідного інженера лабораторії зв'язку. Неодноразово заохочувався за втілення новітньої техніки та технології, за виконання позапланових завдань.

На жаль, цієї людини, яка практично все життя віддала галузі зв'язку та радіочастотного ресурсу, вже немає серед нас. Як пригадує, його дружина, Неля Олександрівна, династія Боевих-зв'язківців налічує близько 350 років трудового стажу.

Працівник філії *Авекін О.І.* розповідає, що в ті далекі 70-80 роки, працювати було набагато спокійніше, ніж зараз. Основними користувачами радіочастотного ресурсу на той час були колгоспи області, залізниця, стратегічні підприємства. Невпинно велася боротьба з радіохуліганями. У різні часи штат спеціалістів не перевищував 8 осіб. Радіочастотний контроль в обласному центрі здійснювали за допомогою радіоприймача Волна-К, пеленгатора РК5 та іншого обладнання. Використовували автомобілі ЕРА3, а потім УАЗ-496 з потужним на той час мобільним комплексом Луч-1М. Проводили спільні заходи з органами вну-

трішніх справ області, під час яких вилучали обладнання, що експлуатувалося незаконно.

Діяльність Державної інспекції електрозв'язку по Кіровоградській області розпочалася з жовтня 1995 року, коли регіональну інспекцію відокремили від обласного підприємства електрозв'язку „Кіровоградтелеком” та ввели до складу Українського Республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів.

У 1996 році ДІЕ по Кіровоградській області введено до складу Українського державного центру радіочастот та нагляду за зв'язком. А вже у 2004 році регіональну інспекцію перейменовано в Кіровоградську філію Українського державного центру радіочастот.

Разом з представниками силових структур

Свою діяльність регіональна інспекція здійснювала, маючи у власності одне приміщення (на 5-му поверсі) і одне орендоване (на 1-му поверсі) в багатоповерховому будинку. Це було дуже незручно та створювало чимало проблем у роботі, оскільки колектив був досить великим: 14 — 15 працівників.

З 1980 і до середини 2005 року філію очолювали:

Чередниченко Аркадій Іванович (1980 — 2002 роки) який керував галуззю радіочастотного ресурсу 22 роки (при загальному стажі в галузі зв'язку 40 років).

Завдяки йому вдалося налагодити роботу регіональної інспекції як нового підприємства з початку реорганізації, придбати приміщення для здійснення радіочастотного моніторингу та необхідні транспортні

засоби. Ефективно організована і боротьба з порушеннями законодавства в галузі радіочастотного ресурсу. Чередніченко був визнаний кращим раціоналізатором Міністерства зв'язку (1978 рік);

Чередніченко А.І.

Бредіхін Олексій Миколайович (2002 — 2005 роки), за час керівництва якого було придбано двоповерховий будинок під офіс філії, налагоджено ефективну роботу підприємства та порядок здійснення радіочастотного моніторингу.

Новий етап у розвитку Кіровоградської філії Українського державного центру радіочастот починається з призначення керівником філії *Бреуса Миколи Васильовича* (з червня 2005 року).

Микола Васильович (18.11.1966 року народження) закінчив Полтавське вище командне училище зв'язку

Бредіхін О.М.

ім. Москаленка і Національний університет внутрішніх справ. До призначення начальником філії обіймав посаду начальника Центру зв'язку Управління МВС України в Кіровоградській області.

Бреусу М.В. вдалося суттєво покращити роботу підприємства та забезпечити працівникам належні умови праці. Зросли економічні та фінансові показники філії, реконструйовано офіс (виконано сучасний ремонт, оптимізовано робочі місця працівників, з дотриманням необхідних норм щодо охорони праці та техніки безпеки), налагоджено тісні стосунки з профільними і державними підприємствами міста та області.

В колективі створено атмосферу взаємодопомоги та порозуміння що безпосередньо впливає на трудові досягнення.

Бреус М.В.

Колектив вміє ефективно трудитися і корисно відпочивати. У вільний час волейбольна команда філії тренується і бере участь у спортивних змаганнях. Це об'єднує колектив і створює в ньому відповідний мікроклімат.

Приклад в роботі подають ветерани: *Світлана Бабочкіна* — бухгалтер 1 категорії працює 12 років; *Володимир Царюк* — інженер 1 категорії групи РЕЗ та ВП, працює 21 рік; *В'ячеслав Чуйков* — інженер групи РЕЗ та ВП, працює 16 років; *Оксана Гриценко* — інженер 2 категорії групи радіочастотних присвоєнь, працює 15 років; *Олександр Авекін* — водій автотранспортних засобів 1 класу, працює 21 рік.

Одним з важливих показників діяльності філії є кількість радіоелектронних засобів, зареєстрованих

Зовнішній вигляд будівлі філії

на території області. За останні п'ять років їх кількість збільшилася майже втричі.

Для проведення ефективного технічного контролю РЕЗ частотокористувачів на території міста та області використовується й відповідне технічне обладнання: мобільні комплекси радіоконтролю серії РМ-1300; визначник робочих каналів БС стільникового зв'язку

ОРБКС-0.1; автоматизована система радіомоніторингу АСРМ-1010Р; вимірювач рівня сигналів наземного та супутникового телебачення PROLINK-4С, аналізатор спектру Advantest, носимі радіопеленгатори.

Створено й належні умови для підтримання високого іміджу та авторитету філії, ефективного та якісного обслуговування клієнтів і користувачів радіочастотного ресурсу, виконання вимог охорони праці та техніки безпеки, комфортної роботи й відпочинку персоналу.

Для досягнення більш високих результатів у роботі та ефективної реалізації перспективних завдань передбачено вдосконалення наявного обладнання, закупівля спеціалізованої станції для технічного контролю РЕЗ у високих діапазонах частот; придбання сучасного мобільного комплексу на базі автомобіля Haver.

Робочий епізод

Кримська філія УДЦР

м. Сімферополь, 95043
вул. Київська, 133

Тел: (0652) 25-80-49

Начальник:

Береза Анатолій Андрійович

На підставі наказу начальника Державної інспекції електрозв'язку по Автономній Республіці Крим та м. Севастополю від 02.10.1995 року № 1/К підрозділ ДІЕ Кримського республіканського підприємства електрозв'язку об'єднання „Укртелеком” було передано до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів. Згідно з ним 16 працівників перевели у ДІЕ по АР Крим та м. Севастополю.

Цей день і вважається днем створення ДІЕ.

На той час це був невеликий відділ, який складався з групи по боротьбі з незаконно діючими передавачами та групи пошуку радіозавад.

В Кримській філії працюють фахівці, які пам'ятають роботу часів ДІЕ Міністерства зв'язку СРСР. Як згадує технік *Савицька Л.А.*, начальником ДІЕ в 70-х роках була *Спиридонова В.О.*, а згодом начальником відділу став *Проскурін І.П.*, який тривалий час керував Кримським ОВТУЗ.

Першим начальником ДІЕ по АР Крим та м. Севастополю призначили *Бутроменка О.І.*, 1948 року народження, який керував підприємством з 1995 по 1997 рік. Нині він очолює Державну інспекцію зв'язку у АР Крим.

Гладкіх В.М.

Наступним начальником ДІЕ з 15.07.1997 року призначено *Трушкова А.М.*, 1953 року народження. Він очолював підприємство до 14.10.2002 року.

З 1997 по 2003 рік заступником начальника ДІЕ був *Гладкіх В.М.*, 1933 року народження.

З 16.10.2002 року начальником ДІЕ по АР Крим та м. Севастополю призначений *Берега А.А.*, 1956 року народження. У 1985 році він закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за фахом інженер електрозв'язку. Трудову діяльність *Анатолій Андрійович* розпочав з міської і міжміської телефонної станції, пройшовши шлях від електромеханіка до начальника Кримської філії ДІ УДЦР. Більше 24 років віддано ним галузі зв'язку.

Трушков А.М.

Заступником начальника ДІЕ з 2003 року працює *Романько В.Д.*, 1961 року народження. У свій час він закінчив Азербайджанський політехнічний інститут ім. Ч. Ільдрима за спеціальністю радіотехніка та Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського. Працював в органах виконавчої влади на посаді начальника управління зв'язку та інформатики Ради Міністрів АР Крим.

Основним напрямом роботи колективу у попередні роки була боротьба з радіохуліганями в середньо-хвильовому та короткохвильовому діапазоні. На передньому фронті цієї боротьби, як правило, були люди, які мали досвід радіоконтролю, набутий у лавах Збройних Сил. Виїзди пошукова група здійснювала на автомобілі ГАЗ-69. Крім водія, група складалася із трьох співробітників із стандартним на той час розподілом функцій. При необхідності, така група, досягнувши певної зони дії, озброювалася переносною рамковою антеною й пеленгатором середньо-хвильового діапазону, а по-

тім виходила з автомобіля й пішки проводила пошук джерел випромінювання. Під час руху третій учасник групи здійснював спостереження за дахами на предмет виявлення антенно-фідерних пристроїв. Особливо втончені хулігани вели спостереження за вулицею під час роботи радіостанції, а, виявивши групу пошуку, на-

Романько В.Д.

магалися „замести сліди”, маскувалися. Відзначалися випадки, коли антенний спуск прилаштували через вентиляцію. Тому група як могла втаємничувала свою роботу, щоб захопити порушників зненацька. На жаль,

не зберігся зразок простого контрольного пристрою до наших днів.

Технічне оснащення ДІЕ по АР Крим і м.Севастополю змінювалося із зростанням фінансових можливостей філії. На початку 80-х років радіоконтрольне обладнання складалося в основному з армійських радіоприймачів Р-250, Р-313, Р-323, Хвиля, Р-375. Приймач Р-375 був з грифом „таємно” і до роботи з ним допускався тільки керівний склад підрозділу. Робота на таких радіоприймачах вимагала постійної уваги. Оператор, що використовував таке обладнання, контролював, як правило, одну частоту. Робота велася тільки по контролю дотримання правил радіообігу та пошуку незаконно діючих радіопередавачів.

Контроль параметрів радіовипромінювань стало можливим проводити, коли у 1981 році з'явилися перші селективні мікровольтметри виробництва. Тепер вдавалося вимірювати напруженість електромагнітних полів, визначати зони впевненого прийому ТВ і РВ передавачів. Окремо варто згадати про придбання у 1982 році аналізатора спектру ЕТ 001 виробництва. Цей прилад уперше дав можливість виміряти ширину спектрів радіовипромінювань, оцінювати характер радіоперешкод і рівні позасмугових випромінювань радіопередавачів.

В 1985 році власними силами було створено пересувний радіоконтрольний пункт на базі автомо-

В умовах високогір'я

Нам зверху чутно все...

біля ЗНУК, укомплектований двома радіоприймачами Р-323М, селективним мікровольтметром SMV 8.5, комплектом антен та автономною системою електроживлення. Цей пересувний РКП відпрацював до 1999 року, проїхавши дорогами Криму понад 500000 кілометрів.

З появою у ДІЕ (наприкінці 90-х років) радіоконтрольного обладнання нового покоління — скануючих широкосмугових радіоприймачів AOR3000, ICOM8500 і створеного на їх основі комплексу автоматизованого радіоконтролю — дало змогу не відстати від нових телекомунікаційних технологій. З'явилася можливість контролювати роботу обладнання стільникового зв'язку, мереж зв'язку широкосмугового радіодоступу та радіорелейних станцій.

У 2005 році в Кримській філії УДЦР запрацював перший фрагмент автоматизованої системи моніторингу з каналом зв'язку Сімферополь — Київ.

На підставі наказу Центру „Укрчастотнагляд” від 30.04.2004 № 182 ДІЕ по АР Крим та м. Севастополю перейменовано в Кримську філію Українського державного центру радіочастот.

До 2005 року до складу філії входила територіальна група м. Севастополя. За час існування штатна структура підприємства зазнала змін. У зв'язку з виробничою необхідністю та на підставі наказу Центру „Укрчастотнагляд” від 06.08.2004 № 310 „Про створення Севастопольської філії” із штатного розпису Кримської філії УДЦР були виведені посади начальника групи, інженера 1 категорії та інженера 2 категорії територіальної групи (РКП м. Севастополя).

Штатна структура філії нині становить 50 чоловік. Це — керівництво, адміністративно-технічний персонал, бухгалтерія, група РЕЗ та ВП, відділ РЧП, відділ РЧМ, група МТЗ та п'ять територіальних груп, розташованих у Євпаторії, Джанкої, Керчі, Феодосії та Ялті.

Розгалужена мережа, що складається з 7 радіоконтрольних пунктів, дає змогу контролювати зі стаціонарних постів радіоконтролю роботу 62% РЕЗ, що працюють в АР Крим.

Для виконання завдань з радіоконтролю фахівці територіальних РКП забезпеченні сучасними скануючими радіоприймачами (AR5000A та IC8500) та стаціонарними комплексами радіомоніторингу РМ-172. На

першому етапі побудови єдиної автоматизованої системи радіочастотного моніторингу у м. Сімферополі розміщено два автоматизованих вимірювальних комплекси АВК-СП. Для роботи поза зоною електромагнітної сумісності РКП використовуються дві мобільні станції радіомоніторингу РМ-1300М та РМ-1300М-1РЗ/5.

Наявність аналізаторів спектру Prolink-4С та Prolink-3+ і набір конверторів дозволяє виконувати окремі завдання в певних інтервалах у діапазоні частот до 8 ГГц.

Береза А.А.

Контроль мереж ШСЗ (2,4 ГГц) стандарту 802.11b здійснюється за допомогою обладнання ШСЗ-01 (виробництва ХСВД „Спецвузавтоматика”) та обладнання, виготовленого фахівцями філії.

При виконанні робіт за договорами з виміру параметрів телекомунікаційних мереж застосовується аналізатор сигналів АСТЗ.

Подальший розвиток системи АСРМ дав змогу в 2007 році дообладнати всі РКП сучасними автоматизованими станціями радіоконтролю, об'єднати їх в єдину мережу обміну інформацією та підключення до бази даних РЕЗ з частотоприсвоєнь, виконувати централізовано і дистанційно радіоконтроль визначеної кількості РЕЗ.

У Криму складний географічний рельєф та висока насиченість радіоелектронних засобів, тому виконання обов'язків фахівцями іноді дається нелегко. Кримська філія займає перше місце за кількістю радіоконтрольних пунктів, розміщених у містах, що мають максимальну

щільність РЕЗ. У регіонах Криму в складі територіальних груп працюють 12 інженерів і техніків.

Коли в 1995 році було засновано ДПЕ, відділ обліку, розвитку і контролю РЕЗ на місці експлуатації виконував різнопланові функції. Чотири інспектори оформляли дозволи на експлуатацію і здійснювали нагляд на місцях встановлення РЕЗ. Два інженери облікової групи, яка входила до структури відділу, вели облік частотоприсвоєнь, кількості РЕЗ і виписували рахунки частотокористувачам за радіочастотний моніторинг. Був у відділі старенький комп'ютер „Іскра”, на якому працювали по черзі.

У 2004 році відділ обліку, розвитку і контролю РЕЗ на місці експлуатації реорганізували в три структурні підрозділи: відділ радіочастотних присвоєнь, відділ нагляду та договірно-розрахункову групу.

Розподіл обов'язків у відділі за видами зв'язку також має свої якісні результати. Звичайно, тут кожен може за-

Вибір місця для роботи

мінити відсутнього колегу, але оператори стільникового зв'язку звикли спілкуватись з інженером 1 категорії *Трушковою С.Ю.* та інженером 2 категорії *Василів О.В.*, тому що саме вони спеціалізуються на радіорелейних лініях та базових станціях стільникового зв'язку. З питаннями по технологіях радіодоступу з ШПС краще звертатися до інженера 2 категорії *Антонюк І.І.* „Капітаном” суднового обладнання є інженер 2 категорії *Міхєєва Л.С.*, яка має в цьому тридцятирічний досвід. Молодий інженер 2 категорії *Макарська А.В.* опановує телерадіомовлення, вивчає нові технології в цьому виді радіозв'язку і спілкується з представниками ТРК, переконуючи їх привести свою діяльність у відповідність з законодавством.

З дня заснування ДПЕ відділом радіочастотного моніторингу керував *Гуляєв-Зайцев В.С.*, який у 2006 році вийшов на пенсію. Він є ветераном Кримської філії. Колишнього начальника відділу РЧМ змінив *Головін К.В.*, який продовжує вирішувати питання з радіочастотного моніторингу.

Провідний інженер *Ковтун О.М.* очолює групу радіоконтролю відділу РЧМ.

Великої поваги й подяки заслуговують ветерани філії.

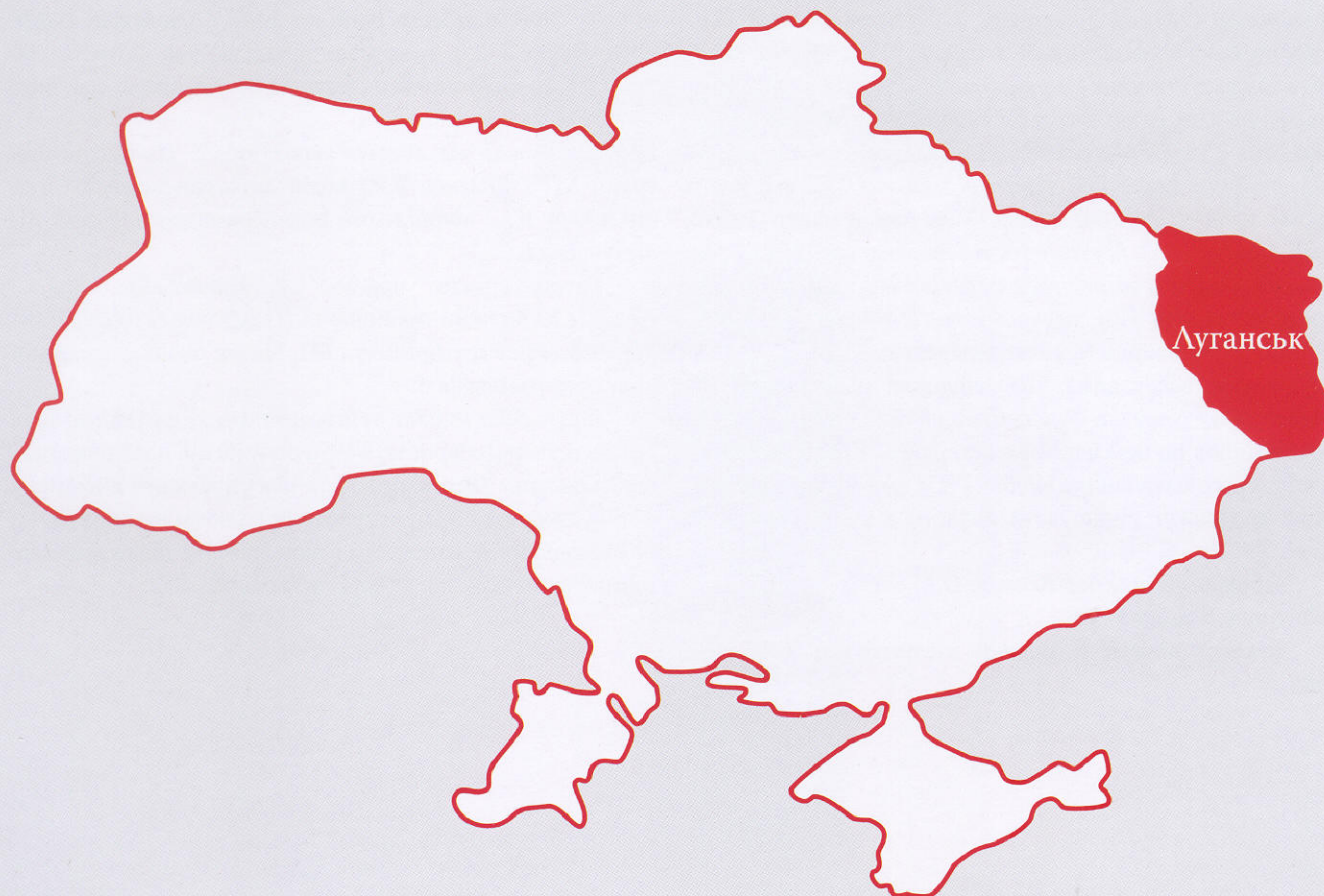
Серед них жінки-оператори *Савицька Л.А.*, *Вострухіна Н.М.*, *Бурмістрова Н.В.* працюють понад 35 років у системі зв'язку. Нині всі вони є техніками 2 категорії. *Борищов В.А.* — ветеран праці, він уже відзначив 50-річчя свого виробничого стажу на посаді оператора, нині — техніка 2 категорії.

Не можна не згадати завідуючого господарством групи МТЗ *Саленко В.В.*, водія автотранспортних засобів *Журбу В.К.*, колишнього інженера відділу РЕЗ та ВП *Нечунаєва Б.С.*

Багато років працює у Кримській філії і *Полухін Ю.В.*, який пройшов шлях від інспектора зв'язку до начальника групи РЕЗ та ВП. Він же очолює профспілкову організацію філії.

В сучасних умовах неможливе функціонування філії без досвідченого юриста. З 1998 року на цій посаді працює юрисконсульт *Щербакова А.Д.*, яка спрямовує діяльність філії у стосунках з користувачами радіочастотного ресурсу відповідно до існуючого законодавства щодо використання радіочастотного ресурсу України.

Луганська філія УДЦР

м. Луганськ, 91055
вул. Даля, 13-а

Тел.: (0642) 71-97-00

Начальник:

Вітер Олександр Володимирович

Державна інспекція електрозв'язку по Луганській області створена на початку 60-х років минулого століття, коли до штату Луганського обласного вузла зв'язку була введена посада інженера електрозв'язку по лінії ДІЕ УРСР. На цю посаду призначили *Мозилєва С.А.* Тоді ж при Луганській дирекції радіотрансляційної мережі створюється група контролю за радіоперешкодами в кількості двох працівників (інженер та електромеханік). Група займалась пошуком радіозавад та виявленям НДП в СХ діапазоні. Застосовували вже відомий переносний радіопеленгатор СХ „Кулик” та радіоприймач „Селга”. Прослуховування ефіру здійснювали за допомогою стаціонарного радіоприймача ПТС-54. Для пошуку радіоперешкод використовувались селективні приймачі.

Петроневиц П.Г.

У 1967 році до штату обласного вузла зв'язку вводиться посада старшого інженера ДІЕ, на яку призначають *Петроневица П.Г.* Йому ж підпорядковується група контролю за радіозавадами, її кількість збільшується до трьох працівників.

У 1972 році у Ворошиловградському обласному виробничо-технічному управлінні зв'язку було створено ДІЕ по Ворошиловградській області і наказом від 29.09.1972 № 6 Державної інспекції електрозв'язку Мінзв'язку СРСР начальником призначено *Петроневица П.Г.*, який мав вищу освіту після закін-

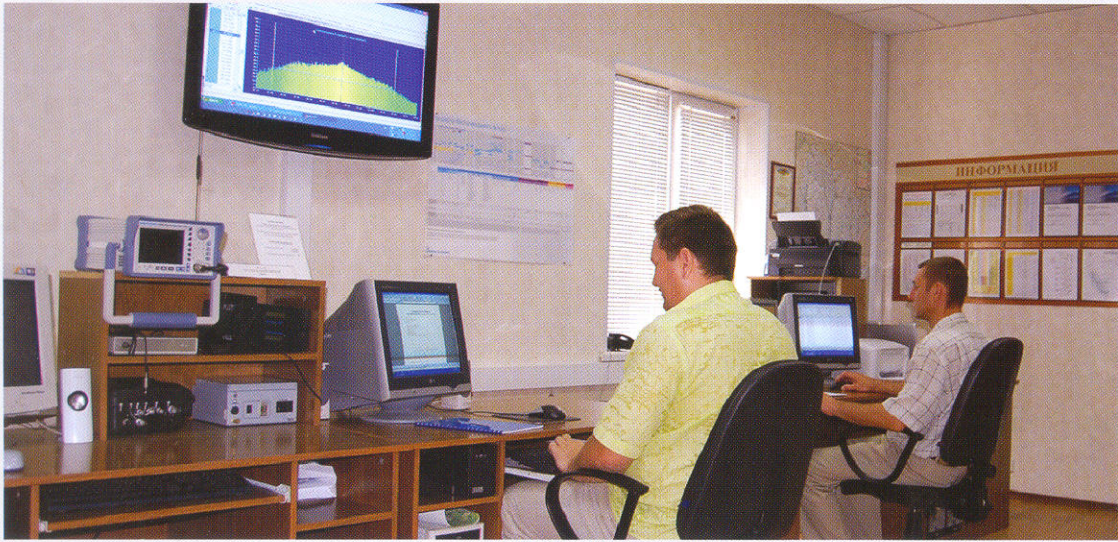
чення Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім.О.С.Попова. В ті роки на обліку ДІЕ знаходилось близько 8000 РЕЗ.

В 1978-1979 роках почалось створення радіоконтрольних пунктів ДІЕ і групи техконтролю РЕЗ та індустріальних завод. Для розміщення РКП міськвиконками виділили приміщення на останніх поверхах житлових висотних будинків в Луганську, Лисичанську, Стаханові, Свердловську. Всі пункти були обладнанні радіоприймачами військового призначення: Р-250, Р-311, Р-339, Р-323, Р-326; стаціонарними морськими КХ пеленгаторами „Рибка”; переносними КХ пеленгаторами „Сова”; мобільними КХ пеленгаторами військового призначення РП-3, РП-4, які в подальшому були замінені КХ пеленгаторами „Луч-1”, змонтованими на автомобілях ГАЗ 69 (4 одиниці).

На початку 80-х років на заміну застарілої техніки почала поступати нова. Отримали радіоприймачі Р-313, Р-323М, Р-326М, Р-250М; мобільні КХ пеленгатори „Луч-1М”, змонтовані на автомобілях УАЗ 469 (один для обласного центру та по одному для кожного РКП області); селективні мікровольтметри STV-301, STV-401, SMV-8,5. На РКП у Луганську, Лисичанську, Свердловську встановили стаціонарні морські КХ пеленгатори „Coden” (японського виробництва).

На зв'язку С.Воловіков

Робочий момент

В ці роки загальна кількість працівників ДІЕ вже становила 20 працівників. Було сформовано 5 оперативно-пошукових груп з виявлення НДП в СХ діапазоні. Тільки в період з 1972 по 1990 рік виявили та вилучили близько 11 тисяч саморобних передавачів. Координацію діяльності цих груп здійснювала спеціальна комісія, до складу якої входили представники ДІЕ, УМВС, КДБ, комітету ДТСААФ.

До жовтня 1995 року ДІЕ, як структурний підрозділ, входила до складу „Укртелекому”. В серпні 1995 року вона була відокремлена від „Укртелекому” і підпорядкована УРЦ ЕМС РЕЗ.

З 1997 року розпочинається інтенсивне перенаснащення ДІЕ новою технікою радіоконтролю та комп'ютерами. Придбано найсучасніший мобільний програмно-апаратний комплекс радіомоніторингу РМ-1300 вітчизняного виробництва ХСПУ „Спецвузавтоматика”, який давав змогу проводити вимірювання технічних параметрів випромінювання передавачів до 2600 МГц та пеленгування РЕЗ на частотах до 1000 МГц. На всіх РКП встановлюють стаціонарні програмно-апаратні комплекси радіомоніторингу РМ-172.

У 1999 році ДІЕ нарешті придбала будівлю для офісу за адресою: м. Луганськ, вул. Шевченка, 35 (до цього часу декілька разів змінювала орендовані приміщення).

У 2000 році на обласному РКП змонтовано стаціонарний програмно-апаратний комплекс радіомоніторингу з можливістю пеленгування РМ-2500.

У 2004 році філія придбала мобільний КХ пеленгатор РП-1/30, розроблений та виготовлений ТОВ „Адалін” за технічним завданням філії. Такий пеленгатор є тільки в Луганській філії.

Вітер О.В.

Будівля філії

Наступного року, за планом впровадження автоматизованої системи радіомоніторингу, в Луганську введено в дію один АИК-С.

В 2008 році на території області вже працюють 6 комплексів АИК-С (Луганськ — 2 одиниці, по одному в м. Лисичанськ, Стаханов, Ровеньки, Красний Луч).

В цьому ж році філія передислоковується в більш просторий та сучасний будинок за адресою: м. Луганськ, вул. Даля, 13А, придбаний Центром „Укрчастотнагляд”.

На цей час філія має найсучасніше обладнання радіомоніторингу та вимірювальні прилади для виконання радіоконтролю за роботою РЕЗ та вимірювань параметрів випромінювань РЕЗ багатьох радіо технологій. Задля цього задіяні 5 спецавтомобілів для виконання робіт з радіочастотного моніторингу, на яких встановлено обладнання мобільних комплексів радіомоніторингу РМ-1300-М1 (2 од.), РМ-1300-Р3/5; РМ-1300-2Р3; мобільний КХ пеленгатор РП-1/30; носимий вимірювальний комплекс радіомоніторингу та пеленгування АРК-НКЗИ; аналізатори спектру U-3772 та FS300 (виробник „Rohde&Schwarz»); вимірювачі потужності, вимірювачі рівнів сигналів, інші прилади.

На території області зареєстровано і працює одних тільки базових станцій стільникового зв'язку більше 1600, 166 РЕЗ теле— і радіомовлення, близько 5000 базових та стаціонарних РЕЗ інших техноло-

гій радіозв'язку (не враховуючи абонентські РЕЗ) та близько 1800 аматорських РЕЗ.

Автопарк складається з 8 автомобілів.

Петроневи́ч П.Г у 2002 році вийшов на пенсію. В цьому ж році на посаду начальника Луганської філії був призначений *Олександр Вітер*.

В колективі є ветерани:

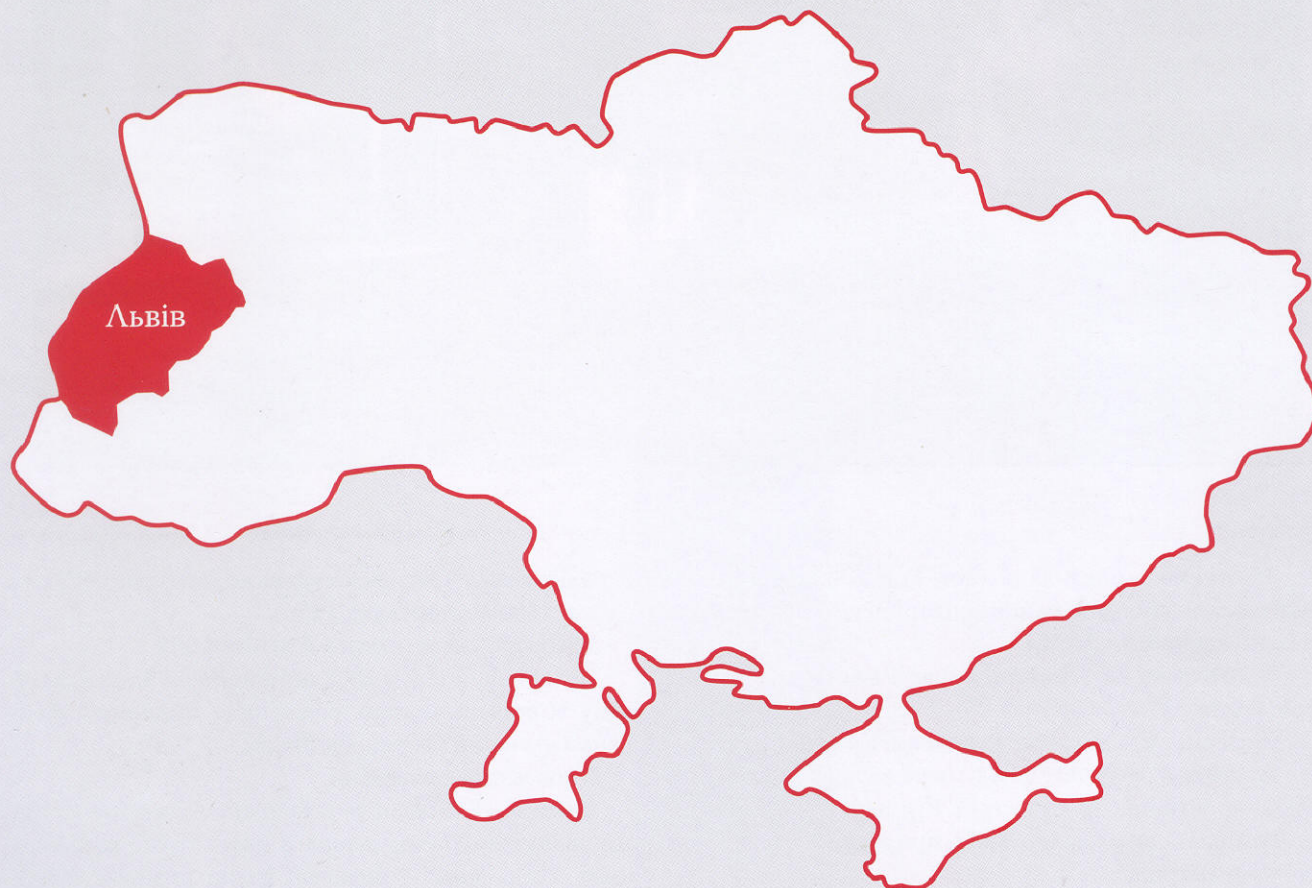
Людмила Хлопкова почала працювати в ДІЕ у 1982 році радіооператором першого класу групи радіоконтролю. Нині вона — інженер групи радіочастотних присвоєнь;

Петро Левченко прийшов в ДІЕ у 1982 році і був призначений на посаду старшого інженера групи по контролю відомчих РЕЗ. Вийшов на пенсію в 2007 році;

Анатолій Калюжа як почав працювати в 1974 році водієм, так і працює вже 35 років.

Сьогодні штат філії складається з 38 працівників. Всі вони роблять певний внесок у справу контролю за користуванням радіочастотним ресурсом Луганщини. Колектив склався дуже дружній, злагоджений. Він вміє не тільки добре працювати, але й змістовно відпочивати.

Львівська філія УДЦР

м. Львів, 79018
вул. Стороженка, 20

Тел.: (032) 235-02-43

Начальник:

Перепьолкін Михайло Володимирович

Фасад будівлі філії

Діяльність Львівської філії Українського державного центру радіочастот розпочато на початку 70-х років. На ті часи в складі служби телебачення і радіомовлення Львівського обласного виробничо-технічного управління зв'язку існувала посада старшого інженера Державної інспекції електрозв'язку (з підпорядкуванням по вертикалі ДІЕ України та ДІЕ СРСР), яку обіймав *Бурлев Г.Л.*

З 1973 року у складі Львівського ОВТУЗ створена служба ДІЕ по Львівській області, яку очолив *Русаков К.І.* А з кінця 1979 року і по липень 2006 року (спочатку як ДІЕ по Львівській області, а з 2001 року як Львівську філію УДЦР) керівництво нею здійснювала Почесний зв'язківець України *Світлична Н.С.*

На час заснування служби в ній було 8 працівників: *Русаков К.І., Світлична Н.С., Корніцький В.М., Авдеева С.П., Марков С.І., Хімчак, Бурлев Г.Л., Янакі О.І.* (був-ший радист-заполярник). З них *Русаков К.І., Марков С.І., Хімчак, Бурлев Г.Л., Янакі О.І.* — учасники Великої Вітчизняної війни. У 80-х роках відбувся прихід до ДІЕ

другого покоління працівників — *Юрчиков Є.І., Пенський В.Г., Гарячих Г.І., Полець І.В., Милян А.М., Щербина Є.С., Обручников Г.Л., Румянцев І.П. та Румянцева С.І.*, а в 90-і роки — третього покоління фахівців.

За час існування філії (ДІЕ), як згадують ветерани колективу, в процесі виконання службової

Переп'олкін М.В.

Апаратуру встановлено на Високому замку

діяльності відбувались зустрічі і прямі контакти з чудовими організаторами і висококваліфікованими спеціалістами, такими, наприклад, як *Іванов К.В.*, начальник Державної інспекції електрозв'язку СРСР; *Прокопович В.Т.*, начальник Державної інспекції електрозв'язку України; *Амерханян Г.Г.*, начальник Державної інспекції електрозв'язку України; *Галицький А.Б.*, начальник Державної інспекції електрозв'язку України; *Корзун Б.М.*, провідний інспектор Державної інспекції електрозв'язку України; *Матюшко Г.І.*, провідний інженер Українського державного центру радіочастот та з багатьма іншими.

На жаль, уже немає серед нас тих працівників, які стояли біля витоків Львівської філії. Але згадують історію співробітники, які прийшли до ДІЕ у 80-х роках.

Наприклад, пенсіонерка Галина Іванівна Гарячих (працювала з 1980 по 2007 рік), яка починала діяльність радіооператором, розповідає: „На початку моєї роботи в Державній інспекції електрозв'язку по Львівській області всі працівники, а нас тоді було 10 чоловік, працювали у двокімнатній квартирі, розташованій на

9-му поверсі в буд. № 104 по вул. Любінській. В одній з кімнат знаходився пункт технічного радіоконтролю, де позмінно цілодобово чергували чотири радіооператори. Для радіоконтролю використовували приймачі Р-313, Р-323, Р-375, Р-250 та, як пеленгаційне обладнання, дороблений власними силами авіаційний пеленгатор АРП. На той час в області нараховувалось близько 700 радіомереж, багато з яких працювали цілодобово. Лише в аграрному секторі на контролі знаходилося 110 колгоспів — власників мереж радіозв'язку, серед яких більшість працювали з порушеннями правил. В нічний час відбувався контроль НДП у КХ діапазонах, за результатами якого обласні ДІЕ європейської частини колишнього СРСР повідомляли Державну інспекцію електрозв'язку України про місцезнаходження виявлених порушників радіоефіру.”

Начальник групи РЕЗ та ВП Пенський В.Г. (починав свою діяльність у 1980 році старшим інженером групи радіо завод):

„У 1980 році наша група складалась з 2-х осіб, які упродовж року розглядали 100-110 скарг на радіозаводи, перевіряли та вимірювали параметри високочастотних

Група моніторингу напоготові

генераторів на 96 підприємствах області (на облік було майже 1000 ВЧГ), вели облік та оформляли дозволи для 300 радіоаматорів та колективних радіостанцій Львівщини, брали участь у роботі координаційних комісій з виявлення та припинення роботи НДП. Як пошукове обладнання використовували прилади П4-12, П4-13, ULMZ-4. У 1982 році ДІЕ по Львівській області, як ДІЕ прикордонної області, отримала один (з п'яти виділених для України) аналізатор спектру-вимірвач напруженості поля ET-01 фірми „Rode&Shwartz”, а в середині 80-х років — селективні мікровольтметри STV-301 та STV-401. На ті часи за філією обласним управлінням зв'язку був закріплений один автомобіль УАЗ-469, який використовувався для потреб ОБТУЗ.”

У вересні 2007 року філія залишила орендоване приміщення по вул. В.Великого, 2 та справила новосілля в будинку по вул. Стороженка, 20. В сучасних приміщеннях власного чотириповерхового будинку працює керівництво філії, проводиться прийом відвідувачів та видача дозволів на експлуатацію РЕЗ. Там же знаходяться бухгалтерія, договірно-розрахункова група, інженер-програміст, група контролю частотоприсвоєнь та група РЕЗ і ВП.

Найкраще сучасний день та динаміку зростання показників філії у 2008 році характеризують наступні цифри. Засобами технічного радіоконтролю, наприклад, охоплені РЕЗ, що належать 687 юридичним особам та 1033 фізичним особам (РЕЗ УКХ зв'язку — 5360

од.; РЕЗ КХ зв'язку — 659 од.; РРЛС — 2238 од.; БС операторів стільникового зв'язку — 1677 од.; РЕЗ ТБ і РМ — 98 од).

Крім того, в області контролюються 1544 одиниці РЕЗ суб'єктів, підприємницької діяльності, ШПС, ст. WLL, ст. DECT, транкінгового та супутникового зв'язку. За 2008 рік оформлені документи на 42 висновки щодо ЕМС та видано 3190 дозволів на експлуатацію РЕЗ.

Для виконання поставлених керівництвом завдань використовуються 5 автомашин, обладнаних мобільними комплексами РМ — 1300М — 1G, РМ — 1300-1P3/5, РМ-1300 — P3/5M, РМ — 1300-2P3, мобільною радіопеленгаторною станцією діапазону 1МГц. — 30 МГц..

В області розгорнуті п'ять автоматизованих стаціонарних пунктів технічного радіоконтролю на обладнанні АИК-С (4 пункта) та АИК-СП (1 пункт).

У технічному приміщенні, придбаному у власність в першому кварталі 2009 року і розміщеному в житловому дев'ятиповерховому будинку по вул. Виговського, 65, розміщений стаціонарний комплекс РМ-172, АРМ обробки і управління РС-157, стаціонарний пункт технічного контролю АИК-С. Тут працюють й інженери відділу радіочастотного моніторингу.

Найближчі плани філії — провести капітальний ремонт та реконструкцію приміщення, освоїти та технічно переоснастити філію на автоматизовані комплекси UMC 100, оволодіти методикою радіоконтролю супутникового зв'язку та цифрового телебачення.

Миколаївська філія УДЦР

м. Миколаїв, 54055
вул. 7-а Слобідська, 70-в

Тел.: (0512) 55-06-37

Начальник:

Палажченко Володимир Іванович

Всюдихідний комплекс радіочастотного моніторингу біля будинку філії

У 1962 році до штатного розпису Миколаївської дирекції радіотрансляційних мереж ввели посаду інженера Державної радіо інспекції, яку посіла молодий фахівець *Лоевська Л.В.*, 1934 року народження, випусниця Одеського електротехнічного інституту зв'язку. Там вона працювала до 1996 року, коли, у зв'язку з реорганізацією ДРТМ в Миколаївське обласне виробничо-технічне управління зв'язку, її перевели на посаду інженера по боротьбі з завадами та ДІЕ ОВТУЗ. У 1971 році Людмилу Василівну призначили старшим інженером по боротьбі з завадами та ДІЕ ОВТУЗ. Під її фактично розпочалося створення, кадрове комплектування та організаційне забезпечення роботи обласної ДІЕ.

У 1996 році штат ДІЕ доповнили ще однією посадою — інженера служби контролю радіозавод. У цьому ж році на неї було призначено 24-річного кваліфікованого радіотехніка *Єрьоміна Ю.Г.*, нині ветерана філії.

До 1972 року працівники ДІЕ входили до складу об'єднаного підрозділу ОВТУЗ — служби радіо, телебачення та ДІЕ. А організаційне і методичне управління роботою обласної інспекції фактично

здійснювало керівництво ДІЕ Міністерства зв'язку СРСР та ДІЕ Міністерства зв'язку УРСР. І лише у

Палажченко В.І.

1972 році обласну ДІЕ вивели зі складу об'єднаної служби і реорганізували в окремий відділ ОВТУЗ.

Цей підрозділ очолила *Лоевська Л.В.*, яка пропрацювала начальником обласної ДІЕ ще 23 роки.

1 липня 1995 року цю посаду обійняв *Коробань Л.М.*, 1947 року народження, який до цього вже мав досвід роботи в галузі. Він 12 років (з 1975 по 1987 рік) був начальником служби радіо ОБТУЗ, 8 років (з 1987 по 1995 рік) очолював обласну профспілкову організацію галузі, працюючи головою обласного комітету профспілки працівників зв'язку. На посаді начальника філії *Коробань Л.М.* працював до 2007 року.

Робочий епізод

Під його керівництвом реорганізовано відділ ОДПЕЗ „Миколаївтелеком” у відокремлений госпрозрахунковий підрозділ Українського республіканського центру ЕМС РЕЗ, згідно з наказом Міністерства зв'язку України від 28.08.1995 № 118.

3 липня 2007 року Миколаївську філію УДЦР очолює *Палажченко В. І.*

На сьогодні філія має 5 автомобілів, сучасний офіс загальною площею 285,5 кв. метрів, де створено належні виробничі і санітарно-побутові умови для працівників філії, за адресою: м. Миколаїв, вул. 7-а Слобідська, 70-В. Є також додаткові виробничі приміщення площею 63,9 кв. метрів за адресою: м. Миколаїв, вул. Чкалова, 167.

З метою забезпечення реалізації одного з основних напрямів роботи — технічного радіоконтролю РЕЗ, пошуку і припинення дії джерел радіозавад не-

законно діючих передавачів — філією створено і задіяно (з використанням орендованих приміщень) ряд стаціонарних радіоконтрольних пунктів, укомплектованих сучасною вимірювальною технікою. Зокрема, ефективно функціонують головний РКП, де розміщено пункт управління регіональної підсистеми АСРМ; автоматизовані РКП на базі обладнання АИК-С, АИК-СП та UMS 100 в м. Миколаєві; зональний РКП (м. Вознесенськ); 4 мобільних РКП на базі обладнання РМ-1300М1, РМ-1300-РЗ/5М, РМ-1300М-2РЗ (автомобілі Ford Tourneo Connect, Renault Kangoo, УАЗ-3163-30).

Для оперативного управління об'єктами технічного радіоконтролю та передачі даних філією створено власну технологічну мережу радіозв'язку з використанням ШСС.

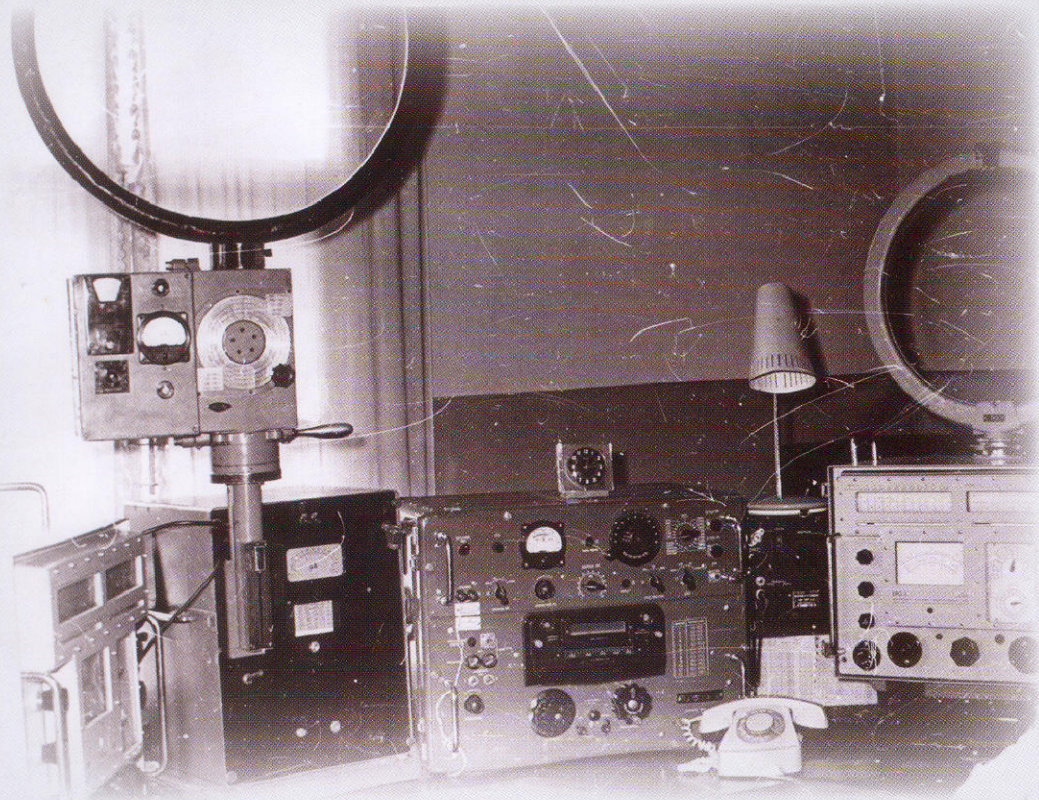
Філія має також власну локальну обчислювальну мережу з використанням 22-х стаціонарних персональних комп'ютерів, яка спільно зі спеціалізованим обчислювальним обладнанням автоматизованої системи радіомоніторингу дозволяє на сучасному рівні виконувати роботи з аналізу електромагнітної обстановки в регіоні, здійснювати реєстрацію, облік, створення та супроводження електронних баз даних частотоприсвоєнь, частотокористувачів і РЕЗ по Миколаєву та Миколаївській області. Значно спрощується й ведення договірної-розрахункової роботи з користувачами РЧР, бухгалтерський облік підприємства.

Станом на 2009 рік штатна чисельність працівників філії складає 29 осіб.

Основу кадрового забезпечення складають фахівці з вищою технічною освітою відповідних напрямків підготовки.

Вони мають необхідний рівень знань та певний досвід роботи в сфері використання радіотехнологій.

Одеська філія УДЦР

м. Одеса, 65059
вул. Краснова, 14, кв.33

Тел.: (0482) 67-34-08

Начальник:

Соломко Олександр Віталійович

Одеська філія Українського державного центру радіочастот бере свій початок від радіоінспекції, створеної згідно з постановою Ради Міністрів СРСР від 16.03.1951 № 829 „Про заходи щодо захисту радіоприймання від індустріальних перешкод” входила на правах відділу до складу Дирекції радіотрансляційних мереж Одеського обласного управління зв'язку.

В 1959 році радіоінспекція Одеської ДРТМ змінила назву на Державну інспекцію електрозв'язку Одеської ДРТМ; з липня 1966 року — Державну інспекцію електрозв'язку Одеського обласного виробничо-технічного управління зв'язку; з грудня 1991 року — ДІЕ Одеського виробничого об'єднання зв'язку „Одесазв'язок”; з червня 1993 року — ДІЕ Одеського обласного підприємства зв'язку „Одесазв'язок”; з грудня 1994 року — ДІЕ Одеського обласного підприємства електрозв'язку „Одесателеком”; з 1 жовтня 1995 року — ДІЕ по Одеській області Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів; з 30 квітня 2004 року — Одеська філія Українського державного центру радіочастот.

Долматов В.П.

Радіоінспекція у своєму складі мала старшого інженера та електромеханіка. Першим старшим інженером була призначена *Столярова Тетяна Емануїлівна*, з 1963 по 1967 рік — *Калошин Валентин Полікарпович*. З 1968 по 1972 рік — *Долматов Валентин Петрович*.

Посаду начальника ДІЕ ввели в серпні 1972 року. 1 серпня 1972 року виконуючим обов'язки начальника, а 2 жовтня 1972 року — першим начальником ДІЕ ООВТУЗ призначено *Долматова Валентина Петровича*, який пропрацював на цій посаді до 2002 року.

Долматов Валентин Петрович народився 29 березня 1937 року у м. Одесі. Закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю радіозв'язок та радіомовлення. Працював старшим інженером РРС Карачаєво — Черкеського обласного вузла зв'язку Ставропольського краю, старшим інженером ДІЕ по Одеській області Одеського обласного виробничо-технічного управління зв'язку, в.о. начальника ДІЕ, а з 1972 року — її начальником. Наказом Міністра зв'язку СРСР від 15.04.1987 № 84-п нагороджений значком „Почесний Радист”. Із загального 45-річного трудового стажу, *Долматов В.П.* пропрацював у Міністерстві зв'язку 42 роки, з них в ДІЕ по Одеській області більше 34 років у т.ч. її начальником — 30 років.

Розгортання апаратури

ДІЕ розміщлася у приміщеннях підстанції радіовузла ДРТМ за адресою: пр. Мира 6, вул. Середньофонтанська, 43, вул. Терешкової 3, вул. Краснова, 12 (12 поверх, двокімнатна квартира). З листопада 1980 року ДІЕ розташовується по вул. Краснова,

Проводяться вимірювання

14, кв.33, 9-й поверх. Планується найближчим часом збудувати власний офіс.

На підставі наказу Міністерства зв'язку СРСР від 11.04.1957 № 367 до складу радіоінспекції включено групу по боротьбі з радіоперешкодами. В ній працювали *Бутник Іван Федорович* та *Рябоконт Андрій Якович*.

Для посилення боротьби з незаконнодіючими передавачами у 1970 році створено групу по боротьбі з НДП та радіоконтрольний пункт. Наприкінці 1969 на початку 1970 року у складі ДІЕ були два РКП і вони розміщувалися в однокімнатних квартирах на першому поверсі по вул Героїв Сталінграда, 77, кв. 78 та на вул. Космонавтів 27/4. У липні 1982 року ці однокімнатні квартири обміняли на одну двокімнатну квартиру по вул. Гайдара, 44, кв. 159, п'ятий поверх. До квітня 1992 року на РКП цілодобово чергували чергові зміни. З грудня 1996 року РКП керує *Де-Стефано Леонард Роккович*.

Згідно з Постановами Ради Міністрів СРСР від 08.09.1977, Ради Міністрів УРСР від 26.10.1977 та наказу Міністра зв'язку СРСР від 13.04.1981 № 135 з 1 жовтня 1982 року у складі Ізмаїльського та Котовського РУЗ були створені пункти технічного радіоконтролю в м. Ізмаїлі та м. Котовську у такому складі: у м. Ізмаїлі — старший інженер та старший електромеханік; у м. Котовську — інженер та електромеханік. Основними завданнями ПТРК були контроль за використанням відомчих радіостанцій, виявлення радіозавод телерадіоприйому та незаконних радіопередавачів у північних та західних зонах Одеської області.

У 1995 році ПТРК увійшли до складу ДІЕ як зональні пункти технічного радіоконтролю, у 2002 році — територіальні групи (ТГ м. Ізмаїла та м. Котовська) у складі відділу радіомоніторингу.

Наказом Міністерства зв'язку УРСР від 20.09.1983 № 168 створена Республіканська радіопеленгаторна мережа (Київ, Одеса с. Дачне, Харків) з наданням прямих міжміських каналів зв'язку Київ-Одеса, Київ-Харків для оперативного зв'язку головної станції з веденими. Республіканський радіопеленгаторний пункт увійшов до складу ДІЕ.

На виконання статті 20 частини 9 Закону України „Про зв'язок” та доручення Кабінету Міністрів України від 22.08.1995 № 15991/24, для приведення структури ДІЕ у відповідність з покладеними на неї завданнями по здійсненню нагляду за додержанням встановленого порядку використання радіочастотного спектра, радіоелектронних засобів і систем кабельного телебачення, норм радіовипромінювання і допустимих індустриальних перешкод радіоприйому та з метою недопущення недобросовісної конкуренції при присвоєнні радіочастот, позивних сигналів та оформлення відповідних дозволів, вдосконалення організаційної структури управління в галузі зв'язку наказом Міністерства зв'язку України від 28.08.1995 № 118 прийнято рішення передати підрозділи Державної інспекції електрозв'язку обласних підприємств електрозв'язку об'єднання „Укртелеком” до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів.

Соломко О.В.

З 1 жовтня 1995 року ДІЕ виключено зі складу Одеського обласного виробничо-технічного управління зв'язку і включено до складу УРЦ ЕМС РЕЗ. ДІЕ по Одеській області увійшла до складу УРЦ ЕМС РЕЗ на правах структурної одиниці з включенням до її складу на правах структурного підрозділу Державної інспекції електрозв'язку по Миколаївській області. З 30 квітня 2004 року — Одеська філія Українського державного центру радіочастот.

З 20 травня по 21 жовтня 2002 року обов'язки начальника ДІЕ виконувала Пушкіна Валентина Віталіївна. Другим начальником ДІЕ з 22 жовтня 2002 року призначено Соломка Олександра Віталійовича, 1964 року народження, закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова в 1986 році за спеціальністю радіозв'язок і радіомовлення, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник. Брав участь у науково-дослідних роботах з тематики: антенна обробка сигналів, електромагнітна сумісність, розповсюдження радіохвиль. Приймав участь в організації та підготовці спеціалістів з спеціалізації „Управління радіочастотним спектром”. В 1995-1997 роках, приймав участь в роботі Міжнародного союзу електрозв'язку.

Становлення та розвиток реєстрації та обліку РЕЗ, оформлення дозвільних документів на використання РЕЗ в Одеській філії тісно пов'язане з ім'ям

Проект нової будівлі філії

Березняка В.О., начальника відділу радіочастотних присвоєнь, який 33 роки працював зв'язківцем в Збройних силах СРСР і України, нагороджений медалями та орденом Червоної зірки. В ДІЕ працює з 1993 року.

У відділі також працюють фахівці: *Могилко Н.О.*, провідний інженер (її загальний стаж роботи в ДІЕ складає близько 34 років у тому числі 10 років у ДІЕ по Дніпропетровській області), *Гончарова В.В.*, інженер 2 категорії (в ДІЕ працює 27 років), адміністратор бази даних *Пешинський Е.С.*

Структурними підрозділами керує заступник начальника філії *Юшкевич В.М.*

Поруч з досвідченими професіоналами працюють молоді фахівці — *Забіякін М.В.*, *Перуцький О.В.*, *Чевганюк В.В.*, *Заболений А.М.*, *Урсу О.О.*

Плідну та якісну працю керівництва та фахівців забезпечує адміністративно — технічний персонал, у якому також працюють спеціалісти високого рівня: *Калініна С.В.*, *Буяков М.С.* (у філії працює більше 15 років), *Новиков В.М.*, *Бондаренко О.М.*

Полтавська філія УДЦР

м. Полтава, 36011
вул. Володарського, 3

Тел.: (05322) 2-99-93

Начальник:

Полевой Олександр Сергійович

Вхід в будівлю філії

З появою залізниці на Полтавщині було впроваджено електрозв'язок, який розвивався разом з розвитком залізничного транспорту.

6 березня 1923 року в домівок полтавчан запроваджувало радіо. В цей період при Обласному управлінні зв'язку була створена Дирекція радіотрансляційних мереж і Управління з монтажу нових радіоточок.

В період з 1936 по 1938 роки й була створена служба радіоконтролю.

Після 1956 року на Полтавщині з'явилося телебачення, контроль за якістю зв'язку посилювався. Цей контроль здійснювало Полтавське управління зв'язку.

В 1963 році для контролю за роботою РЕЗ було створено Державну інспекцію електрозв'язку. До цього часу ДІЕ була відділом обласного виробничого технічного управління зв'язку і розміщувалася в одній маленькій кімнатці на другому поверсі міського радіовузла. Очолював інспекцію в той час старший інспектор *Бабенко Іван Михайлович*.

У складі інспекції знаходився радіоконтрольний пункт, що розміщувався у мікрорайоні „Алмазний”. В ДІЕ працювало 4 інженери та 2 радіооператори.

За інспекцією було закріплено автомобіль УАЗ 452. Матеріальна база складалась з радіоприймачів військового зразка Р-250, Р-316, Р-313, Р-323. Основними напрямками роботи на той час були: призначення радіочастот РЕЗ; видача дозволів на реєстрацію РЕЗ підприємствам народного господарства; пошук ра-

Полевой О.С.

діоперешкод ТБ та радіомовленню на відомчих радіомережах; контроль ВЧ генераторів на промислових підприємствах області; радіомоніторинг відомчих радіомереж.

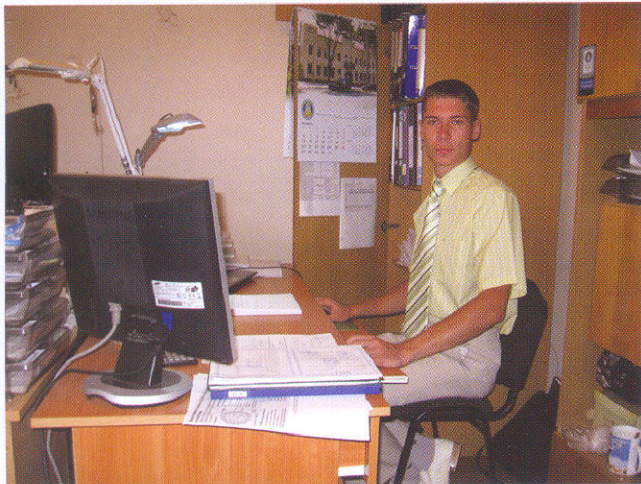
У 1973 році начальником ДІЕ стає *Ломако В.О.*, колектив зростає до 10 осіб. Офісне приміщення підприємства розміщується в старому будинку по вул. Новобазарній, 13, і складалося з 3 кімнат.

До 1987 року начальниками ДІЕ були *Панченко І.С.*, *Даниленко О.Т.*, а з 1987 по 1995 рік — *Хороленко В.А.*

В 1992 році підприємство змінило назву на Об'єднання „Полтава зв'язок”, а Державна інспекція електрозв'язку залишилася підрозділом в його складі.

В період з 1980 по 1993 рік у Полтавській області були створені радіо-контрольні пункти в Лубнах, Гадячі, Миргороді. Штат зріс до 16 осіб. Було отримано 4 спеціальні автомобілі, що дало змогу набагато поліпшити роботу.

На початок 1990 року в області налічувалося більше 16 тисяч відомчих радіостанцій, основна частка яких знаходилася в колгоспах. Всі вони обслуговувалися Полтавською ДІЕ. Її основні напрямки роботи на території області були незмінними, але діяльність здій-

За роботою

снювалася в більшому обсязі, ніж на початку функціонування інспекції. Наприкінці 1994 року головне підприємство змінило назву на Полтавське обласне підприємство електрозв'язку „ПОЛТАВАТЕЛЕКОМ” і, відповідно, ДІЕ залишилася його структурним підроз-

ділом до 1 жовтня 1995 року. Тоді вона була передана в підпорядкування Державній інспекції електрозв'язку по Дніпропетровській області УРЦ ЕМС РЕЗ.

І тільки 1997 року Полтавська ДІЕ була безпосередньо підпорядкована Державному підприємству „Український державний центр радіочастот”. З грудня 1995 року до липня 2005 року інспекцію очолював *Івлієв В.В.*

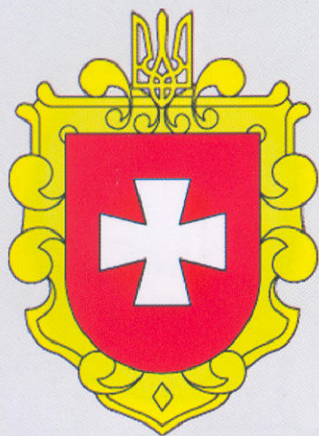
Офіс філії займав 10 кабінетів у пристосованому приміщенні по вул. Леніна, 13, а штат складав 39 осіб. На той час на озброєнні знаходилося 5 автомобілів, придбано нову апаратуру: сканери, комп'ютерну техніку, пересувний вимірювальний комплекс радіомоніторингу Р — 1300 М, техніку для оперативного зв'язку (мобільні телефони).

Відкрився новий РКП в Кременчуку. В 2002 році було придбано радіоподовжувач „Сенао”, що дало змогу активізувати роботу з пошуку НДП. У 2004 році офіс Полтавської філії розмістили в новому приміщенні по вулиці Володарського, 3, де він знаходиться й нині.

З липня 2005 року начальником філії є *Полевой О.С.*

Дотепер працюють у філії ветерани — *Фесенко В.І.* (працює в Гадячській групі з 1979 року техніком радіомоніторингу), *Куліш М.І.* (працює там же інженером з 1981 року), *Івлієв В.В.* (з 1973 року працював інженером групи радіоконтролю ПОВТУЗ, з 1995 року до 2005р. — начальником Полтавської філії Державного підприємства „Український державний центр радіочастот”, а з 2005 року очолює відділ радіомоніторингу Полтавської філії), *Безноско В.Г.* (прийшов в Полтавське ОВТУЗ інженером групи електроконтролю з 1983 року, а нині працює заступником начальника Полтавської філії), *Скубій Л.О.* (працює в Полтавській філії з 1984 року, починала інспектором, інженером. Нині вона є начальником відділу радіочастотних присвоєнь філії).

Рівненська філія УДЦР

м. Рівне, 33027
вул. Данила Галицького, 5

Тел.: (0362) 23-53-32

Начальник:

Кужель Олександр Васильович

Будівля філії

У повоєнні роки організувати стабільний зв'язок з Центром мешканцям Рівненщини частково вдалося за допомогою німецького трофея — броньованого коаксіального кабелю, який з'єднував Берлін транзитом через Рівне із столицею України. Це був чотирьохтрубний коаксіал, аналог вітчизняного КМБ-4. Гітлерівці, відступаючи, зруйнували його тільки частково. У 50-і роки кабель було відновлено, і згодом, окрім міжміського і міжнародного телефонного трафіку, по ньому подавались і телевізійні програми. І не тільки в межах західного регіону України, а навіть в системі «Євробачення» та «Інтербачення». В 70-ті роки цю місію взяли на себе радіорелейні, а віднедавно — волоконно-оптичні лінії зв'язку.

При обласних управліннях зв'язку були створені ДРТС і спеціальні монтажні управління радіофікації. У кінці 50-х років практично у всіх селах транслюва-

лись центральні програми, які йшли на довгих хвилях, і тільки з півгодини відводилось для місцевої тематики — обласного і районного мовлення. На Рівненщині обласне радіо для районних радіовузлів транслювалось на середніх хвилях передавачем Львівського радіоцентру.

Черговий персонал радіовузлів, маючи по два радіоприймачі — робочий і резервний, — був зобов'язаний виконувати певні функції з контролю радіоефіру, особливо середньохвильового.

На той час промисловість уже налагодила випуск побутових радіоприймачів без короткохвильових діапазонів. На ті роки, мабуть, припадає і найвищий рівень радіохуліганства. В магазинах з'явилися різноманітні радіокомпоненти, якими одразу зацікавилось молоде повоєнне покоління.

На початок п'ятдесятих держава зуміла досить інтенсивними темпами механізувати колгоспи і радгоспи. В шістдесяті роки в них почесне місце посіли системи зв'язку і, в першу чергу, мобільного. Голова колгоспу з власного „газика” за допомогою радіостанції мав можливість поспілкуватися із диспетчером чи тракторною бригадою. Кількість РЕЗ в області обчислювалась вже не сотнями, а тисячами. Адже без мобільного зв'язку не обходились ні працівники транспорту, ні лісівники, ні електрики, ні медики.

Але в регіонах абсолютним монополістом на зв'язок — чи поштовий чи електричний — спочатку були виключно управління зв'язку. Функції і повноваження щодо розпорядчих дій і контролю ефіру вони передали до Українського республіканського центру електромагнітної сумісності РЕЗ тільки в 1995 році.

Хто ж очолював в області структуру, яка здійснювала контроль за використанням радіочастотного ресурсу?

1963-1966 роки — *Ходаковський Е.С.*, інженер ДІЕ в складі ДРТС Рівненського обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

Звичайно, обсяги роботи в ті часи не можна було порівняти з тими, що є сьогодні. Та й у штаті, окрім Ходаковського, був тільки один технік по боротьбі з радіоперешкодами. Транспортним засобом спочатку служив мопед, а вже згодом виділили пікап „Москвич” з платформою на даху під антени. У 1966 році *Ходаковський Е.С.* передав повноваження своєму підлеглому, техніку *Зубкову О.П.*, а сам пішов на підвищення.

Кужель О.В.

1966-1973 роки — *Зубков О.П.*, старший інженер ДІЕ і виконуючий обов'язки начальника ДІЕ в складі ОВТУЗ. Якихось особливих чи радикальних змін під

час керівництва *Зубковим* не було. Правда, керівник отримав більш високий статус — старшого інженера ДІЕ. Техніком по радіоперешкодах прийняли *Данілея П.А.* Та згодом, в 1972 році, коли важелі управління взяла в свої руки Державна інспекція електрозв'язку УРСР, в структурі управління зв'язку ввели посаду начальника ДІЕ області. На посаді начальника *Овдій Павлович* пробув три місяці.

1973-1986 роки — *Данілей П.А.*, начальник ДІЕ в складі Рівненського виробничо-технічного управління зв'язку. На час звільнення *Зубкова О.П.* *Павло Андрійович* з посади техника вже виріс до старшого інженера, закінчував профільний ВУЗ. Тому його кандидатура на посаду начальника ДІЕ області, яку запропонувало місцеве керівництво, була підтримана й начальником ДІЕ України *Прокоповичем В.Т.*

1987 рік — *Занюк І.І.*, виконуючий обов'язки начальника ДІЕ в складі Рівненського виробничо-технічного управління зв'язку. На керівній роботі пробув менше року, причина — відсутність вищої освіти. Але на інженерних посадах пропрацював в ДІЕ більше 20-ти років, до виходу на пенсію. Відомий радіоаматор-короткохвильовик, майстер спорту СРСР.

1987-1997 роки — *Лезовський Ю.М.*, начальник ДІЕ в складі ОВТУЗ, згодом — Українського республіканського центру електромагнітної сумісності, а пізніше Українського державного центру радіочастот

Робочий момент

і нагляду за зв'язком. Зв'язківці по праву вважають Юрія Миколайовича унікальною особистістю. Він є учасником Великої Вітчизняної війни, Заслуженим зв'язківцем України, майстром зв'язку колишнього СРСР. Також має багато урядових нагород. З 1961 року — головний інженер обласного управління зв'язку. Пропрацював 20 років начальником того ж облуправління, а після виходу на пенсію — ще 15 років в ДІЕ, з яких 10 років — начальником. В трудовій книжці зафіксовано 93 записи про нагороди і заохочення.

1997-2003 роки — *Наконецний Ф.Й.*, начальник ДІЕ у складі Українського державного центру раді-

очастот та нагляду за зв'язком. До ДІЕ 30 років керував Рівненським обласним телерадіопередавальним центром. В органах зв'язку з 1955 року. Має урядові та відомчі нагороди і звання. В трудовій книжці — 167 записів про нагороди і заохочення.

2003 рік і по цей час — *Кужель О.В.*, начальник Рівненської філії УДЦР. В сфері зв'язку з 1982 року. Пройшов всі щаблі посадової драбини. Нагороджений Грамотою ДКЗІ, має Подяку УДЦР. Досить часто філія виборює призові місця за підсумками роботи серед регіональних філій.

Севастопольська філія УДЦР

м. Севастополь, 99000
вул. Батумська, 35

Тел.: (0692) 55-00-55

Начальник:

Пономаренко Микола Миколайович

Будинок філії

Філія створена 6 серпня 2004 року на підставі наказу № 310 начальника ДП УДЦР і здійснює діяльність на території чотирьох адміністративних районів міста Севастополя.

Метою діяльності Севастопольської філії є забезпечення ефективного користування радіочастотним ресурсом України в інтересах усіх категорій та груп користувачів, створення умов для впровадження в Україні та подальшого розвитку телекомунікаційних технологій з використанням радіочастотного ресурсу, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв будь якого призначення, що експлуатуються в смугах радіочастот загального користування, а також РЕЗ спеціального призначення.

Першим начальником філії був призначений *Каневський В.О.*, 1951 року народження, який у 1974 році закінчив радіофізичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка. У 1984 році він став кандидатом фізико-математичних наук. Нагороджений золотою медаллю ім. О.С.Корольова та знаком „Почесний працівник космічної галузі”.

Завдяки йому були закладені основи подальшої ефективної роботи колективу філії. Добрі традиції у роботі колектив філії продовжує після 2006 року вже під керівництвом *Пономаренка М. М.*, 1959 року народження. Микола Миколайович у 1985 році закінчив Каспійське вище військово-морське Червонопрапорне училище ім. С.М.Кірова. Службу проходив на офіцерських посадах в морських частинах Прикордонних військ СРСР та Державної прикордонної служби України. Командував Севастопольським з'єднанням кораблів морської охорони ДПСУ. Капітан першого рангу запасу.

За цей період філія зробила важливий крок у своєму розвитку. В межах міста встановлені два автоматизованих комплексу АИК-С, створений пункт управління, який входить до єдиної системи моніторингу Центру. Також є два сучасних мобільних комплекси радіоконтролю, за допомогою яких вирішуються поставлені завдання.

Трудовий колектив складається з 17 працівників. Він є стабільним, компетентним, енергійним і творчим. Філія має два структурних підрозділи: групу

Колектив філії. 2007 р.

радіочастотних присвоєнь, яку очолює *Піддубна О.О.*, та групу радіочастотного моніторингу, яку очолює *Єфремов О.М.* Групою бухгалтерів та економістів керує *Кошелева В.І.*

В бухтах Севастополя, як відомо, базуються флоти України та Російської Федерації. Це також накладає відбиток на особливість роботи філії, спонукає чітко й оперативно реагувати на обстановку, яка складається останнім часом в регіоні. Що, звичайно, потребує від фахівців філії високого професіоналізму. Особливо добре потрібно знати не тільки законодавство України в галузі технічного контролю та радіочастотного ресурсу, але й бути людьми з високою політичною культурою та моральними якостями.

В акваторії Чорного моря та у прибережній зоні Севастополя діяльність здійснюють більш ніж 2000 плавзасобів різного класу та призначення. Для проведення радіотехнічного контролю на морській ділянці в зоні відповідальності філії у 2005 році керівництво Центру придбало катер. Він пройшов

Пономаренко М.М.

Катер із встановленим комплексом радіочастотного моніторингу

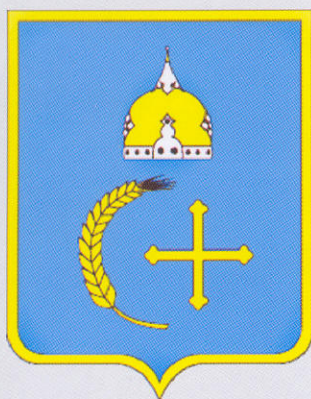
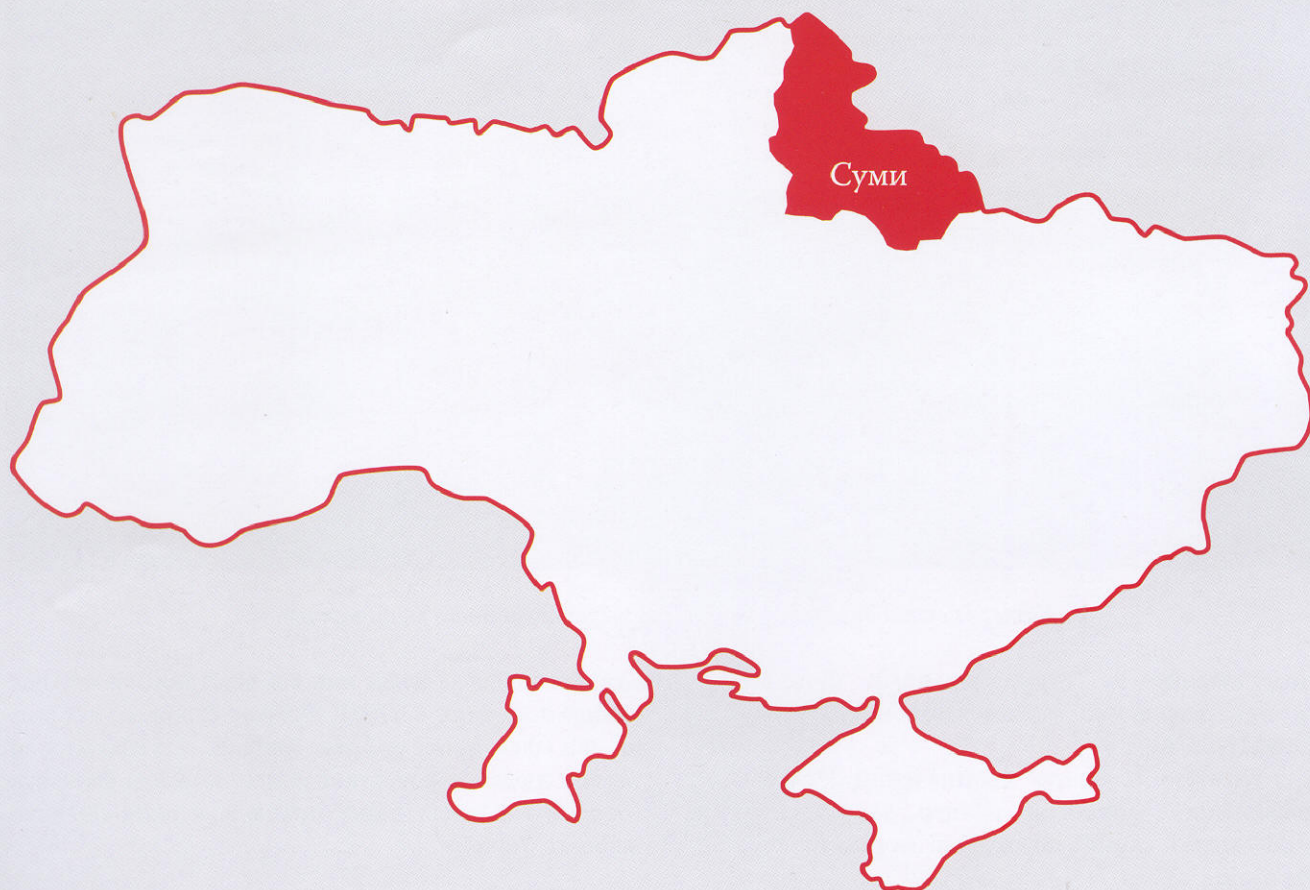
модернізацію на судоремонтному підприємстві та був оснащений комплексом моніторингу РМ 1300М1-РЗ/4.

Капітаном катера призначений *Власов В.В.*, досвідчений морський офіцер запасу, якій 30 років віддав службі по охороні морських кордонів України.

Запорукою успішної роботи спеціалістів та колективу в цілому є відповідні умови праці. І тут

Севастопольська філія має всі підстави називатися однією з кращих в УДЦР. Філіалу створено всі умови для ефективної роботи. Головне — байдужих до справи людей в колективі немає. Кожний фахівець готовий і в подальшому працювати відповідально на благо України.

Сумська філія УДЦР

м. Суми, 40035
пр-т М.Лушпи, 43/2

Тел.: (0542) 65-06-62

Начальник:

Тарасенко Анатолій Олексійович

В архівних документах про ДІЕ по Сумській області вперше згадується інженер *Чвойда А.А.* (1960 рік), який займався проблемами радіофіру. Інженер ДІЕ входив до складу відділу радіо і телебачення ОВТУЗ у Сумській області. Про важливість та перспективи розвитку ДІЕ свідчить такий документ:

Наказом Міністра зв'язку СРСР від 22 листопада 1965 року № 808 на органи Державної інспекції електрозв'язку покладено контроль за дотриманням технічних норм і правил відомчими засобами проводового зв'язку, які мають вихід на телефонні і телеграфні мережі загальнодержавного користування.

Здійснення цього контролю мало проводитися у таких напрямках: контроль за виконанням технічних норм і правил Міністерства зв'язку, які забезпечують належну якість зв'язку; перевірка ефективності використання відомчих каналів міжміського т/т зв'язку і ємкості телефонних станцій; контроль за використанням внутрішньовідомчих зв'язків за прямим призначенням.

У 1972 році інспекція налічувала 9 працівників. Першим начальником ДІЕ був *Чвойда А.А.*, який очолював її з 1973 по 1981 рік. Інспекція складалася з групи з боротьби з радіозавадами та оперативно-пошукової групи, РКП.

Чвойда А.А.

У 1981 році колектив ДІЕ очолив *Низовий М.Г.* і працював на цій посаді 13 років. У цей період інспекція мала 10 працівників. Микола Григорович націлював ро-

боту підлеглих на контроль радіофіру, використання якого на той період набуло широких масштабів. Треба сказати, що у боротьбі з радіохуліганами було досягнуто значних успіхів.

Під головуванням начальника ОВТУЗ ефективно працювали оперативно-пошукові групи, очолювали які перші керівники різних силових структур. Підтримка розвитку колективних аматорських радіостанцій сприяла вихованню радіоаматорів. Таким чином, зменшували кількість радіохуліганів.

Нині колектив Сумської філії налічує 16 працівників. Починаючи з 1995 року, колектив очолює *Тарасенко А.О.* В галузі зв'язку *Анатолій Олексійович* уже 26 років. Під його керівництвом філія неодноразово визнавалася кращою під час підбиття підсумків роботи регіональних ДІЕ. Неодноразово відзначався Почесними грамотами голови облдержадміністрації, має звання „Заслужений зв'язківець України”.

Низовий М.Г.

Відокремившись у 1995 році від Сумського ОВТУЗ, ДІЕ по Сумській області мала матеріально-технічну базу, яка складалася із застарілого обладнання. Не мала інспекція ні власних приміщень, ні транспорту. В період з 1995 по 2004 рік ДІЕ змушена була чотири рази орендувати приміщення в різних районах міста. Це призвело до відчутних матеріальних збитків, що йшли на

ремонт та переобладнання робочих місць. Та навіть за таких умов постійна увага приділялася зміцненню та оновленню матеріально-технічної бази. Були придбані комп'ютери, автомобілі, встановлені мобільний та стаціонарний комплекси радіоконтролю виробництва ХСПУ „Спецвузавтоматика”.

Поступово налагоджувалася співпраця з силовими структурами. Разом з МВС відпрацьовувалися заходи по боротьбі з НДП. Із співробітниками СБУ проводилися профілактичні заходи з недопущення порушень правил охорони ліній і споруд зв'язку. Значна увага приділялася перевіркам діяльності ліцензіатів. До цих перевірок залучалися представники органів місцевого самоврядування. В пунктах реалізації працювали спільно із співробітниками податкової міліції та УБЕЗ.

Тарасенко А.О.

Кілька слів про ветеранів філії, які працювали ще з першими керівниками і розпочинали трудову діяльність фактично з часу утворення ДІЕ. *Альшевська Л.І.* працювала в ДІЕ 33 роки, починаючи з посади оператора РКП. Нині вона — інженер групи радіочастотних

Ветеран філії Альшевська Л.І.

присвоєнь. Створення та супровід бази даних усіх частотокористувачів Сумського регіону — це, власне, заслуга Людмили Іванівни.

Хряпін О.І. працює в ДІЕ з 1972 року. Обіймав посади оператора РКП, техника, інспектора. Нині працює водієм автомобіля, обладнаного мобільним вимірювальним комплексом.

Тернопільська філія УДЦР

м. Тернопіль, 46023
вул. Київська, 14 /104

Тел.: (0352) 43-47-45

Начальник:

Юркевич Андрій Данилович

Вхід до приміщень філії

При вивченні архівних матеріалів, з'ясувалося, що вперше про діяльність підприємства зв'язку, пов'язаного з боротьбою з індустріальними радіозавадами та контролем ефіру, згадується в наказі Тернопільської дирекції радіотрансляційних мереж від 04.11.1952 № 168 та звіті Тернопільського обласного управління зв'язку за 1951 рік.

У штат дирекції радіотрансляційних мереж була введена посада інженера по боротьбі з індустріальними радіоперешкодами, який підпорядковувався старшому інспектору — головному інженеру ДРТМ. До його обов'язків входило виявлення і усунення джерел індустріальних радіоперешкод прийому радіомовлення, облік радіоприймачів.

В 1952 році на посаду інженера з боротьби з індустріальними радіозавадами після закінчення Одеського інституту зв'язку був призначений *Мякота С.Й.*

Для контролю ефіру використовували лампові приймачі ПТС і „Казахстан”, а для вимірювання рівня радіозавад — лампові радіоприймачі ИП-3 та STG -4.

У 1966 році, після ліквідації Тернопільської дирекції радіотрансляційних мереж, функції контролю за роботою радіоелектронних засобів, виявлен-

ня та усунення джерел радіозавад були покладені на групу заглушення завад служби радіо і телебачення Тернопільського обласного управління зв'язку. До складу групи входили старший інженер Державної інспекції електрозв'язку *Мякота С.Й.* та інженер *Басос І.В.* У 1972 році до групи на посаду старшого електромеханіка, а згодом й інженера, прийняли

Мякота С.Й.

Романишин П.Ф.

Казанського О.О. У цьому складі група проіснувала до створення в кінці 1972 року Державної інспекції електрозв'язку по Тернопільській області.

В тому ж 1972 році, на виконання директив Міністерства зв'язку СРСР, в м.Тернополі створили перший стаціонарний радіоконтрольний пункт. РКП здійснював контроль за роботою засобів радіозв'язку, прийому програм радіо і телевізійного мовлення, виявляв та припиняв роботу незаконно діючих передавачів, усував джерела індустриальних радіозавад. У 1973 році до ДІЕ на посаду старшого радіомеханіка, а згодом інженера, був прийнятий *Романишин П.Ф.*

Для контролю КХ діапазону на РКП встановили радіоприймачі Р-250М та „Волна-3К” УКХ діапазону, радіоприймач Р-323. При виїздах у відрядження, для контролю КХ діапазону застосовувався радіоприймач Р-326, для виявлення незаконно діючих передавачів — переносний радіопеленгатор „Сова”. Для пошуку джерел радіоперешкод служив радіоприймач з направленими антенами STG-4. Радіооператорами на РКП в період з 1972 по 1980 рік працювали *Щелухин П.С., Дідик М.М., Литвинюк О.В.*

У 1976 році начальником ДІЕ призначено *Куцака Д.М.*

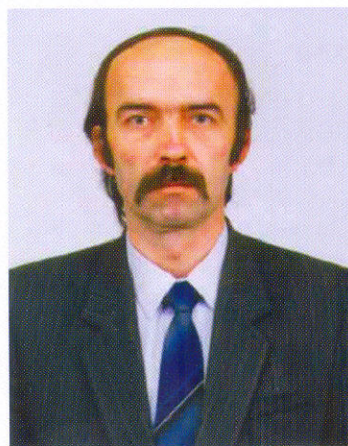
У 1980 році ДІЕ отримала нове, більш просторе приміщення, в якому розмістилися всі підрозділи служби. До складу ДІЕ входили група обліку, група контролю відомчих радіомереж та група контролю радіозавад. У цьому ж приміщенні розміщувався

й РКП. Працівниками ДІЕ в період з 1980 по 1982 рік проведена значна робота з обладнання радіоконтрольного пункту. До його складу входили робочі місця по контролю радіоелектронних засобів КХ і УКХ діапазонів. .

До обладнання робочого місця з контролю РЕЗ КХ діапазону і виявленню незаконно діючих передавачів входили радіоприймачі Р-250М та „Волна-3К”. Для запису роботи КХ передавачів та НДП використовувався магнітофон МН-61. Антени пристрої складались з таких антен як „скісний промінь”; симетричний вібратор; Г-подібна антена. Активну участь у розробці, виготовленні та встановленні обладнання брали інженери *Авдєєв І.І., Сироткін А.А., Романишин П.Ф., Яремко М.М.*, радіооператори *Єрков Ю.О., Трусь І.В.*

Робоче місце з контролю РЕЗ УКХ діапазону було обладнане радіоприймачами Р-323М, Р-326, Р-313. Для вимірювання технічних характеристик РЕЗ використовувався аналізатор спектру СК4-59.

На РКП працівниками ДІЕ була обладнана і укомплектована приладами лабораторія, що давало

Сироткін А.А.

можливість не тільки проводити ремонт і налагоджувати апаратуру, а й займатись раціоналізаторською роботою. Так, інженером Сироткіним А.А. був розроблений і виготовлений узгоджувальний пристрій, який значно підвищував ефективність антен КХ діапазону, що збільшувало зону електромагнітної доступності РКП. Для запису роботи РЕЗ інженер

Яремко М.М. розробив і виготовив пристрій автоматичного запису переговорів на базі магнітофону „Маяк-204”. Дане обладнання давало змогу контролювати виконання власниками радіозасобів „Правил ведення радіобізнесу”.

В перший період роботи РКП для контролю УКХ діапазону застосовували штатні антени, які входили до складу радіоприймачів. Досвід роботи показав їх низьку ефективність. Допомогла розробка раціоналізаторів Сироткіна А.А., Авдєєва І.І., Яремко М.М., які виготовили систему направлених антен, встановлених на поворотному механізмі. Цей пристрій дозволяв не лише збільшити зону електромагнітної доступності, а й встановити напрямки, у якому працювала радіостанція.

В 1996 році була придбана радіостанція Р-173, за допомогою якої оперативно припиняли порушення ведення радіобізнесу.

Попередником сучасного мобільного комплексу для моніторингу РЕЗ можна вважати обладнання, яке було змонтоване раціоналізаторами на базі автомобіля УАЗ-469. До складу комплексу входили радіоприймачі Р-323, Р-326, аналізатор спектру С4-25.

Виявлені порушення правил радіобізнесу фіксувались за допомогою магнітофону з пристроєм автоматичного запису.

В період з 1983 по 1987 рік працівники ДІЕ виконали значний обсяг робіт, пов'язаний з плануванням розподілу та використання радіочастот. Цей час був ознаменований збільшенням кількості відомчих радіомереж, особливо в сільському господарстві. В області було зареєстровано 473 відомчі радіомережі, в яких нараховувалось близько 6,5 тисяч радіостанцій.

В цей час певних зусиль вимагало проведення визначення зон покриття програмами радіомовлення та телебачення. Значну роль в виконанні цього завдання відігравав мобільний комплекс, змонтований на базі автомобіля УАЗ-37074 та оснащений радіоприймачами Р-323М, Р-326, селективним мікровольтметром SMW-8,5, телевізором і магнітофоном. Істотний внесок у створення комплексу внесли інженер Сироткін А.А., електромеханік Єрков Ю.О., водій Паньків І.М. Комплекс дозволяв виконувати функції нагляду за засобами радіозв'язку, радіомовлення, телебачення та здійснювати пошук джерел радіоперешкод. Це відбувалось до придбання в 1999 році мобільної

Виявляємо радіозавади

станції радіомоніторингу РМ-1300. Крім того, на озброєнні ДІЕ були сучасні вимірювальні засоби SMW-8,5, SMW-11, STV-301, STV-401.

Радіозв'язок між стаціонарним та мобільними пунктами радіоконтролю підтримувався за допомогою радіостанцій типу „Пальма” і „Маяк”. При пошуку джерел радіозавад та НДП використовувались радіостанції типу „Дніпро”.

Юркевич А.Д.

Починаючи з 1988 року, погіршився економічний стан. Це певною мірою позначилось і на становищі ДІЕ. Хронічна нестача бензину призвела до скорочення можливості служби по контролю за РЕЗ. Вимога про ліцензування всіх видів зв'язку, включаючи і технологічний, та висока вартість ліцензій призвели до відмови значної кількості частотокористувачів від радіозв'язку. В кінцевому рахунку, це „потягло” за собою збільшення дебіторської заборгованості. Найбільше радіостанцій позбулося сільське господарство. Досить значними були втрати в сфері будівництва та медицини. Всього за період з 1988 по 1999 роки кількість радіостанцій зменшилася втричі. Значних зусиль доводилось докладати для того, щоб

вилучити з обігу незареєстровані радіостанції, які залишилися після ліквідації підприємств і організацій.

Незважаючи на скрутний стан, колектив робив все можливе для ліквідації дебіторської заборгованості і виконання завдань, які стояли перед службою.

Поява нових засобів радіозв'язку (стільникового, транкінгового) викликала необхідність застосування нових засобів моніторингу. Так, наприкінці 1999 року була придбана мобільна станція моніторингу РМ-1300. Її поява дала змогу поліпшити контроль за технічними характеристиками РЕЗ різного призначення, підвищити якість передач програм телебачення та радіомовлення.

В 2002 році було придбано автомобіль УАЗ-3909 зі змонтованою на ньому станцією моніторингу.

Витрачалось багато часу на пошук і припинення таких видів радіозв'язку, як радіоподовжувачі телефонних ліній, багато з яких були несертифікованими. Працівники ДІЕ спільно з працівниками УМВС та представниками ВАТ „Укртелеком” проводили рейди з виявлення та припинення роботи несертифікованих радіоподовжувачів. Переважна більшість з них направлялась на адаптацію, і після реєстрації в ДІЕ працювала вже на законній підставі. Після придбання обладнання для пошуку і припинення роботи несертифікованих радіоподовжувачів типу „SENAO” кількість випадків появи їх в ефірі різко знизилась.

В області, крім того, процвітала торгівля радіоелектронними засобами. Для того, щоб в продаж надходили тільки сертифіковані РЕЗ, рейди по перевірці закладів торгівлі проводились спільно з представниками Управління захисту прав споживачів. Такі рейди мали непогану ефективність.

В 2005 році було придбане приміщення під офіс філії, що значно покращило умови праці, дозволило модернізувати автоматизовані робочі місця.

Пріоритетним напрямом діяльності філії є розгортання в Тернополі сегменту автоматизованої системи радіомоніторингу, виконання робіт з технічного радіоконтролю параметрів випромінювання РЕЗ користувачів РЧР за договорами. З огляду на це, в планах філії передбачено придбання нових засобів моніторингу, таких як ОРБКС, для контролю РЕЗ операторів мобільного зв'язку, придбання додаткових засобів контролю РЕЗ з використанням ШПС, а саме для контролю модельного ряду обладнання

Motorola „Сенору” зі специфічними типами модуляції, та іншого обладнання.

З моменту створення в 1972 році Державної інспекції електрозв'язку її начальниками працювали:

Мякота С.Й., 22.06.1924 року народження, закінчив Одеський інститут зв'язку. Учасник Великої Вітчизняної війни. Нагороджений медалями „За отвагу”, „За взяття Вены”, „За победу над Германией”, „За победу над Японией”. Начальник ДІЕ з 1972 по 1976 рік;

Кушак Д.М., 09.11.1941 року народження, закінчив Одеський інститут зв'язку. Нагороджений знаком „Почесний радист СРСР”, нагрудним знаком „Почесний зв'язківець”, Почесною відзнакою УДЦР. Начальник ДІЕ з 1976 по 2004 рік.

Юркевич А.Д., 27.07.1959 року народження, закінчив Орловське вище військово училище зв'язку. Учасник бойових дій, учасник ліквідації аварії на ЧАЕС. Нагороджений медалями „За боевые заслуги”

„Воину-интернационалисту от благодарного афганского народа”, відзнакою Президента України — медаллю „Захиснику Вітчизни”. Начальник філії з 2004 року по теперішній час.

Ветерани ДІЕ:

Романишин П.Ф., закінчив Київський політехнікум зв'язку. Працював в ДІЕ з 1973 по 1992 рік старшим електромеханіком, інженером;

Авдеєв І.І., 21.10.1944 року народження, закінчив Львівський політехнічний інститут. Працює в ДІЕ з 1980 року по цей час. Був старшим інженером, заступником начальника, інженером 2 категорії;

Сироткін А.А., 19.04.1955 року народження, закінчив Львівський політехнічний інститут. Працював в ДІЕ з 1982 року інженером, провідним інженером;

Єрков Ю.О., 27.06.1959 року народження, закінчив Львівський електротехнікум зв'язку. Працює в ДІЕ з 1982 року по цей час.

Харківська філія УДЦР

м. Харків, 61001
вул. Першої Кінної Армії, 63

Тел.: (057) 732-24-03

Начальник:

Вовк Сергій Миколайович

Будівля філії

У повоєнні роки в області формується обласне Управління зв'язку. В його штат вводиться посада інспектора Державної радіоінспекції. Першим інспектором до 1951 року був *Ситнік І.В.*

На той час в Харківській області було зареєстровано два радіоаматори, кілька радіостанцій, що належали Міністерству зв'язку та Міністерству шляхів сполучення, а також п'ять височастотних пристроїв, що були закріплені за заводом „Серп і молот” та заводом Маркшейдерських інструментів.

У 1951 році при Харківській дирекції радіотрансляційних мереж створили групу з боротьби з індустріальними заводами, що складалася з інженера та техника.

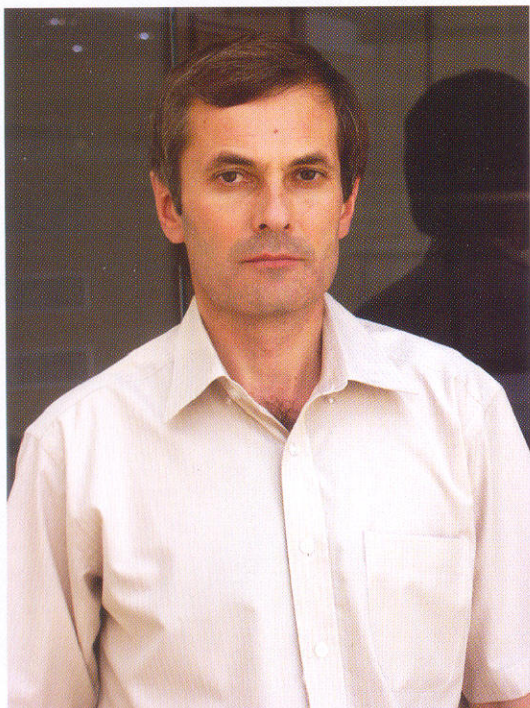
У травні наступного року групу поповнили ще одним інженером — *Куцевол З.Г.* Група проводила реєстрацію радіостанцій і здійснювала контроль за рівнем індустріальних заводів. За групою був закріплений спецавтомобіль із вимірювальними приладами. У 60-х роках у групі працювали *Грязькій В.П.*, *Пономаренко Ю.С.*,

Белозеров М.Т., *Першин Ю.В.*, *Рябовол О.В.*, *Тищенко І.П.*

Наступні десять років характеризувалися напруженою боротьбою з незаконно діючими передавачами. Виявляли по 400-500 НДП щороку.

На завданні

Вовк С.М.

У 1966 році групу з боротьби з індустріальними перешкодами реформували в Державну інспекцію електрозв'язку, що складалася з групи по боротьбі з індустріальними завадами та групи пошуку незаконно діючих передавачів. Очолила інспекцію старший інженер *Куцевол З.І.*

У 1973 році з метою організації стаціонарного радіоконтролю створюється перший обласний радіоконтрольний пункт у Харкові, на пл. Тевелева, 2/2. До групи з пошуку НДП призначені *Постолов Г.В., Сидорчук А.І., Альохін О.І.* та *Руденко Л.П.* Тоді ж Державна інспекція електрозв'язку почала функціонувати як самостійний відділ обласного Управління зв'язку.

Продовжує збільшуватись кількість УКХ радіостанцій. Тому набуває важливого значення нова функція ДІЕ — розподіл частот. Цією роботою займалися *Куцевол З.І., Клименко А.В., Пихтін В.О.* та *Груздова О.О.*

У 1979 році начальником ДІЕ призначають *Пестунова О.С.* Вводиться нова структура. Тепер у

складі інспекції — група обліку РЕЗ, група пошуку індустріальних завад, група пошуку НДП і обласний РКП. На РКП працювали *Бахарев О.Ф., Клінков В.Т., Дзядик В.П., Плаксієв Н.І., Постолов Г.В.* На базі автомобіля ГАЗ-66 обладнали рухому станцію технічного радіоконтролю для роботи у районах області. Цим займався *Грязський В.П.*

Зональні РКП створюються також у Куп'янську та у Лозовій. У 1984 році у п. Коротич було створено радіопеленгаційний пункт для боротьби з НДП на базі комплексу Р-359, який пеленгував по лінії Київ-Одеса-Харків. На цьому пункті працювали *Орловський М.І., Сиротенко О.І., Сиротенко А.О., Ольховик В.Л.*

У 1986 році створено зональний РКП у м. Балаклея. Кількість радіостанцій відомчих радіомереж сягнула 15000. Значно збільшився обсяг робіт з пошуку індустріальних перешкод і перевірки ВЧ-пристроїв. Тут великі надії покладалися на досвідчених фахівців *Тищенко І.П., Орловського М.І., Єрмоєнка С.В., Качанова С.Ф.* З 1993 року ДІЕ оснащується електронною технікою, впроваджуються ПЕОМ. Через два роки ДІЕ виводять зі складу ОПЕЗ „Харківтелеком” і перетворюють на самостійну структурну одиницю у складі Українського республіканського центру електромагнітної сумісності РЕЗ. Начальниками ДІЕ у цей період були спочатку *Благой В.М.*, а потім — *Троценко В.І.*

З 2001 року почався новий етап розвитку ДІЕ.

Начальником ДІЕ призначено *Мичака Ігоря Васильовича.* У цей період повністю переобладнуються робочі місця, завершується їх технічне оснащення, поліпшуються санітарно-побутові умови, змінюється парк автомобілів, обладнується два мобільних РКП. Проводиться реконструкція та ремонт обласного РКП та усіх зональних РКП, їх технічне оснащення сучасними комплексами радіомоніторингу.

На цей час посаду начальника філії обіймає *Вовк С.М.* Під його керівництвом трудовий колектив продовжує і надалі працювати над виконанням техніко-економічних завдань, удосконаленням матеріальної бази та поліпшенням умов праці і побуту співробітників

1937 год
г. Харьков
Г.Г. Балиевич, Фениковская,
Ланасик Н.И.
контролирует РВ-4

Киевского пункта
контроля была таб. Бал
демобилизованной и
Красной Армии, ~~и~~
радиоспециалиста, ин
организации пункта
контроля поселке Борзов
1934 - 1938 гг

~~К сожалению полностью
данных об вышеуказанно
товарищ не удалось соо~~

Турменков Павел Михаил
Начальник Киевского пу
радиоконтроле с 1938 г.
Хороший радиоспеци
и организатор конт
радиосредств.

~~Также полностью не
данных об вышеуказан
товарищ не удалось соо~~

Турменкова Марга
- оператор Киевско
пункта техради
Кериченко Анто
- декоммунистическ

Херсонська філія УДЦР

м. Херсон, 73009
вул. Нафтовиків, 5

Тел.: (0552) 42-25-35

Начальник:

Ткачук Олександр Кирилович

Будівля філії

Історія створення, функціонування Державної інспекції електрозв'язку по Херсонській області та її штатного складу зберегла дані з 60-х років минулого століття. В ті далекі роки контроль ефіру та видачу дозволів на право експлуатації радіостанцій як господарського, так і аматорського призначення здійснював інженер ДІЕ *Ткачов Василь Аввакумович*.

Ткачов В.А. — колишній фронтовик, офіцер запасу, організував і здійснював роботи з видачі дозволів та контролю за станом ефіру залежно від надходження завочних даних та ситуації в країні.

Проблем з виявлення та припиненню роботи незаконнодіючих передавачів додалося після публікації в 1964 році в журналі „Радио” схеми радіопередавальної приставки на базі електронної лампи типу 6ПЗС.

Пік насиченості НДП на середньохвильовому діапазоні припав на кінець 60-х та 70-і роки. Саме з цієї причини терміново в 1966 році на роботу інженером в ДІЕ Херсонського обласного виробничо-технічного управління зв'язку було переведено з Краснодарського краю *Купрєєва Миколу Миколайовича* — визнаного фахівця у боротьбі з радіохуліганамі.

У 1972 році й була створена Державна інспекція електрозв'язку УРСР, з регіональними відділами в складі обласних виробничо-технічних управлінь зв'язку. Першим начальником ДІЕ в області був призначений

Михалевський Петро Павлович. До складу ДІЕ ввійшли: старший інженер *Ткачов В.А.*, старший інженер *Блохін Г.В.*, інженер *Купрєєв М.М.*, два електромеханіки та водій автомашини УАЗ-452, на базі якої було встановлено мобільний середньохвильовий пеленгатор.

Спільними наказами відповідних Міністерств були створені Республіканські та обласні Координаційні комісії по боротьбі з НДП, до яких входили перші особи керівництва міліції, КДБ, ДТСААФ, комсомолу, Міносвіти. Головував на засіданнях обласної комісії начальник обласного виробничо-технічного управління зв'язку. В свою чергу в кожному районі області були створені відповідні комісії під головуванням начальників районних вузлів зв'язку. В складах комісій створювалися оперативно-пошукові групи з виявлення НДП. Одночасно з цим працівниками ДІЕ були розроблені та затверджені частотні плани, згідно з якими серед господарств Херсонщини були розподілені частоти УКХ діапазону децентралізованого призначення з метою їх подальшого ефективного використання в народному господарстві. У 1980 році начальником ДІЕ призначають колишнього головного інженера Херсонського міського радіотрансляційного вузла *Черніченка Анатолія Марковича* — офіцера запасу військ ППО.

Зважений та поміркований керівник пов'язував практичну роботу в колективі з успішним навчанням на заочному факультеті Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О.С.Попова. За час його керівництва якісно змінилося технічне оснащення ДІЕ. Приміщення як обласного, так і зонального радіоконтрольних пунктів перебазувалися в висотні будинки, збільшилися площі РКП, в них розмістили та використовували сучасніше обладнання з радіоконтролю, забезпечили відповідні умови праці радіооператорів.

Наприкінці 1988 року *Черніченка А.М.* в зв'язку з виробничою необхідністю перевели на іншу роботу в обласне виробничо-технічне управління зв'язку. На початку 1989 року на посаду начальника ДІЕ призначено нинішнього її начальника *Ткачука Олександра Кириловича*, який пройшов шлях від інженера Херсонського міського радіотрансляційного вузла до його начальника.

В зв'язку з відокремленням в 1995 році структури ДІЕ від обласного підприємства електрозв'язку „Херсонтелеком” (правонаступника обласного виробничо-технічного управління зв'язку) та підпо-

рядкуванням її Українському Республіканському центру електромагнітної сумісності суттєво змінилася структура та чисельність штату інспекції. За період роботи *Ткачука О.К.* на посаді начальника ДІЕ відбулися фундаментальні зміни в структурі, чисельному складі та завданнях Державної інспекції електрозв'язку.

Створення самостійного підрозділу — ДІЕ по Херсонській області співпало з пам'ятною подією в житті зв'язківців — з 100-річним ювілеєм від дня винаходу радіо. Пам'ятними медалями на честь цієї дати нагороджені *Ткачук О.К.*, *Кулик О.С.*, *Гринько Т.І.*, *Вільховецький В.І.*

Ткачук О.К.

З прийняттям у 1995 році Закону України „Про зв'язок”, а згодом у 2000 році Закону України „Про радіочастотний ресурс України” докорінно змінилися завдання по контролю за радіочастотним ресурсом держави та його користувачами. Функції ДІЕ поповнилися обов'язками з підготовки відповідних документів на ліцензування прав користування радіочастотним ресурсом, ліцензування деяких видів діяльності та контролю за телекомунікаціями.

Паралельно до цих функціональних змін збільшуються і виробничі потужності ДІЕ (нині філії) шляхом

поновлення основних фондів сучасною вимірювальною та організаційною технікою.

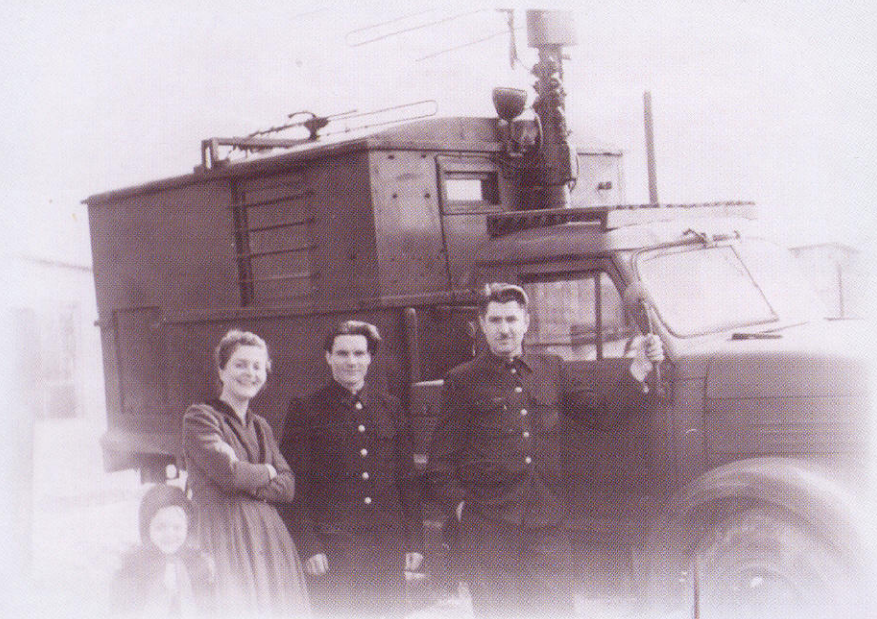
Зі слів начальника Херсонської філії *Ткачука Олександра Кириловича*:

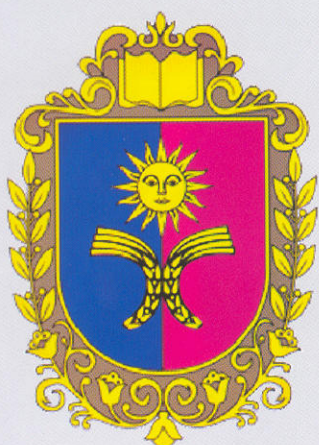
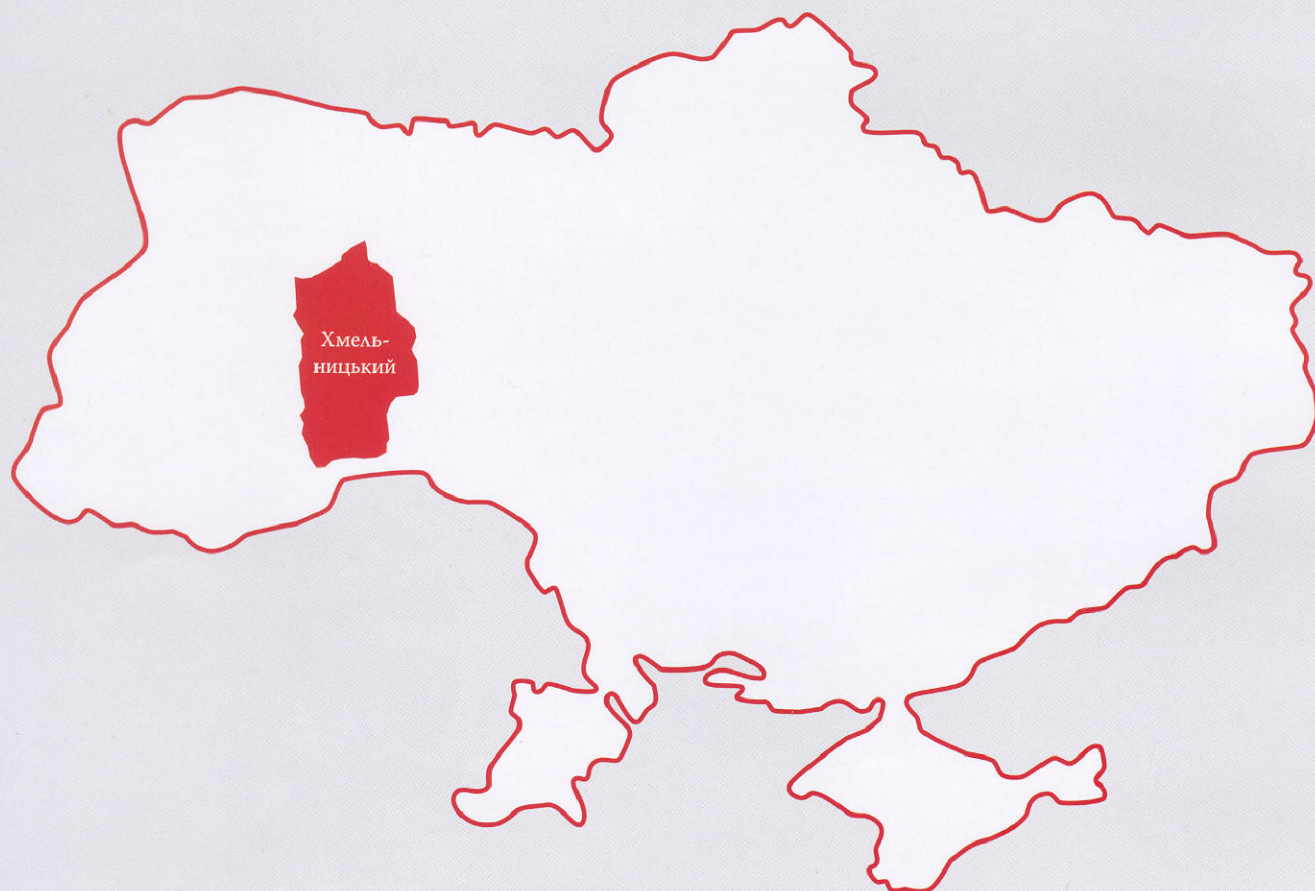
„З 13 працівників, які були в 1995 році в штаті ДІЕ, залишаються працювати в філії лише 5 чоловік. Кожен з них додав у розвиток та становлення філії. Стаж роботи заступника начальника філії *Кулика О.С.* в Державній інспекції електрозв'язку та філії — 33 роки. За сумлінну, високоефективну працю *Кулика О.С.* нагороджено „Почесною відзнакою Міністерства зв'язку України”, званням „Почесний зв'язківець”, „Відзнакою Українського державного центру радіочастот”. Головного бухгалтера *Терещенко Т.О.* за самовіддану працю нагороджена „Відзнакою Українського державного центру радіочастот”. *Корогодіна Т.І.* (Гринько) за високий професіоналізм в роботі нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а водій *Вільховецький В.І.* — Почесною грамотою Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

Професіоналізм ветеранів поєднується зі старанністю та завзятістю нового покоління. Молоді працівники філії *Штін С.О.* та *Федоров Р.І.* стали керівниками структурних підрозділів, очоливши групи радіочастотних присвоєнь, РЕЗ та ВП. Мають непогані набутки в роботі інженер-програміст *Мірошник Т.О.*, інженер групи радіочастотних присвоєнь *Горобей А.О.*, інженер групи радіомоніторингу *Костовинський Ю.О.* Трудові здобутки окремих працівників сприяють поліпшенню результатів роботи філії в цілому.

Нині Херсонська філія Центру „Укрчастотнагляд” має власну двоповерхову адміністративну будівлю, укомплектована 4-ма службовими автомобілями, має стаціонарні та рухомі пункти радіоконтролю, використовує можливості комплексів АИК-С і персональних комп'ютерів.”

Хмельницька філія УДЦР

м. Хмельницький, 29013
вул. Володимирська, 109

Тел.: (0382) 72-07-98

Начальник:

Третьак Михайло Михайлович

Вхід до приміщень філії

Часом народження Хмельницької філії можна вважати квітень 1959 року, коли тодішнім Міністром зв'язку СРСР було затверджено Положення про місцеві органи Державної інспекції електрозв'язку Міністерства зв'язку СРСР. Невдовзі з'явилось Положення про службу контролю за індустріальними радіоперешкодами в міністерствах зв'язку союзних республік, у крайових і обласних управліннях зв'язку. Відповідний підроз-

Вінкевич В.І.

діл — службу контролю за радіоперешкодами — було й створено при Дирекції радіотрансляційних мереж Хмельницької області (ДРТМ). Ця служба являлась органом місцевої Державної інспекції електрозв'язку. В 1966 році Хмельницьке обласне управління зв'язку та Дирекцію радіотрансляційної мережі реорганізовано в Хмельницьке обласне виробничо-технічне управління зв'язку, при якому створено інспекцію електрозв'язку.

У витоків Хмельницької філії УДЦР стояв *Вінкевич В.І.* З 1958 року він працював радіооператором Хмельницької об'єднаної контори зв'язку, а у 1962 році був переведений на посаду електромеханіка ДРТМ. З 1965 року Володимир Іванович вже виконує обов'язки інженера служби контролю радіоперешкод, а в 1966 році його призначають на посаду інженера ДІЕ Хмельницького ОВТУЗ. У 1967 році Вінкевич стає старшим інспектором ДІЕ і працює на цій посаді до 1972 року.

У вересні 1972 року *Вінкевич* призначається начальником ДІЕ Хмельницького ОВТУЗ, де він працює до 2002 року.

У 1995 році інспекцію виводять з підпорядкування Обласного підприємства електрозв'язку „Хмельницьктелеком”, вона стає структурним підрозділом Українського республіканського центру електромагнітної сумісності РЕЗ, залишаючись у тому ж

Третяк М.М.

орендованому в дирекції ОПЕЗ „Хмельницьктеелеком” приміщенні.

В 2002 році на посаду начальника ДІЕ по Хмельницькій області призначено Третяка М.М. Невдовзі інспекція переїжджає у власне світле і просторе приміщення на вулиці Володимирській.

З 2004 року Хмельницька філія Державного підприємства „Український державний центр радіочастот” здійснює свої повноваження відповідно до нової

редакції Закону України „Про радіочастотний ресурс України” та Закону України „Про телекомунікації”.

В філії працюють висококваліфіковані фахівці, які мають необхідні знання та досвід для виконання поставлених завдань.

Уважно ставляться в колективі до ветеранів. Це, в першу чергу, інженер групи радіомоніторингу Силантьєв В.Є., який працює на підприємстві з 1973 року, та начальник групи радіочастотних присвоєнь Кашевська Олена Іванівна, яка працює з 1981 року.

Хмельницька філія повністю забезпечена транспортними засобами та сучасним обладнанням для проведення радіочастотного моніторингу та здійснення заходів щодо забезпечення електромагнітної сумісності РЕЗ та ВП. Нещодавно отримано новий автомобіль, обладнаний сучасною апаратурою для моніторингу мереж стільникового зв'язку. Також змонтована та діє система радіомоніторингу в містах Хмельницькому та Кам'янець — Подільському. В планах філії — запустити аналогічний комплекс у Шепетівці.

Останніми роками в області активно розвиваються мережі радіозв'язку різноманітних технологій. Відповідно зростають й обсяги робіт з проведення технічного радіоконтролю. З цією метою закуплено додаткове обладнання, Це дасть змогу ефективніше використовувати трудові ресурси філії.

Робота триває постійно

Белецкий А. М.
1940 год
на пункте техрадио
контроля

Белецкий Александр Михайлович
рождение 1920 г, образование среднее
На Киевском пункте тех
радиоконтроля работал
оператором с 1939 по 1940 год
1940-1946 гг служба в
рядах РККА.

С 1946 года оператор пункта
техрадиоконтроля.

В 1950-1951 годах активно
участвовал в строительстве
нового пункта на 15 км
Бурст-Лытовского шоссе г. Киева
Принимал участие в монтаже
рабочих мест по контролю
радиосредств.

Затем до 1956 года продолжил
работу оператором.

В 1953 году на телевышке
Т-2 первый на Украине
включил сигнал Киевского
телецентра с помощью волновой
адаптивной узкополосной на
крыше технического здания
пункта.

С 1956 года перешел на работу
Киевского дирекции радиосвязи
и радиовещания, где работает
по настоящее время.

Здесь же работает
постетническим работником.

Мне как В. Настольцеву
и заслуженному артисту

Черкаська філія УДЦР

м. Черкаси, 18002
вул. Гоголя, 287

Тел.: (0472) 32-14-24

Начальник:

Заваліхін Сергій Михайлович

Державна інспекція електрозв'язку була створена в 1971 році як структурний підрозділ Черкаського обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

З 1995 року ДІЕ по Черкаській області стала структурною ланкою Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів.

У жовтні 2004 року її перейменовано на Черкаську філію Центру „Укрчастотнагляд”.

Начальником був *Олексенко В.Г.*, 1948 року народження, випускник Львівського політехнічного інституту. Під час його керівництва (1988 — 1998), ДІЕ виведена зі складу ВАТ „Черкасителеком” і введена до складу Центру „Укрчастотнагляд”.

Після цього посаду начальника обійняв *Кузнецов В.П.*, 1942 року народження, випускник Одеського електромеханічного інституту зв'язку. За час його керівництва (1998—2003) ДІЕ повністю ліквідувала дебіторську заборгованість, зросла кількість частотокористувачів, поліпшились фінансові показники.

Заваліхін С.М. очолив філію у 2003 році і є її начальником по теперішній час. Він народився в 1953 році, закінчив Військову академію зв'язку. За цей період відбувається загальне технічне оснащення філії, придбано власне офісне приміщення та приміщення під обласний РКП.

Колектив ДІЕ Черкаської області (1979р.)

А як не згадати про ветеранів, які заклали міцний фундамент сьогоднішніх досягнень? *Чебикін П.І.*, 1927 року народження, радіооператор в ДІЕ по Черкаській області в 1973-1996 роках. Саме він започатковував

ефірний радіоконтроль. Відрізнявся скрупульозністю та акуратністю в роботі. *Майстренко І.Л.*, 1925 року народження, інженер у ДІЕ по Черкаській області з 1972 по 1987 рік. *Ральченко Г.І.*, 1926 року народження, інженер в ДІЕ по Черкаській області з 1973 по 1993 рік. Саме вони започаткували службу пеленгації та виявлення радіоперешкод і НДП. Саме вони розробили і змайстрували автомобільний автоматичний радіопеленгатор АРП-1, який був на оснащенні аж до 1997 року. На жаль, і Майстренка і Кальченка вже немає в живих, але пам'ять про себе вони залишили добру. *Головненко В.М.*, інженер, 28 років працював у ДІЕ по Черкаській області. Пройшов шлях від водія до інженера 1-ї категорії. Був чудовим фахівцем з пошуку НДП.

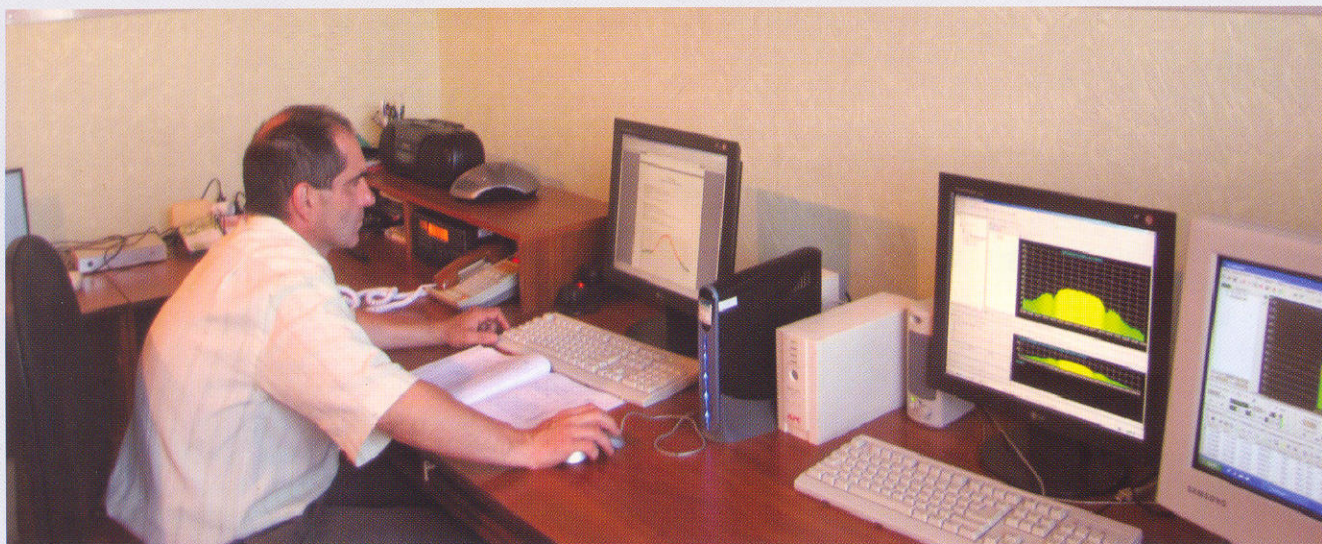
У 2005 році придбано приміщення під офіс філії загальною площею більше 200 кв.м. Будинок розташований в центрі міста, має 11 виробничих приміщень.

Кузнецов В.П.

Центральний радіоконтрольний пункт розміщено в десятиповерховому будинку на центральній площі міста. Загальна площа ЦРКП — 27,87 кв.м., кількість робочих місць — 3. Він оснащений станцією радіомоніторингу РМ-172, автоматизованою системою радіомоніторингу АСРМ — 1010 Р -21, обладнанням контролю радіоподовжувачів „Термінал-4хх”, переносним пеленгатором НП-3. Змонтовано СРК UMS 100.

Введено в експлуатацію новий мобільний вимірвальний комплекс РМ 1300 2Р3. Змонтовано чотири ав-

Робочий процес

томатизованих вимірювальних комплексу АІК-С -2; (м. Черкаси) та 2 комплекси АІК –СІ (м. Умань та м. Сміла). У зв'язку з цим скорочено Уманський зональний радіо-контрольний пункт.

В ЗРКП розгашовані вимірювальний комплекс „ІУ-2-3”, комплекс контролю радіоподовжувачів „Senao”, переносний пеленгатор — НІ-1, а також портативний автоматизований вимірювальний комплекс радіомоніторингу АІК — СІ.

Заваліхін С.М.

У Черкаській філії працює 22 працівники. Колектив сталий, має свої традиції.

Добрі відгуки йдуть про техніка 1-ї категорії групи РЕЗ та ВП *Кириченко О.І.* (працює з січня 1991 року), інженера 1-ї категорії групи радіомоніторингу *Пономаренка Ю.В.* (працює з серпня 1990 року), інженера 1-ї категорії групи РЕЗ та ВП *Солонька М.О.* (працює з листопада 1994 року).

Приємно згадати й таких високопрофесійних спеціалістів як економіст 1-ї категорії *Бугай Л.М.*, інженер — програміст *Сотченко О.В.*, інженер 2-ї категорії Уманської територіальної групи *Довгань М.С.* Перспективним є і нове поповнення філії — інженер групи радіомоніторингу *Сергеев Ю.А.*, інженер групи РЕЗ та ВП *Литовченко І.В.*

Тимофеевич, рождение 1931 года,
образование высшее, член КПСС
На Киевском пункте
техрадиокомпроле работает
радиооператором с 1955 года
За время работы освоил
контроль радиовещания
и радиосвязи, телевидения,
индустриальные радиопомехи.
С 1976 года работает
старшим инженером в
группе проверки готовой
продукции на индустриаль-
ные радиопомехи.

Освоил ответственную и
немецкую радиоаппаратуру
для проверки индустриальных
радиопомех.
Заместитель ^{военной роли} ~~начальника~~ ^{СССР} -
организации станций техрадио
контроля, председатель
нагорного контроля станций,
звездник конструктора, награж-
дался почетными грамотами
и денежными премиями.
Живет в г. Киеве

Чернівецька філія УДЦР

м. Чернівці, 58002
вул. Гоголя, 287

Тел.: (0372) 58-57-47

Начальник:

Догадін Володимир Вікторович

За радянських часів до складу Міністерства зв'язку УРСР входило Радіоуправління, у складі якого діяла Дирекція радіотрансляційних мереж і якому підпорядковувались обласні управління зв'язку. З 1966 року Чернівецьке обласне управління зв'язку було реформоване в Обласне виробничо-технічне управління зв'язку. До 1972 року при ОВТУЗ існувала окрема група радіоконтролю у складі трьох чоловік, яка займалась вимірюванням, пошуком та усуненням перешкод (оперативно-пошукова група). Державна інспекція електрозв'язку Чернівецького ОВТУЗ була створена в 1972 році.

Першим її начальником був *Бочарніков І.А.*, який працював там з 1973 по 1983 рік. Головною функцією інспекції на той час була боротьба із радіозавадами в мережах радіозв'язку. Цими питаннями займались оперативно-пошукова група та РКП.

Наступним начальником ДІЕ був *Тимирівський В.І.* Він народився 03.12.1943 року в Чернівцях, пройшов трудовий шлях від електромеханіка до начальника цеху Чернівецького ОРТПЦ. Без відриву від виробництва закінчив Чернівецький державний університет за спеціальністю радіоінженер. З березня 1983 року по грудень 2000 року був начальником ДІЕ Чернівецького ОВТУЗ.

ДІЕ по Чернівецькій області на той час розташовувалась по вул. Червоноармійська, 79, кв. 69, займала трикімнатне орендоване приміщення загальною площею 64 кв. м. на 9 поверсі житлового будинку, мала в штаті 9 працівників. Радіомоніторинг проводився з використанням приймачів Р-313М2, Р-326М, стаціонарних магнітофонів типу „Тембр-2”. З середини 90-х років ДІЕ почала використовувати в роботі ПЕОМ. Першою ж була нині раритетна „Іскра”.

В складі ДІЕ діяла група контролю відомчих радіомереж, група контролю радіоперешкод та радіоконтрольний пункт.

З 1 жовтня 1995 року ДІЕ вилучена зі складу ОВТУЗ і включена до складу Українського республіканського центру електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів.

Після реорганізації Чернівецька ДІЕ знаходилась за тією ж адресою зі штатною чисельністю 11 чоловік:

З 12 лютого 2001 року начальником ДІЕ по Чернівецькій області (Чернівецької філії Центру „Укрчастотнагляд”) працює *Догадін В.В.* Народився він 19 червня 1952 року в Тернополі. З 1969 по 1972 рік на-

Догадін В.В.

вчався у Орловському вищому військовому командному училищі зв'язку за спеціальністю технік радіозв'язку. З 1972 по 1998 рік проходив військову службу в підрозділах зв'язку прикордонних військ. В 1993 році закінчив Чернівецький державний університет за спеціальністю радіоінженер. Догадін є підполковником запасу, ветераном державної прикордонної служби.

У філії на цей час є два працівники, які працюють більше 15 років на підприємстві. Це головний бухгалтер *Ганчук Л.М.* та інженер 1 категорії ГРМ *Петрюк В.Г.*

Влітку 2001 року придбано, облаштовано та оформлено як власність Центру „Укрчастотнагляд” адміністративне приміщення філії на 2 поверсі чотириповерхового житлового будинку по вул. Головна, 81. В цьому приміщенні розташувались керівництво, бухгалтерія, група радіочастотних присвоєнь, група радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, група матеріально-технічного забезпечення.

За 2001-2006 роки внаслідок стрімкого розвитку сучасних засобів усіх видів радіо, телебачення та зв'язку значно збільшився обсяг робіт, що повинні ви-

конуватись групою радіомоніторингу. В першу чергу, значного розвитку зазнали оператори стільникового зв'язку, як наслідок — зросла кількість РЕЗ у мережах цих операторів. Також збільшилась кількість РЕЗ мовлення, широкосмугового радіодоступу, багатоканальних розподільчих систем, передавання даних тощо. Серйозного розвитку за цей час досягли відомчі радіомережі, зокрема служби радіотаксі. Це призвело до збільшення кількості завдань для технічного радіоконтролю з використанням мобільних комплексів.

Водночас суттєво збільшилась кількість робочих місць на РКП, впроваджені комплекси контролю радіоподовжувачів телефонної лінії. Також впроваджено систему робіт з частотними присвоєннями та частотокористувачами РС-135Р.

Додаткове навантаження лягає на групу радіомоніторингу. Це, насамперед, розгляд заяв юри-

Вимірювання проводить інженер Фокеев А.А.

Контрольними вимірюваннями керує Тараненко А.М.

дичних та фізичних осіб щодо усунення радіоперешкод, необхідність проведення відповідних вимірювань з використанням обладнання стаціонарного та мобільного РКП.

Нині Чернівецька філія, окрім адміністративного приміщення, має технічне приміщення (РКП) (в ньому до 2001 року знаходилась ДІЕ по Чернівецькій області) в квартирі 69 по вулиці Червоноармійська, 79.

Для забезпечення виконання наведених вище завдань штатна структура філії, зокрема групи радіомоніторингу, постійно вдосконалювалась. Так, до наявних 2 інженерів РКП в травні 2005 року введена посада начальника групи, а з початку 2007 року додана ще одна посада інженера. На цей час в ГРМ чотири працівники.

В групі частотоприсвоєнь у зв'язку із збільшенням обсягу заявочних документів, що обробляються, та необхідністю постійної роботи з частотними присвоєннями та користувачами РЧР в системі РС-135 введена посада техника.

Протягом 2006 року була скоригована і спрямована в центр база даних частотоприсвоєнь відомчих радіомереж, база даних по передавачах телебачення і радіомовлення. Програмістами філії завершена робота з переведення бази даних НДП, аматорських радіостанцій, базових станцій стільникового зв'язку в єдину програму РС-135 з автоматизованою реєстрацією,

обліком та випискою дозволів на експлуатацію і рахунків.

В середині 2006 року змонтована та здана в експлуатацію автоматизована система радіомоніторингу АСРМ-1010Р, до складу якої увійшли два автоматизованих вимірювальних комплекси АИК-С. Протягом 2006 — 2008 років отримані сучасні мобільні комплекси радіомоніторингу на базі автомобілів Renault та Ford.

У приміщеннях філії зроблено сучасний ремонт, встановлено нові офісні меблі та обладнання, відбулося технічне переоснащення

Чернігівська філія УДЦР

м. Чернігів, 18000
вул. Примакова, 20

Тел.: (0462) 24-00-85

Начальник:

Бойко Григорій Васильович

Чернігівську філію створено у 1959 році, коли при обласній Дирекції радіотрансляційних мереж ввели посаду інженера по боротьбі з індустріальними завадами прийому радіомовлення.

У 1966 році обласну Дирекцію радіотрансляційних мереж ліквідовано, замість неї створено ОВТУЗ, до складу якого увійшли і працівники по боротьбі з індустріальними радіозавадами.

У 1969 році в складі ОВТУЗ сформовано групу з трьох спеціалістів, які займалися виявленням та усуненням завад прийому радіомовлення.

До складу групи, що мала статус ДІЕ, входили *Пенясов О.І., Шаповалов В.Ф., Будьонний В.*

На обласному РКП

У 1970-71 роках ДІЕ розформували, а наприкінці 1971 року, згідно з рішенням уряду СРСР про посилення боротьби з незаконним використанням радіопередаючих засобів, при відділі телебачення і радіомовлення ОВТУЗ введено посаду старшого інженера ДІЕ, а невдовзі — посаду інженера ДІЕ.

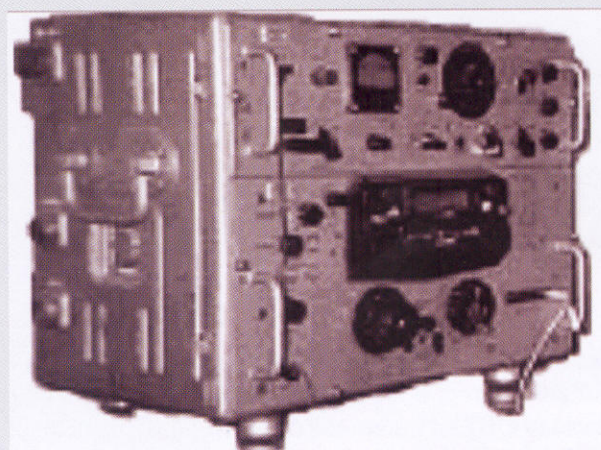
На деякий час державний нагляд за використанням РЕЗ та їх облік не здійснювались. Між цим велика кількість РЕЗ підприємств (особливо в сільському господарстві) знаходилась без реєстрації в ДІЕ. Набрало великих обертів незаконне використання РЕЗ приватними особами, в основному молоддю, що часто привело до створення радіозавад телебаченню, радіомовленню, а також радіозасобам спеціальних державних служб.

Для пошуку радіозавад використовували селективні радіоприймачі ПЧ-12 та ПЧ-13, стаціонарний радіоконтроль проводили за допомогою радіоприймача Р-250. Для пошуку незаконно діючих радіопередавальних засобів залучали ручні радіопеленгатори „Кулик”, „Сова” та транзисторний радіоприймач „Селга” з розширеним частотним діапазоном.

У 1973 році ДІЕ відокремлюють в окремий підрозділ ОВТУЗ, вводять посаду начальника, який має право накладати адміністративні стягнення за порушення правил користування радіопередавальними засобами. Значних змін зазнає й структура ДІЕ: з'являються посади інженера з обліку РЕЗ та радіооператорів з контролем СХ діапазону. Організовано ефірний контроль СХ діапазону, який здійснювали фахівці, що розташовувалися спочатку в одноповерховому будинку по вул. Папанінців, а згодом на технічному поверсі в приміщенні торговельного центру „Дружба”.

У 1973 році в області інтенсивно розвивається радіозв'язок, особливо в сільському господарстві. Гостро постає питання розподілу радіочастот та забезпечення ЕМС РЕЗ. Працівниками Чернігівської служби ДІЕ з 1970 по 1974 рік було припинено роботу та конфісковано понад 120 „радіопіратських” передавачів.

У 1975 році з органів КДБ передано автомобіль УАЗ-452 з комплектом пеленгаційного обладнання „Орел”. У цьому ж році обласна ДІЕ отримала новий УАЗ-469, на який згодом силами працівників ДІЕ встановлено радіопеленгатор „Луч”.

Радіоприймач Р-250

У 1979 році рішенням Чернігівського міськвиконкому під обласний РКП виділено трикімнатну квартиру на 14-у поверсі по вул. Жовтневої Революції, 75. Офіс ДІЕ в цей час розташовується на вул. Комсомольській, 12.

У 1980 — 81 роках інспекція оснащується селективними радіоприймачами STV -301, STV -401. А вже на початок 1990 року діяльність „радіопіратів” у Чернігівській області була повністю припинена.

У 90-х роках ДІЕ забезпечується апаратурою радіоконтролю, вимірювальним обладнанням та засобами радіозв'язку. З'являються радіостанції „Маяк”, „Транспорт”, „Дніпро”, переносний телевізор для контролю радіозавод та звукозаписуюча апаратура.

В 1987 році для потреб ДІЕ виділили приміщення під офіс у новому будинку по вул. Примакова, 20, площею 107м². Але, у зв'язку з близьким розташуванням обласного РКП поруч з потужними телевізійними та радіопередавачами, у інспекції виникла проблема щодо якості контролю роботи РЕЗ. Невдовзі РКП перебрався у трикімнатну квартиру по вул. Пухова, 115-А. Під зональний РКП в Прилуках виділили одно-

Пенясов О.І.

кімнатну квартиру. У 1995 році до ДІЕ надійшов перший комп'ютер. В жовтні цього ж року ДІЕ виходить зі складу ОВТУЗ і починає самостійне життя як філія Українського державного центру радіочастот та нагляду за зв'язком.

До 1997 року радіочастотний моніторинг у смугах частот загального користування проводився зі стаціонарних РКП (обласний — в м. Чернігів та зональний — в м. Прилуки) та мобільного РКП з використанням спеціалізованих приймачів Р-250, Р-323, Р-325, Р-313, Р-375.

Філія інтенсивно технічно переоснащується. Вже у 1996 — 1997 роках освоюються програми комп'ютерного обліку РЕЗ та радіочастот. На початок 2002 року на 15 працівників філії припадає 14 комп'ютерів. В розпорядженні — три автомобілі.

Введення у 1997 році в експлуатацію комплексу устаткування радіомоніторингу РМ-172 на Чернігівському обласному РКП надало можливість розширити смуги частот радіоконтролю, автоматизувати процеси вимірювань, обробки та збереження в електронному вигляді результатів контролю.

У 1999 році ввели комплект обладнання мобільної станції радіомоніторингу РМ-1300М на базі автомобіля УАЗ, що дозволило пеленгувати джерела радіовипромінювань у діапазоні від 30 до 1000 МГц.

У 2004 році комплекс устаткування радіомоніторингу РМ-172 змонтували на зональному РКП м. Прилуки, а для потреб обласного РКП придбали та встановили багатофункціональний пост радіомоніторингу РМ-2500Р.

Наступного року розпочато проектно-пошукові роботи з підготовки та встановлення автоматизованої системи радіомоніторингу АСРМ-1010Р. В січні 2006 року змонтували технічні площадки та обладнали приміщення для встановлення у віддалених районах Чернігова двох автоматизованих вимірювальних комплексів радіомоніторингу АИК. У травні введено в експлуатацію автоматизовану систему радіомоніторингу АСРМ-1010Р.

Філію також було оснащено мобільним комплексом Р-1300М для контролю параметрів РЕЗ і виявлення та пеленгування джерел радіовипромінювання, трьома комплексами РМ-172 (система технічного аналізу джерел радіовипромінювання), спеціальним обладнанням для контролю роботи радіоподовжувачів SENAО, а також іншим обладнанням, необхідним для ефективного виконання функцій Центру „Укрчастотнагляд”. З розвитком радіотехнологій Чернігівська філія постійно оновлює засоби радіоконтролю, проводить навчання своїх працівників.

З 1969 по 1990 рік в ДІЕ працював *Пенясов О.І.* Спочатку інженером по боротьбі з індустріальними радіозавадами радіомовленню, згодом — старшим інженером групи, інспектором групи РЧК. Свого часу Олександр Іванович був начальником Чернігівського міського радіотрансляційного радіовузла.

В 1971 році на посаду старшого інженера ОВТУЗ прийнято *Ісаєнка О.П.* Коли у 1973 році ДІЕ стає окремим відділом ОВТУЗ, Ісаєнко призначається її начальником. Через місцеві засоби масової інформації він активно роз'яснює вимоги чинного законодавства щодо користування радіочастотним ресурсом, показує, до яких наслідків можуть привести НДП.

Бойко Г.В.

Народився Олександр Порфирович 24.08.1937 року в с. Сядрино Чернігівської області в сім'ї службовця. Закінчив Харківський авіаційний інститут, отримав спеціальність радіоінженера. З 1973 року по 2001 рік очолював ДІЕ по Чернігівській області у складі Чернігівського ОВТУЗ, згодом і в складі Українського державного центру радіочастот та нагляду за зв'язком.

Майже щоквартально з 1976 по 1989 роки ДІЕ по Чернігівській області нагороджували Почесними

Грамотами за досягнуті показники в роботі. А самого *Ісаєнка О.П.* за сумлінну працю нагороджено знаками „Почетний радист ССРСР”, „Почесний зв'язківець України” та медаллю „Ветеран праці”.

З травня 2001 року Державну інспекцію електрозв'язку очолив *Ткаченко Ю.А.* Він народився 19.04.1947 року в м. Калінінграді. Закінчив Київський інститут інженерів цивільної авіації, за фахом — радіоінженер.

За цей час філія вводить в експлуатацію та інтенсивно застосовує систему інформаційного та розрахунково-аналітичного забезпечення робіт з частотними присвоєннями та частотокористувачами РС-135.

У 2005 році філією розпочато виконання комплексу робіт з розгортання автоматизованої регіональної підсистеми радіомоніторингу АСРМ-1010Р, яка успішно вводиться в експлуатацію у травні 2006 року.

В липні 2007 року начальником Чернігівської філії УДЦР призначено *Бойка Г.В.* (раніше він працював у Волинській філії УДЦР), 1957 року народження. У 1978 році він закінчив Полтавське вище військове училище зв'язку.

На початок 2009 року у складі системи радіомоніторингу філії вже 4 автоматизованих вимірювальних комплекси, які встановлені в обласному центрі та в містах Ніжин і Прилуки.

Для виконання завдань радіочастотного моніторингу поза зоною електромагнітної доступності стаціонарних постів радіомоніторингу задіяні мобільні станції радіомоніторингу РМ-1300М-1, РМ-1300-Р3/5М та РМ-1300М-2Р3.

Символіка УДЦР

Символіка Українського державного центру радіочастот була розроблена у 2002 році, за ініціати-ви, на той час, заступника начальника Центру Павла Васильовича Слободянюка.

Основа символіки – герб Українського державно-го центру радіочастот — являє собою синьо-жовтий щит, на якому зображено ключ блакитного кольору, борідкою до гори, із накладеними на нього терезами блакитно-жовтого кольору. Поле щита розділене за синусоїдальною лінією на дві частини: жовтого та блакитного кольору, що символізує радіохвилю (елемент радіочастотного ресурсу України) як основний об'єкт діяльності УДЦР.

Ключ має подвійне значення: з одного боку він є предметом, що символізує процес відкриття, тобто забезпечує доступ до предмету пошуку, а з іншого — це засіб закриття, тобто заборона доступу до незаконного використання радіочастотного ресурсу і РЕЗ. Це добре передає подвійну функцію Українського державного центру радіочастот: надавати доступ до

використання радіочастот та забороняти або обмежувати, у разі необхідності, їх використання.

Терези у поєднанні з ключем свідчать про виваженість і справедливість у прийнятті рішень, що приймає Український державний центр радіочастот.

Призначення терезів (забезпечення справедливості і обґрунтованості рішень) посилює гасло “PRUDENTER AGAS” (Вчиняй розумно), яке нанесене червоними літерами на золотій стрічці, під гербом.

Над щитом, в клейноді — зображення малого Державного Гербу України, що обрамлений золотим калиновим листям. Це символізує приналежність Українського державного центру радіочастот до державних установ України.

На основі гербу розроблена емблема (логотип) Українського державного центру радіочастот, що використовується для оформлення приміщень, ідентифікації майна центру, рухомого складу тощо. Вона являє собою овал темно-синього кольору, що оточений блакитною стрічкою по краю (4/25 ширини

Логотип Українського державного центру радіочастот

Штандарт начальника Українського державного центру радіочастот

овалу), по краях стрічки нанесена жовта облямівка розміром 2/25 ширини стрічки.

В центрі овалу розміщено герб Українського державного центру радіочастот, а на стрічці — жовтий напис: в верхній частині — “УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР”, в нижній — “РАДІОЧАСТОТ”, розділений двома жовтими чотирипроменевими зірками.

Також до символів Українського державного центру радіочастот належать:

1. Прапор Українського державного центру радіочастот: прямокутне полотнище блакитного кольору із співвідношенням сторін 2:3; в крижу — зображення Державного Прапора України (криж становить $\frac{1}{2}$ довжини та $\frac{1}{2}$ ширини полотнища); у центрі вільної частини полотнища розміщено герб Українського державного центру радіочастот. Висота герба — $\frac{1}{2}$ висоти полотнища. Лицьова та зворотна сторони полотнища є ідентичними.

Символіка УДЦР на мобільному комплексі радіочастотного моніторингу

2. Штандарт начальника Українського державного центру радіочастот: квадратне синє полотнище розміром 90х90 см із жовтою облямівкою. В центрі — герб Українського державного центру радіочастот. По чотирьох кутах полотнища — по одній золотій чотирипроменевої зірці. Поле зворотної сторони штандарта — синє, без зображень.

На основі символіки УДЦР розроблена Почесна відзнака начальника Українського державного центру радіочастот для заохочення найкращих працівників підприємства за досягнення у професійній діяльності.

Відзнака являє собою емблему Українського державного центру радіочастот, накладену на чотирипроменеви зірку, виконану з емалі синього кольору з золотими пружками та обрамлену золотим вінком з калинового листа з китицями.

На честь 10-ї річниці існування Українського державного центру радіочастот запроваджена пам'ятна відзнака, яка вручалась найкращим працівникам підприємства та іншим особам, що мали визначні заслуги в підтримці розвитку центру.

Слоганом Українського державного центру радіочастот є “Зв’язок, вільний від завад!”

Почесна відзнака начальника Українського державного центру радіочастот

